

SPRÁVA O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

„ÚZEMNÝ PLÁN OBCE ŠIBA“

**v rozsahu podľa prílohy č. 5 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné
prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

december 2024

Obsah:

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	5
A.I. Základné údaje o obstarávateľovi	5
A.I.1. Označenie.....	5
A.I.2. Sídlo	5
A.I.3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 12 zákona o územnom plánovaní),od ktorej možno dostať relevantné informácieo územnoplánovacej dokumentácii a miesto na konzultácie :.....	5
A.II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	5
A.II.1. Názov:.....	5
A.II.2. Územie	5
A.II.3. Dotknuté obce	5
A.II.4. Dotknuté orgány a ostatné dotknuté subjekty:	6
A.II.5. Schvaľujúci orgán	7
A.II.6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice: ..	7
B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA.....	7
B.I. Údaje o vstupoch	7
B.I.1. Pôda – záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber	7
B.I.2.Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.....	8
B.I.3. Suroviny – druh, spôsob získavania	8
B.I.4. Energetické zdroje – druh, spotreba	8
B.I.5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	9
B.II. Údaje o výstupoch.....	9
B.II.1. Ovzdušie – hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií.....	9
B.II.2.Voda – celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, ČOV), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.....	10
B.II.3. Odpady – celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi	11
B.II.4. Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita).....	11
B.II.5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné, zdroj a intenzita)	11
B.II.6. Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny).....	12

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	12
C.I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia	12
C.II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	12
C.II.1.Horninové prostredie – geologická charakteristika riešeného územia, inžinierskogeologické vlastnosti, geodynamické javy, ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery, stav znečistenia horninového prostredia	12
C.II.2.Klimatické pomery – zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov)...	15
C.II. 3. Ovzdušie.....	15
C.II.4. Vodné pomery – povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.	16
C.II.5.Pôdne pomery – kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.	20
C.II.6. Fauna, flóra – kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov.	21
C.II.7.Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana	24
C.II.8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáacie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).....	27
C.II.9.Obyvateľstvo – demografické údaje sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).....	33
C.II.10.Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská	35
C.II.11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality	36
C.II. 12.Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie).....	36
C.II.13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	37
C. III.Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	37
C.III.1. Vplyvy na obyvateľstvo – počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činností pre dotknuté obce, iné vplyvy	37
C.III. 2.Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy	40

a geomorfologické pomery.....	40
C.III. 3. Vplyvy na klimatické pomery.....	40
C.III.4.Vplyvy na ovzdušie	40
C.III.5.Vplyvy na vodné pomery.....	41
C.III.6.Vplyvy na pôdu.....	41
C.III.7.Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy	42
C.III.8. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny	44
C.III.9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma vrátane vplyvov na európsku sústavu chránených území (Natura 2000), na územný systém ekologickej stability.	44
C.III.10.Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	47
C.III.11.Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	47
C.III.12. Iné vplyvy	47
C.III.13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	47
C.III.14. Zhodnotenie splnenia požiadaviek zo stanovísk k oznámeniu o strategickom dokumente podľa určeného rozsahu hodnotenia a zo stanovísk k rozsahu hodnotenia	48
C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	51
C.V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)	52
C.VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	52
C.VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracovávaní správy o hodnotení.....	53
C.VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie	53
C.IX. Riešiteľ - autor správy o hodnotení, podpis riešiteľa.....	54
C.X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení	54
C.XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	54

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.I. Základné údaje o obstarávateľovi

A.I.1. Označenie: **Obec Šiba** okres Bardejov,
zastúpená starostom obce: Peter Lenárt

Adresa: Obecný úrad Šiba, Šiba č. 142, 086 22 Kľušov

Kontakt: starosta 0907928890; e-mail: sibaobec@gmail.com

A.I.2. Sídlo: **Šiba č. 142, 086 22 Kľušov**

A.I.3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 12 zákona o územnom plánovaní), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii a miesto na konzultácie :

Osoba s odb.spôsobilosťou na obstarávanie ÚPD: Ing. Stanislav Imrich,
kontakt: 0917 566 851; e-mail: stanimsro@gmail.sk

Spracovateľ: Ateliér URBEKO s.r.o., Konštantínova 3, 080 01 Prešov,
051/77 220 71, 0905 371 634; e-mail: urbeko.urbeko@gmail.com

Miesto na konzultácie: Ateliér URBEKO s.r.o., Konštantínova 3, 080 01 Prešov,
kontakt: 051/77 220 71, 0905 371 634; e-mail: urbeko.urbeko@gmail.com
a Obecný úrad Šiba, Šiba č.142, 086 22 Kľušov; 054/4791233, e-mail: sibaobec@gmail.com

Hlavný riešiteľ: Ing.arch. Vladimír Ligus, AA SKA č.1129, Ateliér URBEKO s.r.o.,
Konštantínova 3, 080 01 Prešov,
kontakt: 051/77 220 71, 0905 371 634; e-mail: urbeko.urbeko@gmail.com

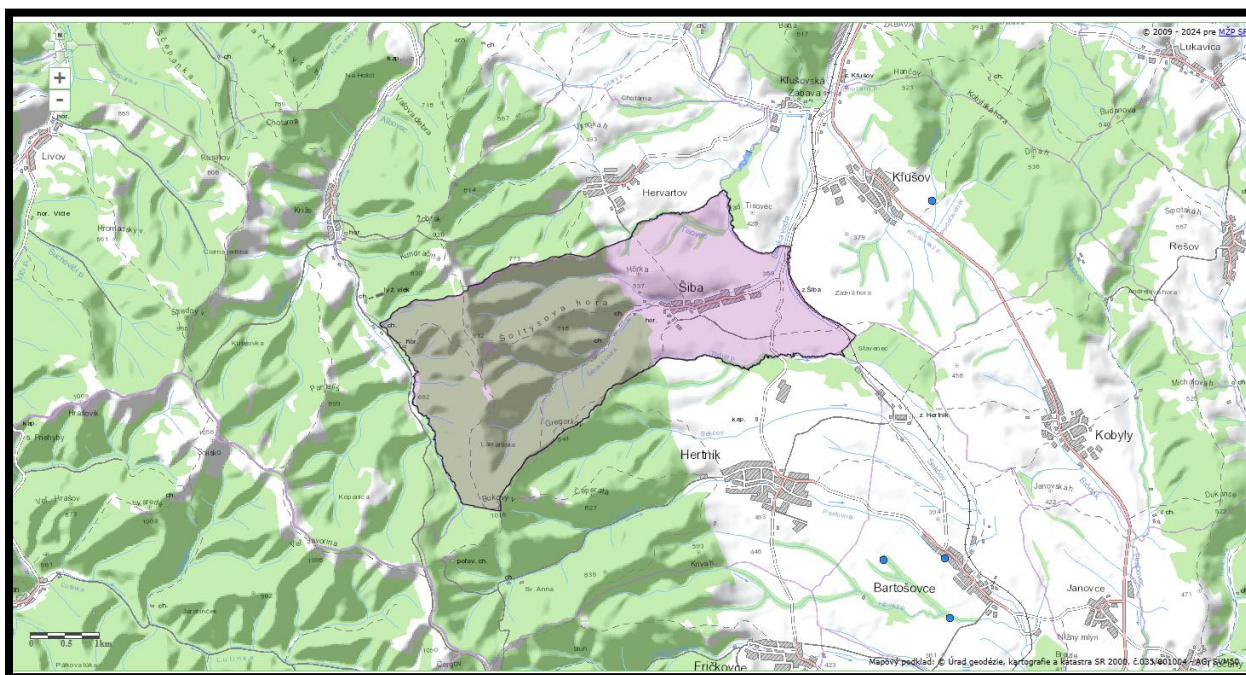
A.II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

A.II.1. Názov: Územný plán obce Šiba

A.II.2. Územie: obec Šiba (kód obce: 519863); katastrálne územie(d'alej tiež i „k.ú.“)Šiba
(kódk.ú.:860638);okres Bardejov; Prešovský kraj

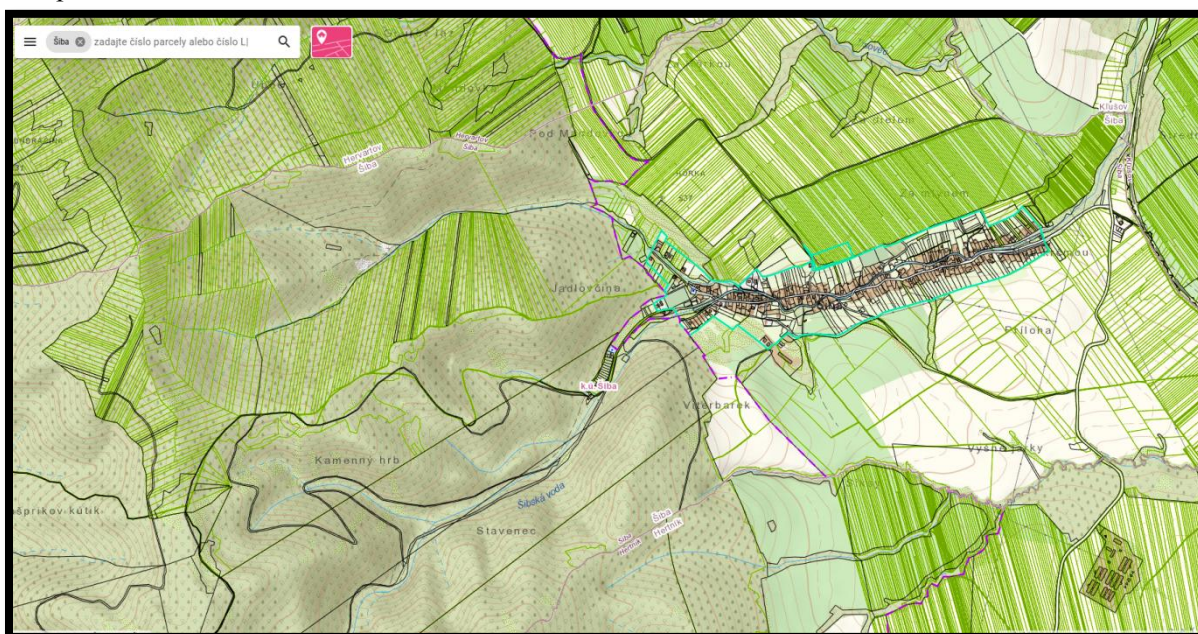
A.II.3. Dotknuté obce: Kľušov, Hervartov, Kríže, Hertník, Bartošovce v okrese Bardejov;

Obrázok č.1 Riešené katastrálne územie Šiba v ÚPN obce Šiba

Zdroj: www.enviportal.sk

Obrázok č.2 Časť riešeného katastrálneho územia Šiba s vyznačením hranice zastavaného územia obce podľa katastra nehnuteľností

Zdroj: www.zbgis.sk

A.II.4. Dotknuté orgány a ostatné dotknuté subjekty:

- dotknuté orgány verejnej správy:
- na úseku geológie - MŽP SR, sekcia geológie
- na úseku ochrany prírody - MŽP SR, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny (dôvod: v riešenom území sa nachádzajú územia Natura 2000)
- na úseku ochrany pamiatok - Krajský pamiatkový úrad Prešov
- na úseku dopravy - Okresný úrad Bardejov, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- na úseku ochrany pôdy - Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov
- na úseku ochrany vôd – Okresný úrad Bardejov, odbor starostlivosti o životné prostredie

- na úseku ochrany ovzdušia - Okresný úrad Bardejov, odbor starostlivosti o životné prostredie
- na úseku odpadového hospodárstva - Okresný úrad Bardejov, odbor starostlivosti o životné prostredie
- na úseku územného plánovania - Regionálny úrad územného plánovania a výstavby Prešov
- na úseku protipožiarnej ochrany – Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Bardejove
- na úseku veterinárnej starostlivosti – Regionálna veterinárna a potravinová správa Bardejov
- na úseku verejného zdravotníctva – Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bardejov
- na úseku banskej správy - Obvodný banský úrad Košice
- na úseku obrany - Ministerstvo obrany SR
- na úseku ochrany obyvateľstva – Okresný úrad Bardejov, odbor krízového riadenia
- dotknutý orgán vyššej územnej samosprávy:
- na úseku územného plánovania - Úrad Prešovského samosprávneho kraja, odbor strategického rozvoja, oddelenie územného plánovania a životného prostredia
- dotknuté právnické osoby (napr. správcovia):
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Odštepny závod Trebišov (Povodie Bodrogu), a Odštepny závod Košice (Povodie Hornádu)
- SPP – distribúcia, a.s., Bratislava – Ružinov
- Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Košice
- Východoslovenská distribučná, a.s., Košice
- Železnice SR, Bratislava
- Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja, Prešov
- Telekomunikační operátori – Orange Slovensko, Slovak Telekom, 02 Slovakia, SWAN, a.s. – 4ka

A.II.5. Schvaľujúci orgán: obecné zastupiteľstvo obce Šiba

A.II.6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice:
Návrh riešenia územného plánu obce Šiba nepresahuje hranice Slovenskej republiky.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

B.I. Údaje o vstupoch

B.I.1. Pôda – záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber

Katastrálne územie Šiba, ktoré je riešené územným plánom, má celkovú výmeru 1382, 4807 ha. Najväčšiu časť katastrálneho územia zaberajú lesné pozemky (61,28 %). Poľnohospodárska pôda má celkovú výmeru 452,6994 ha (32,74 %).

Tabuľka č.1 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v k.ú. Šiba k 01. 01. 2024.

	Orná pôda	Chmeľ -nica+ Vinica	Záhrada	Ovoc -ný sad	Trvalý trávny porast	Lesné po-zemky	Vodná plocha	Zastava-ná plocha a nádvorie	Ostatná plocha
ha	293,242 0	0	25,3187	0	134,138 7	847,216 5	18,1682	36,7322	27,6644
%	21,21	0	1,83	0	9,70	61,28	1,32	2,66	2,00

Zdroj: Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

Pre navrhovanú výstavbu predovšetkým mimo zastavaného územia (v zmysle evidencie katastra nehnuteľností) územný plán navrhuje záber pozemkov pôvodne využívaných ako poľnohospodárska pôda, najmä trvalé trávne porasty (ďalej len „TTP“) a záhrady.

Finálny výpočet záberu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely bude vyhodnotený až po dopracovaní návrhu územného plánu v zmysle pripomienok z procesu prerokovania návrhu riešenia územného plánu. V tejto etape, t.j. pred verejným prerokovaním návrhu a pred doručením stanovísk dotknutých orgánov verejnej správy a dotknutých obcí, je možné konštatovať, že je navrhnutý trvalý záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely a nie sú navrhované žiadne trvalé ani dočasné zábery lesnej pôdy.

B.I.2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie

Pitná voda.

V obci je vybudovaný samostatný verejný vodovod, ktorý je gravitačný a spravuje ho Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Košice. Vybudované sú dva vodojemy – Šiba 100 m³ a Šiba nový 150 m³. Priemerná spotreba vody v obci v roku 2021 bola 94,4 l/os/deň.

V doline toku Slatvinec sú rekreačné objekty zásobované vodou z vlastných studní.

Prírodné zdroje vody pre verejný vodovod sa nachádzajú v pohorí Čergov v riešenom katastrálnom území. Ide o dva pramene a jeden vrt, spolu s povoleným odberom 5,8 l/s. Pre zásobovanie pitnou vodou je na základe vypočítanej maximálnej dennej potreby vody potrebný pre obec vodárenský zdroj s výdatnosťou 2,40 l/s. Vzhľadom na predpokladanú potrebu vody sú uvedené existujúce zdroje dostatočné.

Existujúca rozvodná vodovodná sieť v obci je navrhovaná na doplnenie a predĺženie do nových lokalít výstavby. Budovanie nového vodojemu nie je navrhované.

Kanalizácia.

V obci nie je vybudovaná splašková verejná kanalizácia. Splaškové vody sú prevažne zachytávané do vodonepriepustných žump a vyvázané na likvidáciu do ČOV Bardejov. Návrh územného plánu rieši návrh výstavby splaškovej kanalizácie so samostatnou mechanicko-biologickou ČOV na severovýchodnej časti katastrálneho územia Šiba v lokalite V záhradách. ČOV Šiba je potrebné vybudovať s kapacitou pre 1000 ekvivalentných obyvateľov (EO).

Odvádzanie zrážkových vôd.

Povrchové zrážkové vody z miestnych komunikácií a z cesty III. triedy sú odvádzané systémom prícestných priekop a rigolov s vyústením do Šibskej vody. Pre zachytávanie povrchových zrážkových vôd pre ochranu zastavaného územia sú navrhnuté vodozádržné prvky (zasakovacie priekopy) na južnom a severnom svahu nad obcou. Na zníženie odtoku povrchových vôd zo zastavaného územia obce by mali mať všetky novo postavené budovy zriadené retenčné nádrže na dažďové vody, ktoré bude možné využívať ako úžitkovú vodu.

B.I.3. Suroviny – druh, spôsob získavania

V riešenom katastrálnom území Šiba sa nenachádzajú žiadne výhradné ložiská nerastov a návrh územného plánu sa ťažbou nerastov ani nezaobrá.

B.I.4. Energetické zdroje – druh, spotreba

Zásobovanie elektrickou energiou.

Obec Šiba je na elektrickú energiu napojená zo vzdušnej siete 22 kV linkou, pripojenou z linky č. 600, vedenej z ES Bardejov. V zastavanom území sa nachádzajú 3 trafostanice o celkovom výkone 420 kVA. Východnou časťou riešeného katastrálneho územia vedie trasa VVN 2x110 kV č. 6755/6756, spájajúceho ES Prešov 1 a ES Bardejov.

Celkové podielové zaťaženie, v súvislosti s doterajšou spotrebou elektrickej energie, na celé sídlo je 499,064 kVA. Pri porovnaní hodnoty vypočítaného podielového zaťaženia s hodnotou inštalovaného výkonu trafostaníc v sídle je evidentná potreba navýšenia ich výkonu pre navrhovaný stav. Keďže okrem nárastu výkonu elektrickej siete pre nové byty bude tu evidentný i nárast výkonu elektrickej siete pre navrhnutú podnikateľskú zónu v lokalite V záhradách vrátane výstavby ČOV, územný plán navrhuje výstavbu trafostanice TS4 s výkonom 160 kVA neďaleko navrhovanej ČOV. Pre umožnenie výstavby v lokalite Nad krčmou je v danej lokalite navrhnutá čiastočná preložka 22 kV VN el. vedenia

č. 600 formou kábla uloženého v zemi. Pôvodné NN el. vedenia v obci je potrebné zrekonštruovať formou káblového vedenia uloženého v zemi.

Verejné dobíjacie stanice pre elektromobily je potrebné vybudovať na verejných parkoviskách pri objektoch občianskej vybavenosti a železničnej zastávke.

Zásobovanie plynom.

Obec Šiba je zásobovaná zemným plynom naftovými distribučnými rozvodmi prevádzkovanými SPP-distribúcia, a.s. Ako zdroj zemného plynu je vo východnej časti zastavaného územia obce postavená regulačná stanica plynu s výkonom 1200 m³/hod, ktorá je napojená na VTL rozvod vedený z Prešova do Bardejova. Táto regulačná stanica zásobuje zemným plynom aj obec Kľušov. Bytový fond bude zásobovaný zemným plynom naftovým pre účely vykurovania, prípravy TÚV a prípravu jedál. Pri výpočte treba uvažovať s dosiahnutím 95 %-nej plynofikácie bytov. Celková predpokladaná potreba plynu pre obec je 492,7 m³/hod, čo je viac ako 1/3 kapacity regulačnej stanice. Predpokladá sa, že k návrhovému roku 2050 bude pravdepodobne potrebná rekonštrukcia stanice na vyšší výkon. Závisieť to bude okrem iného i od miery realizácie opatrení na zníženie energetickej náročnosti budov nielen v obci Šiba ale i v obci Kľušov. Miestne plynovody v jednotlivých miestnych častiach v Šibe sú realizované ako STL rozvody a sú a budú vybudované v uličných koridoroch prevažne v zelených pásnoch alebo krajnici miestnych ciest.

Zásobovanie teplom. V obci nie je, ani sa nenavrhuje žiadny systém centrálného zásobovania teplom. V súčasnosti zdrojom tepla je čiastočné využívanie tuhých palív a predovšetkým zemný plyn.

B.I.5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Hlavnou dopravnou trasou riešeného katastrálneho územia Šiba je cesta III. triedy č. 3491 Raslavice – Hertník – Kľušovská Zábava, na ktorá sa napája cesta III. triedy č. 3494 prechádzajúca sídlom Šiba. Šiba je koncovou obcou. Na cestu č. 3494 sa napájajú z jednotlivých častí zastavaného územia obce miestne komunikácie a do komunikačného systému patria i účelové komunikácie, ktorú sú situované v zastavanom území obce ale i mimo neho. V údolí potoka Slatvínec v západnej časti riešeného katastrálneho územia sa účelová komunikácia napája priamo na cestu III. triedy č. 3499 v katastrálnom území v obci Kríže. Cesty III. triedy v katastrálnom území Šiba nemajú všade vyhovujúcu šírku a stavebnotechnický stav. Cestu č. 3491 je potrebné upraviť na cestu kategórie C 9/80, v zastavanom území obce na cestu kategórie MZ3 8,5/60. Dôležitou navrhovanou úpravou tejto cesty je riešenie preložky tejto cesty v mieste prudkého ohybu/otvorenej slučky, t.j. skrátenie cesty a odstránenie ohybu (z cca 250 m na 155 m). Cestu č. 3494 je potrebné upraviť na miestnu zbernú cestu kategórie MZ3 8/40. Úseky ciest III. triedy v prietahu zastavaným územím obce je potrebné doplniť minimálne o jednostranný chodník a niky pre autobusové zastávky pre zlepšenie podmienok autobusovej dopravy. Miestne komunikácie navrhuje upraviť na vhodné kategórie s potrebným vybavením (jednostranné chodníky a zelené pásy pre uloženie inžinierskych sietí). Súčasťou návrhu verejného dopravného systému sú parkoviská pri zariadeniach občianskej vybavenosti. Sú navrhované najmä v centre obce pri obecnom úrade, obchode, kostole, cintoríne, futbalovom ihrisku a pri železničnej zastávke. Celkovo je v obci potrebných vyše 50 verejných parkovacích miest.

Obyvatelia obce Šiba využívajú na prepravu i železničnú dopravu. Železničná zastávka obsluhujúca obec Šiba je však i s príľahlým úsekom železnice situovaná v susednom katastrálnom území Kľušov. Priamo v katastrálnom území Šiba je situovaný len 217 m dlhý úsek železničnej trate, a to v juhovýchodnom cípe katastrálneho územia Šiba v značnej vzdialenosti od sídla. Do celej východnej časti riešeného katastrálneho územia však zasahuje ochranné pásmo železnice.

Návrh územného plánu počíta i s rozšírením cykloturistických trás a návrhom cyklistickej cestičky.

B.II. Údaje o výstupoch

B.II.1. Ovzdušie – hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií

Riešené katastrálne územie sa nachádza v relatívne značnej vzdialenosti od významných zdrojov znečistenia na regionálnej a nadregionálnej úrovni. V riešenom katastrálnom území sa v súčasnosti

nenachádza žiadny veľký alebo stredný zdroj znečistenia ovzdušia a rovnako návrh územného plánu nepočíta sa žiadnym veľkým a stredným zdrojom znečistenia.

Všeobecne zdrojmi znečisťovania ovzdušia sú sídlo a cestná doprava.

V obci Šiba je ovzdušie znečisťované len malými zdrojmi znečistenia, ktorými sú najmä lokálne kúreniská. Obec Šiba je plynofikovaná. V roku 2011 bolo evidovaných v sídle Šiba 12 domov na tuhé palivo, 115 domov na plyn a v roku 2021 bolo 15 domov na tuhé palivo a 133 na plyn.

Prevažujúcim palivom v súčasnosti je zemný plyn a doplnkovým palivové drevo (znečisťujúce látky - pochádzajú predovšetkým zo spaľovania dreva v lokálnych kúreniskách). Žiaduce je rozvíjať využívanie obnoviteľných zdrojov energie ako sú slnečná energia a tepelné čerpadlá a znižovať používanie pevných palív, čo však závisí od rozhodnutia konkrétnych investorov a nie je predmetom územného plánu. V navrhovanej novej zástavbe bude vykurovanie, varenie a príprava teplej úžitkovej vody naďalej realizovaná decentralizovaným systémom, pričom novo navrhovaná zástavba bude napojená na nové miestne trasy plynového potrubia.

Druhým zdrojom znečisťovania ovzdušia v riešenom katastrálnom území, po polutantoch z lokálnych kúrenísk, je cestná automobilová doprava, ktorá je líniovým zdrojom znečisťovania ovzdušia. Motorové vozidlá pri spaľovaní fosílnych palív, predstavujú mobilné zdroje znečisťovania ovzdušia. Prevádzkou motorových vozidiel budú vznikať znečisťujúce látky: TZL – PM₁₀, PM_{2,5}, NO_x, CO, SO₂, VOC. Znečistenie ovzdušia z automobilovej dopravy je v obci Šiba relatívne nízke vzhľadom k tomu, že obec nie je tranzitnou obcou ale je koncovou obcou. Do obce Šiba vedie pozemná komunikácia - cesta III. triedy č. 3494 (pôvodné číslo pozemnej komunikácie 54512), ktorá je odbočkou z cesty III. triedy č.3491. Cesta č. 3494 končí v zastavanom území obce a z hľadiska jej funkčnej klasifikácie má podregionálny význam. Na túto štátnu cestu nadväzujú v zastavanom území obce miestne komunikácie a účelové komunikácie. Návrh riešenia územného plánu nepočíta s návrhom predĺženia cesty III. triedy, avšak počíta s úpravou jej určitých úsekov. V rámci navrhovaného riešenia územného plánu sa navrhujú tiež nové miestne a obslužné účelové komunikácie pre sprístupnenie novej obytnej zástavby a nových plôch pre nezávadnú výrobu, služby a skladovanie. Z tohto dôvodu sa nepredpokladá žiadny významný nárast emisií v dôsledku automobilovej dopravy.

B.II.2.Voda – celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, ČOV), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania

Splaškové odpadové vody

V obci nie je t.č. vybudovaná splašková verejná kanalizácia a odvádzanie splaškových vôd je v súčasnosti riešené ich odvádzaním do domových žump a vývozom na likvidáciu do ČOV Bardejov. Návrh územného plánu počíta s vybudovaním čistiarny odpadových vôd (ČOV) priamo v riešenom katastrálnom území Šiba a v tej súvislosti i s návrhom trasovania potrubí splaškovej kanalizácie. ČOV je navrhnutá v lokalite V záhradách. ČOV Šiba je potrebné vybudovať s kapacitou pre 1000 ekvivalentných obyvateľov (EO).Recipientom pre vypúšťanie vyčistených odpadových vôd z ČOV je tok Šibská voda. Podľa schváleného „Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre obdobie 2021 – 2027“ je obec Šiba, v zozname kanalizačných systémov do 2000 obyvateľov, uvedená ako samostatná aglomerácia. Priemerný denný prietok splaškov, pri výhľadovom počte 890obyvateľov je vypočítaný na 103,69 m³/deň.

Dažďové vody

Dažďová kanalizácia v zastavanom území obce nie je t.č. vybudovaná. Povrchové zrážkové vody z miestnych komunikácií a z cesty III. triedy sú odvádzané prícestnými priekopami a rigolmi s vyústením do miestneho toku. Návrh územného plánu nepočíta s vybudovaním dažďovej kanalizácie. Z tohto dôvodu by mali mať všetky novo postavené budovy zriadené retenčné nádrže na zachytávanie dažďovej vody.

Z hľadiska ochrany zastavaného územia obce Šiba pred prívalovými dažďovými vodami resp. pred vybrežením miestnych potokov sú v územnom pláne navrhované poldre a hrádzky na tokoch v pohorí Čergov, a to na vodnom toku Šibská voda a na jeho ľavostrannom prítoku(Šoltýsov potok). Vypracovaný je už i projekt na reguláciu Šoltýsovo potoka od okraja lesa ku sútoku so Šibskou vodou v zastavanom území obce. Na svahoch nad sídlom v polohe nad navrhovanými novými

funkčnými plochami bývania, navrhuje územný plán vodozádržné vsakovacie prvky pozdĺž vrstevníc (napr. zasakovacie a záchytne priekopy).

B.II.3. Odpady – celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi

V roku 2020 bolo v obci Šiba vyprodukovaný separovaný odpad podľa zložiek komunálneho odpadu (papier, lepenka, sklo,) v objeme 27 076 kg odpadu a zmesový komunálny odpad (kód: 200301) v objeme 47 850 kg, objemový odpad (kód: 200307). Z týchto údajov bola vypočítaná úroveň vytriedenia komunálnych odpadov za rok 2020, ktorá bola 44,39 %.

Všetky rodinné domy a zariadenia občianskej vybavenosti sú a budú vybavené 110 l zbernými nádobami na zmiešaný odpad a samostatnými nádobami alebo vrecami na separovaný odpad. Vývoz domového a separovaného odpadu zabezpečuje zmluvný vývozca v súlade so schváleným všeobecne záväzným nariadením obce o odpadoch. Tekuté odpady budú odvedené navrhovanou verejnou kanalizáciou do ČOV, do doby ich výstavby zhromažďované v nepriepustných žumpách a vyvážené na likvidáciu do ČOV Bardejov. Biologické odpady, najmä odpady zo zelene, budú reciklované kompostovaním. Návrh územného plánu rieši návrh plochy pre kompostovisko a zberný dvor v lokalite pri hospodárskom dvore.

Vytvorenie podmienok pre usmernené nakladanie s odpadmi umožní v riešenom katastrálnom území eliminovať prípadné divoké skládky odpadu. Okrem zberných nádob pri rodinných domoch sú v obci v určitom období umiestňované i kontajnery na veľkorozmerný odpad. Nakladanie s odpadmi sa bude riadiť aktuálnym programom odpadového hospodárstva obce.

B.II.4. Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita)

Hluk a vibrácie, ktoré ovplyvňujú pohodu bývania obyvateľov obce, pochádzajú prevažne z prevádzky motorových vozidiel na cestných komunikáciách. Sledovaným je len úsek cesty III. triedy č. 3491, kde podľa sčítania dopravy bola jej intenzita v sčítacom úseku 03050 len 1840 voz/deň v roku 2010 a len 1170 voz/deň v roku 2015. Predpokladaná intenzita dopravy na tejto ceste pre rok 2040 podľa predpokladaného nárastu dopravy (TP MDVaRR SR č.07/2013) je 2559 voz/deň. Vzhľadom k nízkej intenzite dopravy, ktorá je na ceste III. triedy č. 3491 a nízka je tiež na ceste č. 3494, limity najvyššie prípustných hodnôt ekvivalentnej hodnoty hluku ($L(A_{eq}) = 65 \text{ dB (A)}$) pre obytné zóny nie sú prekročené a ich prekročenie sa do budúcnosti ani nepredpokladá. Rovnako nevýznamným zdrojom hluku je železnica, ktorej trasa sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti od sídla a obytnej zástavby. Železničná trať je jednokolejná, nie je elektrifikovaná, v súčasnej dobe na nej prevláda osobná doprava motorovými súpravami.

Navrhované riešenie územného plánu prinesie nové zdroje hluku dopravného charakteru, avšak len tie, ktoré súvisia s nevyhnutným návrhom výstavby miestnych komunikácií prípadne obslužných účelových komunikácií pre novú obytnú zástavbu a pre nové plochy nezávadnej výroby.

Pre riešenie problematiky hluku z dopravy v obci bude v ďalšom období založené na udržiavaní kvalitného cestného krytu na komunikáciách a výsadbe izolačnej zelene na priľahlých plochách súkromnej a verejnej zelene.

Zdroje iných dlhotrvajúcich alebo trvalých vibrácií sa v riešenom území nevyskytujú a ani sa nenavrhujú.

B.II.5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné, zdroj a intenzita)

V riešenom katastrálnom území sú trasované vzdušné elektrické vedenie, a to i veľmi vysokého napätia (VVN) a vysokého napätia (VN), ktoré sú zdrojom elektromagnetického žiarenia. Nenachádzajú sa tu však zdroje elektromagnetického žiarenia, ktorými sú stožiare pre telekomunikačné spojenia – základňové stanice mobilnej siete.

V návrhu územného plánu je riešené nové VN vedenie len vo forme prekládok existujúcich VN trás a prípojok k existujúcim transformačným staniciam a navrhovanej transformačnej stanici. Návrh územného plánu rešpektuje ochranné pásma 22 kV elektrického vedenia v šírke 10 m na obe strany, a 110 kV VVN elektrického vedenia v šírke 15 m na obe strany a nenavrhuje v týchto ochranných pásmach žiadnu výstavbu. V rámci návrhu územného plánu nie je v ňom riešené umiestňovanie nových základňových staníc mobilnej siete a nie sú navrhnuté žiadne iné zdroje žiarenia.

Z hľadiska prírodných zdrojov žiarenia, najmä prírodného radónového žiarenia, ktoré môže prípadne prenikať z podlažia do stavby, je dôležité použiť správne stavebné materiály, ktoré eliminujú negatívne dopady radónového pozadia.

B.II.6. Dopĺňujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)

V riešenom katastrálnom území nie sú zaznamenané významné terénne úpravy, ani iné podstatné zásahy do štruktúry krajiny. V súvislosti s realizáciou výstavby v rámci navrhovaných funkčných plôch a ostatných činností, budú realizované terénne úpravy. Po ukončení zemných a terénnych prác súvisiacich s realizáciou novej zástavby a ostatných činností, sa nepredpokladá, že by v krajine vznikli stavby resp. tvary, ktoré by mali negatívny vplyv na obraz krajiny.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

C.I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Obec Šiba a riešené katastrálne územie Šiba sa nachádzajú v okrese Bardejov v Prešovskom kraji. Výmera katastrálneho územia je 1382,4807 ha. Obec Šiba susedí s nasledujúcimi obcami: Kľušov (k.ú. Kľušov), Hervartov (k.ú. Hervartov), Kríže (k.ú. Kríže), Hertník (k.ú. Hertník), Bartošovce (k.ú. Bartošovce). Všetky obce, s ktorými susedí obec Šiba, sa tiež nachádzajú v okrese Bardejov. Za územie dotknuté návrhom riešenia územného plánu je v tejto Správe o hodnotení považované katastrálne územie Šiba. Za okolie dotknutého územia sa považuje územie susediacich obcí, ktoré nadväzuje na katastrálne územie Šiba.

C.II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

C.II.1. Horninové prostredie – geologická charakteristika riešeného územia, inžinierskogeologické vlastnosti, geodynamické javy, ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery, stav znečistenia horninového prostredia

Geologická charakteristika riešeného územia

Katastrálne územie Šiba je dominantne budované treťohorným paleogénnym flyšom – v terciérnom flyšovom pásme. V detailnom rozložení odlišných stavebných prvkov katastrálne územie obce Šiba je výsledkom pesternej geologickej stavby v rámci flyšového pásma, čiastočne aj kvartéru sústredeného po oboch stranách pozdĺž existujúcej hydrologickej siete.

Kvartér (štvrtohory) predstavujú pozdĺž korýt hydrologickej siete (vodných tokov) fluválne sedimenty, prezentované piesčitými štrkami, hlinitými štrkami, hlinami a ílmi pleistocénneho veku (staršie štvrtohory) a veku holocénneho (tvorba sedimentov v rozsahu súčasnej geologickej doby).

Terciér (tret'ohory) flyšového pásma v riešenom území predstavujú sedimenty magurského súvrstvia čergovskej vrstvy (zlepence, hrubopsamitický flyš) s puklinovou priepustnosťou a v menšom rozsahu i sedimenty malcovského súvrstvia (sivé vápnité ílovce a pieskovce) s puklinovou priepustnosťou.

Ložiská nerastných surovín

V katastrálnom území Šiba nie sú evidované žiadne ložiská vyhradených nerastov ani ložiská nevyhradených nerastov, ktoré sú vhodné pre potreby a rozvoj národného hospodárstva (tzv. výhradné ložiská) a teda nie sú tu určené žiadne chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory. Nie sú tu evidované návrhy prieskumných území, určené prieskumné územia, ani staré banské diela ani významné lomy.

Inžiniersko-geologické vlastnosti riešeného územia

Z hľadiska príslušnosti k inžiniersko-geologickým regiónom riešené územie patrí do regiónu karpatského flyšu a jeho subregiónu vonkajších Karpát.

Z hľadiska inžiniersko-geologickej rajonizácie je vo väčšej časti riešeného katastrálneho územia identifikovaný rajón predkvartérnych hornín, v rámci neho rajón flyšoidných hornín (dominantný a z časti riešené územie patrí i do rajónu kvartérnych sedimentov a v rámci neho do rajónu deluviálnych sedimentov (východná časť katastrálneho územia Šiba).

Odolnosť potenciál hornín vo vzťahu k inžiniersko-geologickej rajonizácii sa výrazne prejavuje v obraze krajiny, jej morfológii a vo vlastnostiach reálnych i potenciálnych geodynamických javov.

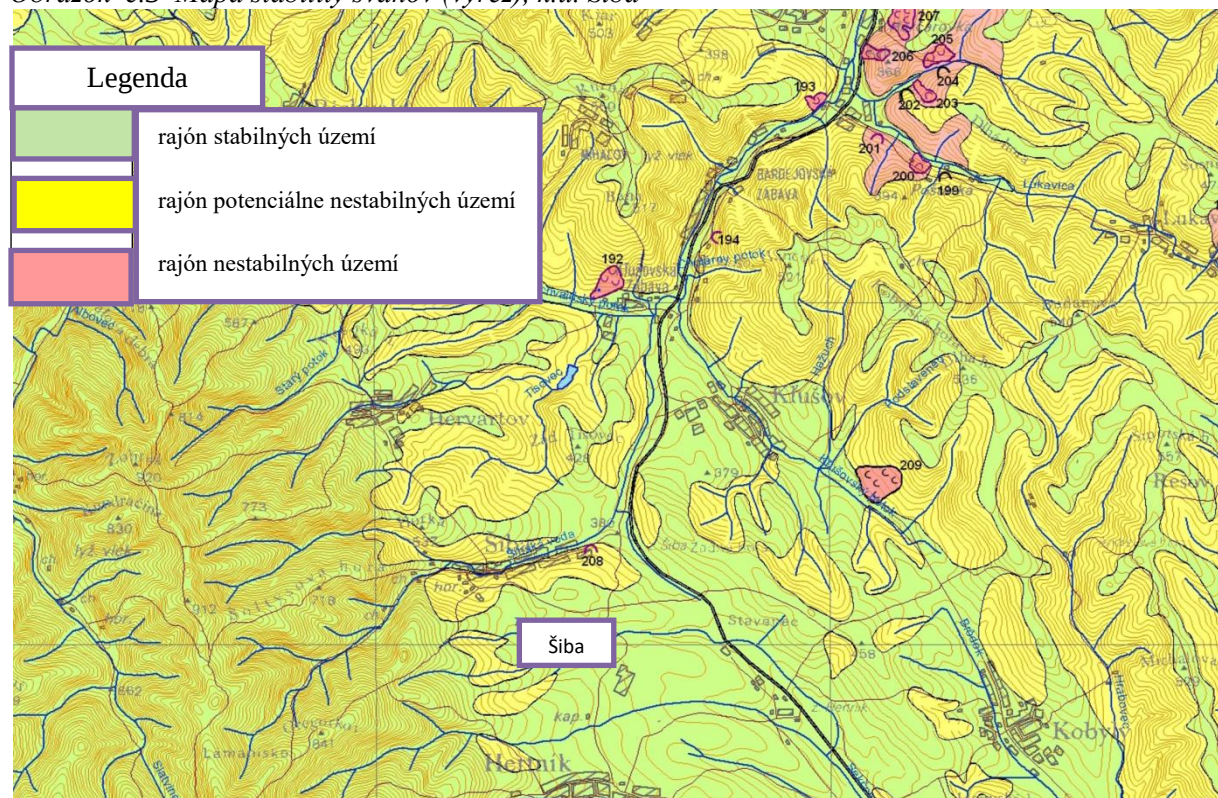
Stav znečistenia horninového prostredia.

Znečistenie horninového prostredia nie je známe a ani sa nepredpokladá. V rámci riešeného katastrálneho územia nie sú evidované žiadne environmentálne záťaž v zmysle Informačného systému environmentálnych záťaží (IS EZ), ktoré by mohli spôsobovať znečistenie horninového prostredia. V susedných a blízkych obciach sú evidované pravdepodobné environmentálne záťaž (EZ); v obci Kľušov – pravdepodobná EZ – „skládka TKO pri potoku Hažuch“; v obci Bartošovce - 3 pravdepodobné EZ – „skládka TKO pri Hlbokom potoku“, „skládka TKO za cintorínom“, „stará časť skládky EKOČERGOV Hertník“; v obci Richvald – pravdepodobná EZ – „hnojisko pri poľnohospodárskom družstve“.

Geodynamické javy (zosuvy, seizmicita, erózia).

Svahové deformácie - zosuvy. Svahové deformácie všeobecne negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely. Riešené katastrálne územie Šiba zo širšieho geografického hľadiska leží čiastočne v rajóne stabilných území a čiastočne v rajóne potenciálne nestabilných území (územie so stredným až nízkym stupňom náchylnosti na aktivizáciu alebo vznik svahových porúch). Priamo v riešenom katastrálnom území sa podľa dostupných internetových informácií Štátneho geologického ústavu D.Štúra (Register svahových deformácií) nenachádzajú žiadne evidované svahové deformácie.

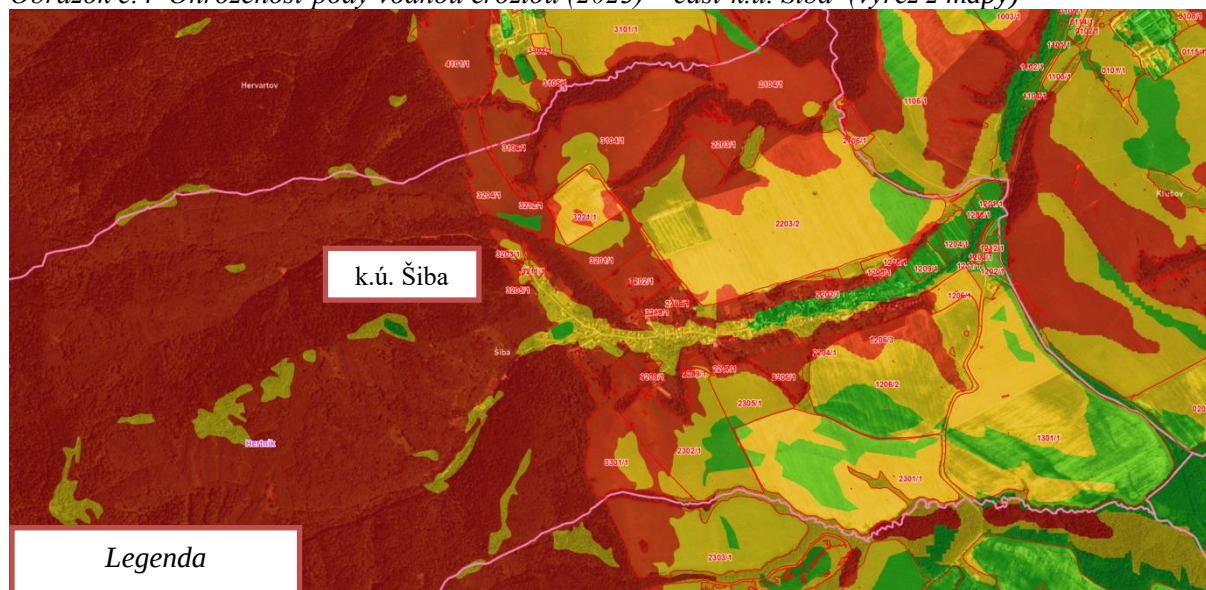
Obrázok č.3 Mapa stability svahov (výrez), k.ú. Šiba

Seizmicita. Z hľadiska ohrozenia územia seizmicitou sa v riešenom katastrálnom území Šiba makroseizmická intenzita pohybuje pri hodnote 5° MSK-64. Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží (pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov, t.z. pre periódu návratnosti 475 rokov) sa pohybuje v intervale 0,80 – 0,99 m.s⁻².

Erózia. V riešenom katastrálnom území Šiba sa prejavuje vodná erózia, nevyskytuje sa tu veterná erózia. Miera vodnej erózie pôdy je v závislosti od vlastností pôd, geologického podložia a svahovitosti a je v rôznych častiach katastrálneho územia rôzna. Vid' obrázok č. 4.

Obrázok č.4 Ohrozenosť pôdy vodnou eróziou (2023) – časť k.ú. Šiba (výrez z mapy)

Zdroj: <https://gsaa.mpsr.sk/2024/>

<i>plochy s odtieňmi žltej</i>	<i>plochy bez ohrozenia</i>
<i>plochy s odtieňmi zelenej</i>	<i>mierne ohrozené plochy</i>
<i>plochy s odtieňmi červenej</i>	<i>silne ohrozené plochy</i>

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia územia sa v riešenom katastrálnom území stretávajú dve odlišné základné geomorfologické jednotky:

- západná časť katastrálneho územia Šiba patrí do provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, oblasti Východné Beskydy, celku Čergov;
- východná časť katastrálneho územia Šiba (t.z. mimo pohoria Čergov) patrí do provincie Východné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Východné Karpaty, oblasti Nízke Beskydy, celku Ondavská vrchovina, časti Raslavická brázda.

Geologická stavba v rozhodujúcej miere predurčovala aj morfológické a morfometrické pomery v riešenom katastrálnom území Šiba.

C.II.2.Klimatické pomery – zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov).

Klimatické pomery

Klimatické pomery sú všeobecne výrazne ovplyvňované členitosťou územia, výškovou zonálnosťou a orientáciou voči svetovým stranám.

Západná časť riešeného katastrálneho územia Šiba (geomorfologický celok Čergov, dominantne lesnatý) patrí do chladnej oblasti (C) s júlovým priemerom teploty vzduchu menej ako 16°C a v rámci tejto oblasti do okrsku C1 – mierne chladný s klimatickými znakmi: júl $\geq 12^{\circ}\text{C}$ až menej ako 16°C, mierne chladný, veľmi vlhký.

Východné predhorie s poľnohospodárskou krajinou, dominantne využívanou ako lúčne a pasienkové ekosystémy, patrí do mierne teplej oblasti (M) s priemerne menej ako 50 letnými dňami v roku (s denným maximom teploty vzduchu $\geq 25^{\circ}\text{C}$), júlový priemer teploty vzduchu dosahuje $\geq 16^{\circ}\text{C}$. V rámci tejto oblasti patrí predhorie do okrsku M6 – mierne teplý, vlhký, vrchovinový, s klimatickými znakmi: júl $\geq 16^{\circ}\text{C}$, počet letných dní menej ako 50.

Najvýchodnejšia časť riešeného katastrálneho územia s poľnohospodárskou krajinou s väčším zastúpením ornej pôdy sa nachádza v mierne teplej oblasti (M) a v rámci nej patrí do okrsku M3 - mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový s klimatickými znakmi: júl $\geq 16^{\circ}\text{C}$, počet letných dní menej ako 50.

Priemerná ročná teplota vzduchu: v okrsku C1: 4°C, v okrsku M6: 6°C, v okrsku M3: 7°C.

Priemerná teplota vzduchu v januári: v okrsku C1 a M6: -5°C, v okrsku M3: -4°C.

Priemerná teplota vzduchu v júli: v okrsku C1: 12° až 14°C, v okrsku M6: 14° až 16°C, v okrsku M3: 16° až 18°C.

Priemerné ročné úhrny zrážok: 900 – 700 mm.

Maximum mesačných úhrnov zrážok: 300 – 250 mm.

Počet dní so snehovou pokrývkou: 80 až 120.

Veternosť

V širšom regióne riešeného katastrálneho územia prevláda severojužné až severozápadné-juhovýchodné prúdenie vzduchu, na bezvetrie v roku pripadá 9 až 22 % dní.

Tabuľka č.2 Početnosť smerov vetra (%) (veterná ružica Bardejov)

Priemerná rýchlosť [m.s ⁻¹]	Početnosť smerov vetra [%]							
	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ
1,3	8,1	10,8	12,1	17,5	14,4	11,1	12,6	13,4

C.II. 3. Ovzdušie

V riešenom katastrálnom území Šiba je zriadená monitorovacia stanica kvality ovzdušia, preto nie je možné uviesť hodnoty imisného znečistenia ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami. Najbližšia monitorovacia stanica v rámci Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSK) je v meste Bardejov.

Obec Šiba je plynotfikovaná. Polutanty pochádzajú predovšetkým z dvoch zdrojov - zo spaľovania pevných palív v lokálnych kúreniskách a tiež z mobilných zdrojov znečistenia, najmä z motorových vozidiel cestnej dopravy.

V roku 2011 bolo evidovaných v sídle Šiba 12 domov na tuhé palivo, 115 domov na plyn a v roku 2021 bolo 15 domov na tuhé palivo a 133 na plyn.

Na základe matematického modelovania znečistenia ovzdušia, sú v okrese Bardejov vymedzené rizikové obce (obce so zhoršenou kvalitou ovzdušia) určené metódou integrovaného posúdenia pre rok 2024 pre tuhú znečisťujúcu látku – PM₁₀ a PM_{2,5}. (Poznámka: ide o drobné častice alebo kvapôčky s aerodynamickým priemerom menším ako 10 µm, resp. 2,5 µm, môžu byť v tuhej aj kvapalnej podobe.) Pre tieto rizikové obce, kde nadmerné znečistenie ovzdušia vychádza z vysokých emisií z lokálneho vykurovania najmä tuhým palivom (biomasou a uhlím) a zo zhoršených

rozptylových podmienok, je určený rizikový stupeň 1 – 3, pričom 3 je najvyšší rizikový stupeň. Na základe takéhoto matematického modelovania sú pre rok 2024 medzi rizikové obce zahrnuté niektoré blízke obce, napr. obec Kľušov (rizikový stupeň 1). Katastrálne územie Šiba nie je v zozname rizikových obcí. (Zdroj: <https://www.shmu.sk/sk/?page=2873>)

Mobilné zdroje znečistenia ovzdušia nie sú v riešenom katastrálnom území Šiba významné, pretože intenzita verejnej i osobnej cestnej dopravy je nízka, čo vyplýva i z toho, že obec je koncovou obcou na ceste III. triedy č. 3494. Nie je tranzitnou obcou.

V riešenom katastrálnom území sa nenachádzajú stredné a veľké zdroje znečisťovania ovzdušia a je podstatné, že riešené územie sa nachádza v relatívne značnej vzdialenosti od významných zdrojov znečistenia na nadregionálnej a republikovej úrovni.

C.II.4. Vodné pomery – povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.

Povrchové vody.

Z hľadiska hydrologického členenia patrí riešené katastrálne územie Šiba k úmoriu Čierneho mora. Takmer všetky toky v riešenom katastrálnom území patria do základného povodia Tople po sútok s Ondavou (číslo hydrologického poradia: 4-30-09), v rámci čiastkového povodia Bodrogu (číslo hydrologického poradia: 4-30). Len toky v najjužnejšej časti riešeného katastrálneho územia patria do povodia Sekčova (číslo hydrologického poradia: 4-32-04-079), ktoré je súčasťou povodia Torisy (číslo hydrologického poradia: 4-32-04), v rámci čiastkového povodia Hornádu (číslo hydrologického poradia: 4-32).

Hlavnú hydrologickú os riešeného územia vytvára tok Šibská voda (identifikátor toku: 3096), tečúci z pohoria Čergov zo západu na východ cez celé katastrálne územie (vrátane zastavaného územia). Tento potok pramení v Čergove pod Bukovým vrchom (1019 m n.m.) a vlieva sa do Tople ako jej pravostranný prítok (riečny kilometer zaústenia 102,774), a to na území mesta Bardejov. Do Šibskej vody sa v západnej časti zastavaného územia obce vlieva bezmenný vodný tok (identifikátor: 3648, miestny názov Šoltýsov potok) ako jej najväčší ľavostranný prítok v predmetnom k.ú. a v severozápadnej časti katastrálneho územia sa do Šibskej vody vlieva bezmenný vodný tok (identifikátor toku: 3623) ako jej najväčší pravostranný prítok v predmetnom k.ú.. Západnú hranicu riešeného katastrálneho územia tvorí vodný tok Slatvinec (identifikátor toku: 4760, ktorý sa tiež vlieva do Tople a potok je v katastrálnom území Šiba recipientom viacerých krátkych pravostranných prítokov.

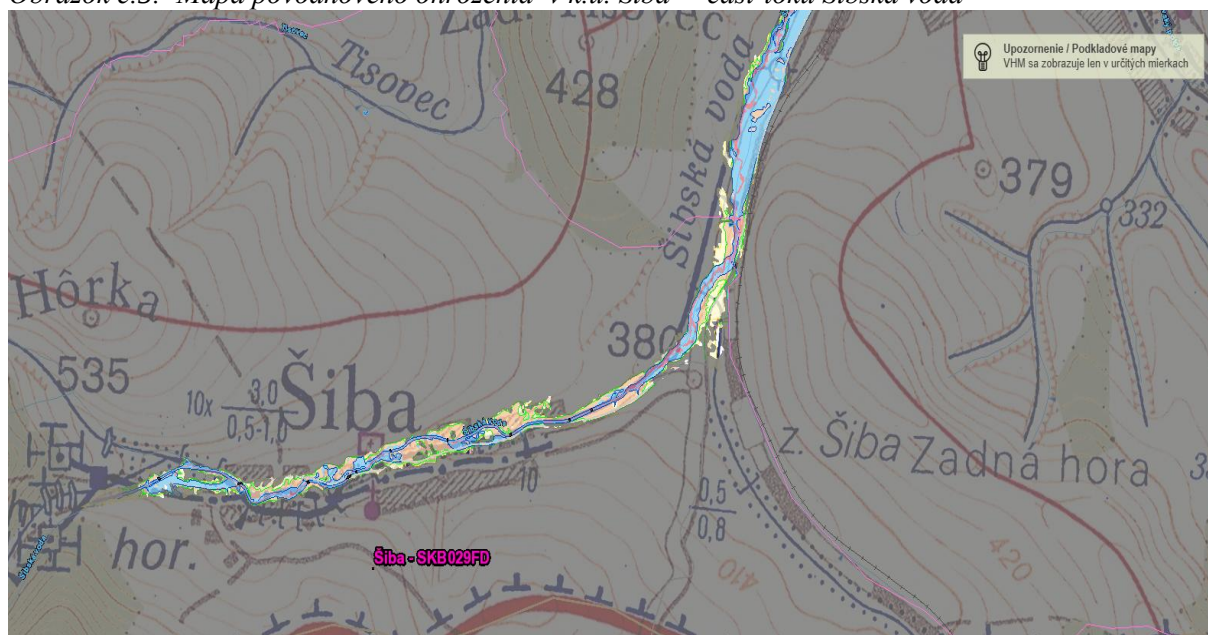
Južnú hranicu katastrálneho územia Šiba tvorí vodný tok – Tichší potok (identifikátor toku: 19540), ktorý má v južnej časti riešeného katastrálneho územia jeden ľavostranný prítok (identifikátor toku: 19544). Tichší potok sa vlieva do Sekčova v susednom katastrálnom území Bartošovce.

Šibská voda je vodohospodársky významný tok s pobrežným pozemkom 10 m od brehovej čiary, ostatné vodné toky v katastrálnom území Šiba majú pobrežný pozemok o šírke 5 m.

Pre tok Šibská voda (v úseku od podhoria Čergova po sútok s Topľou) bola vyhotovená mapa povodňového ohrozenia (viď obrázok č. 5 s časťou toku Šibská voda v k.ú. Šiba). Mapy povodňového ohrozenia vo svojej podstate zobrazujú teoretickú povodeň s potenciálne najväčším odhadovaným rozsahom zaplavenia pri dosiahnutí prietoku s priemernou dobou opakovania raz za 10, 100 a 1000 rokov.

Odhadnutý bol i počet povodňovo ohrozených obyvateľov obce Šiba na základe odhadu trvalo bývajúcich obyvateľov potenciálne zasiahnutých povodňou (označený ako geografická oblasť - SK B026FD). Odhadovaný počet obyvateľov obce Šiba potenciálne ohrozených povodňou pri prietoku Q10 – 33, Q100 – 214, Q1000 – 330. Pri prietoku Q10 vodný tok Šibská voda vybrežuje pomiestne pozdĺž intravilánu obce Šiba, pričom prelieva miestnu komunikáciu a zaplavuje niekoľko rodinných domov. Pri prietoku Q100 je záplava pozdĺž intravilánu obojstranná a zaplavuje miestne komunikácie a rodinné domy so záhradami. Pri prietoku Q1000 je záplava rozšírená na ďalšiu rodinnú zástavbu a komunikácie.

Obrázok č.5: Mapa povodňového ohrozenia v k.ú. Šiba – časť toku Šibská voda

Legenda

Zdroj: https://mpt.svp.sk/svp_vmaportal

kategórie celkového ohrozenia			
	1 - reziduálne		3 - stredné
	2 - nízke		4 - vysoké

(Zdroj: MŽP SR, 2021. Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Bodrogu – aktualizácia 2021; s. 35, 103).

Riešené územie je situované v oblasti, kde priemerný ročný špecifický odtok dosahuje hodnoty $5 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$, maximálny špecifický odtok s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov hodnoty medzi $1,8$ až $2,3 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}.\text{km}^{-2}$ a minimálny špecifický odtok 364 denný $0,5 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$.

Z hľadiska typu režimu povrchového odtoku východná časť riešeného územia (mimo geomorfologického celku Čergov) patrí do oblasti vrchovinnno-nízinnej s dažďovo-snehovým typom odtoku s nasledujúcimi hydrologickými charakteristikami: akumulácia v mesiacoch december až február, vysoká vodnosť v mesiacoch marec až apríl, najvyšší priemerný mesačný prietok v marci, najnižší priemerný mesačný prietok v septembri. Tzv. podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy je výrazné.

Západná časť riešeného územia (územie geomorfologického celku Čergov) patrí do oblasti stredohorskej s dažďovo-snehovým typom odtoku v mesiacoch s týmito základnými hydrologickými charakteristikami:

Akumulácia v mesiacoch november až február, vysoká vodnosť v mesiacoch marec až máj, najvyšší priemerný mesačný prietok v apríli, najnižší priemerný mesačný prietok v januári až februári. (Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002)

Súčasný stav miestnych vodných tokov

Pre ochranu obyvateľov a majetku pred povodňami bol tok Šibskej vody v zastavanom území obce upravený reguláciou koryta. Nie je to však dostatočné proti riziku zaplavenia sídla príválovou vodou pri predpokladanom prietoku tzv. storočnej vody Q_{100} . Podľa mapy povodňového ohrozenia je pri prietoku Q_{100} zaplavením ohrozené bezprostredné okolie tohto vodného toku i so zástavbou a príľahlej cesty III. triedy č. 3494. Reguláciu Šibskej vody je potrebné doplniť vodozádržnými opatreniami spomaľujúcimi a zachytávajúcimi príválové vody. Poldre/prehrádzky sú navrhnuté na Šibskej vode a jej ľavobrežnom prítoku (miestny názov Šoltýsov potok), a to v úsekoch, ktoré sa nachádzajú v lesnej krajine v pohorí Čergov. Pre úsek Šoltýsovho potoka od okraja lesa po začiatok existujúcej úpravy pri jeho sútoku so Šibskou vodou v zastavanom území obce je spracovaný projekt úpravy jeho toku na prietok Q_{100} .

Šibská voda je vodným tokom, ktorý je vo svojej hornej časti zaradený do rybieho pásma – horné pstruhové pásmo a ostatná časť Šibskej vody až po sútok s Topľou je dolným pstruhovým pásmom.

Celá Šibská voda je rybárskym revírom (číslo revíru: 4-2540-4-1), ktorý spravuje MO SRZ Bardejov, účel revíru – lovný, charakter – lososové vody pstruhové. Horný tok nie je ovplyvnený bariérami ale úsek dolného toku Šibskej vody, ktorý je už mimo riešené katastrálne územie, je bariérami výrazne ovplyvnený (Zdroj: <https://rybarskyrevir.sk/>).

Podzemné vody a pramene

Riešené katastrálne územie Šiba je súčasťou hydrogeologického rajónu: „109 paleogén Čergova“, „subrajónu paleogén Čergova – povodie Bodrogu“ (P 109 BG). Určujúcim typom priepustnosti v horninách tohto subrajónu je tzv. puklinová priepustnosť. Hydrogeologickým kolektorom sú pieskovce a ílovce.

V hydrogeologickom subrajóne Čergov v rámci katastrálneho územia Šiba sa nachádzajú zvodnené vrchné kolektory podzemnej vody s početnými vývermi (prameňmi) najmä pozdĺž tektonického zlomu v pohorí Čergov. V nížinnej časti katastrálneho územia sú oblasti s menšími množstvami podzemnej vody, obmedzenými množstvami podzemnej vody miestneho charakteru alebo žiadnymi podzemnými vodami.

(Zdroj: <https://app.geology.sk/hydrogeol>).

V hydrogeologickom regióne Čergov v blízkosti Šibskej vody bol zrealizovaný 100 m hlboký hydrogeologický vrt s označením COH-17. Statická hladina podzemnej vody je už v hĺbke 3 m a štandardná merná výdatnosť vrtu [l/s/m] 1,43. (Zdroj: Daniel Marcin a kol., 2017, Vysvetlivky k základnej hydrogeologickej a hydrochemickej mape pohoria Čergov v mierke 1 : 50 000, ŠGÚDŠ Bratislava). Tento vrt je vodárensky využívaný s povoleným odberom 2,3 l/s. Obec Šiba je tiež zásobovaná z dvoch prameňov v pohorí Čergov – pramene 1, 2 (jeden pri vodnom toku Šibská voda, druhý pri jeho ľavostrannom prítoku). Povolený odber vody je 3,5 l/s.

Minerálne pramene nie sú v riešenom katastrálnom území evidované.

Vodohospodársky chránené územia

Vodný tok Šibská voda, ktorý preteká cez katastrálne územie Šiba, je určený ako vodohospodársky významný vodný tok v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z. (číslo hydrologického poradia: 4-30-09-044, VH identifikátor toku - 1773) Takmer celé riešené katastrálne územie Šiba patrí do povodia vodárenského toku Topľa a je súčasťou ochranného pásma vodárenského zdroja povrchovej vody - toku Topľa (číslo hydrologického poradia toku: 4-30-09-001).

Riešené územie nie je súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti v zmysle zákona č. 305/2018 Z.z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nie je súčasťou zraniteľnej oblasti v zmysle vodného zákona, ktorých zoznam je uvedený v nariadení vlády SR č.174/2017 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

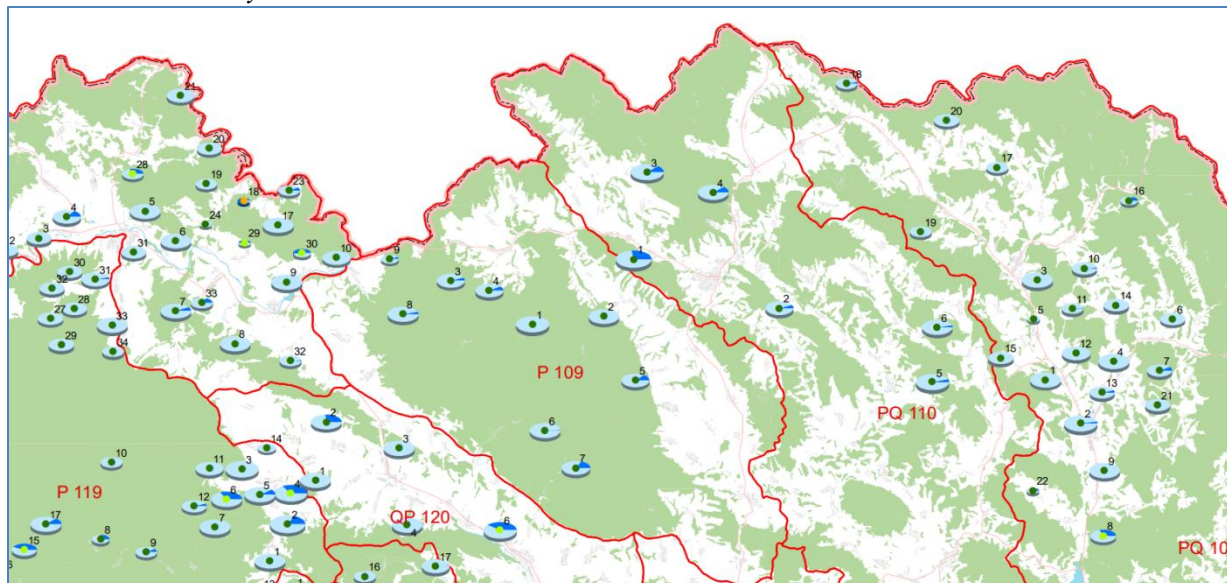
V riešenom katastrálnom území Šiba nie je zriadené odberné miesto sledovania kvality tokov. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť presné údaje o kvalite vody v tokoch a úrovni znečistenia povrchových vôd. Najbližšie odberné miesto pre hodnotenie kvality vody v monitorovaných miestach povrchových vôd, ktoré prevádzkuje SHMÚ, je na rieke Topľa v rkm 118,6, v obci Gerlachov nad mestom Bardejov.

Pri sledovaní kvality povrchových vôd sa sledujú tieto ukazovatele BSK₅ (ATM), CHSK_{Cr}, N-NH₄, N-NO₃, Ncelk, Pcelk, SIbios, CHLa. Bilančný stav (BS) je hodnotený 3 stupňami A – priaznivý BS ≥ 1.1 B – napätý 0.9 < BS < 1.1 C – pasívny 0.9 ≥ BS.

Z hľadiska ohrozenia zásob podzemných vôd znečisťujúcimi látkami v katastrálnom území Šiba v hydrogeologickej jednotke „109 paleogén Čergov“ je riziko ohrozenia znečistenia veľmi nízke a stav kvality podzemnej vody je priaznivý. Bilančné hodnotenie kvality podzemnej vody vykonáva SHMÚ v 8 ukazovateľoch kvality vody: NH₄⁺, NO₃⁻, CHSKMn, vodivosť, Cl⁻, SO₄²⁻, TOC, As. Bilančný stav je hodnotený 3 stupňami: A – priaznivý BS ≥ 1.1 B – napätý 0.9 < BS < 1.1 C – pasívny 0.9 ≥ BS. Výsledný bilančný stav v rajóne je daný objektom s ukazovateľom s najnepriaznivejším vypočítaným pomerom (najnižším pomerom).

Z hľadiska agresívnych vlastností podzemných vôd (ten istý informačný zdroj) sa v riešenom území vyskytujú vody neagresívne, resp. slabo agresívne.

Obrázok č. 6 Vodohospodárska bilancia (2022) za jednotlivé lokality v rámci hydrogeologických rajónov (výrez z mapy) - Rozloženie využiteľných množstiev podzemných vôd, ich využívanie a zobrazenie bilančných stavov

LEGENDA :

- 1 Číslo lokality z textovej časti VHB
- Štátna hranica
- Q-001 Označenie hydrogeologických rajónov
- Hranica rajónov
- Cestná infraštruktúra
- Vodstvo
- Sídla
- Vegetácia

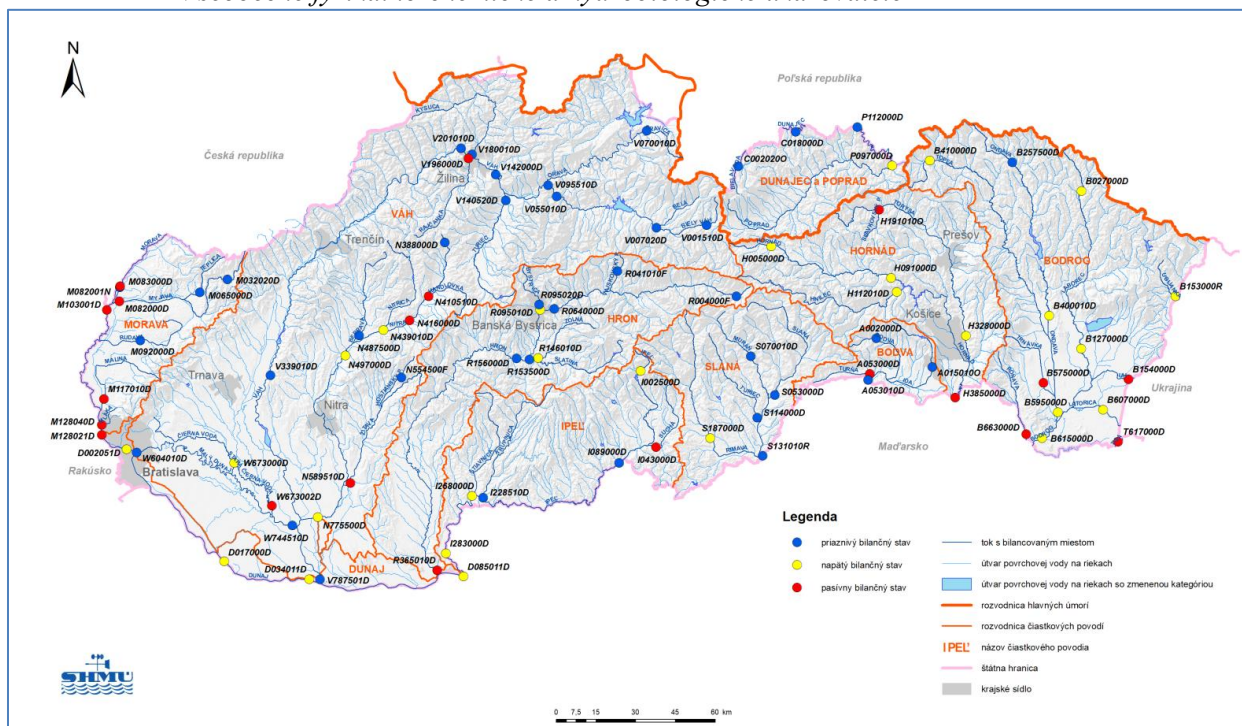
Bilančný stav :

- dobrý
- uspokojivý
- napätý
- kritický
- havarijný

- Odber podzemných vôd v (l/s)
- Zostatok využiteľného množstva v (l/s)
- Deficit využiteľného množstva v (l/s)

Zdroj: https://www.shmu.sk/File/Hydrologia/Vodohospodarska_bilancia

Obrázok č.7 Vodohospodárska bilancia kvality povrchovej vody v roku 2022
Všeobecné fyzikálno-chemické a hydrobiologické ukazovatele

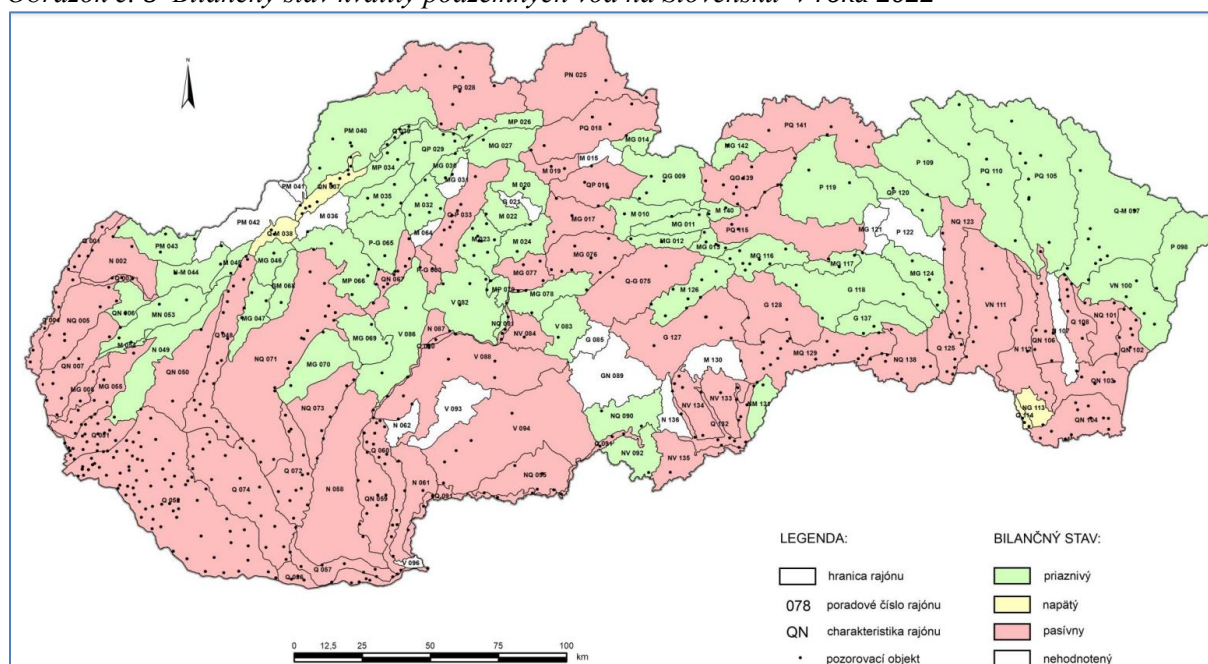

Legenda

- priaznivý bilančný stav
- napätý bilančný stav
- pasívny bilančný stav
- tok s bilancovaným miestom
- útlav povrchovej vody na riekach
- útlav povrchovej vody na riekach so zmenenou kategóriou
- rozvodnica hlavných úmoří
- rozvodnica čiasťových povodí
- IPEL: názov čiasťového povodia
- štátna hranica
- krajské sídlo

Zdroj: https://www.shmu.sk/File/Hydrologia/Vodohospodarska_bilancia/VHB_kvalita_PV

Obrázok č. 8 Bilančný stav kvality podzemných vôd na Slovensku v roku 2022

Zdroj: https://www.shmu.sk/File/Hydrologia/Vodohospodarska_bilancia/VHB_kvalita_PzV

C.II.5. Pôdne pomery – kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.

V katastrálnom území Šiba je v kultúre lesná pôda do 62% výmery katastrálneho územia a v kultúre poľnohospodárska pôda do 33% výmery katastrálneho územia

Pôdne typy, vlastnosti pôdy, degradácia a ohrozenie.

V riešenom katastrálnom území Šiba sa dominantne vyskytuje pôdny typ – kambizem a jej subtypy.

Kambizeme z hľadiska pôdnych druhov patria k ílovitým alebo ílovitohlinitým pôdam.

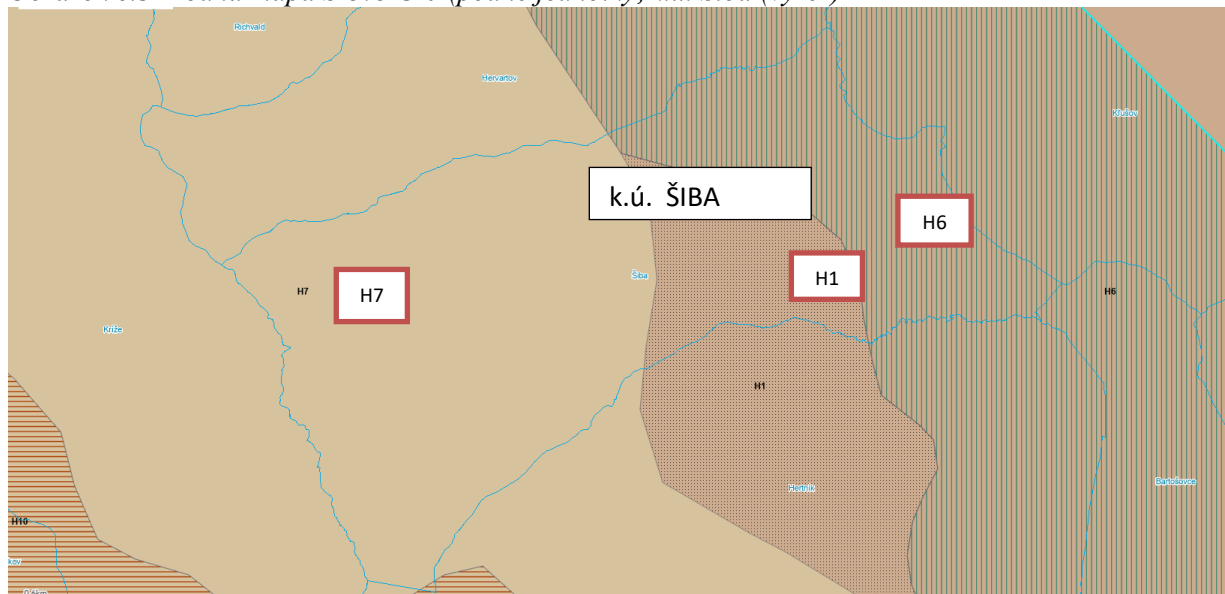
V pohorí Čergov na báze zvetralín kyslých až neutrálnych hornín sú dominantné kambizeme podzolové (kultizemné podzolové) a kambizeme modálne (kultizemné) kyslé. Sprievodne sa vyskytujú i rankre. Limitujúcimi faktormi pôdnej úrodnosti je tu skeletnatosť, veľmi nízka pôdna reakcia, malá hĺbka pôdneho profilu, svahovitosť. Potenciálnym degradačným procesom pôdy v tejto časti územia je acidifikácia a prevažne silná ohrozenosť vodnou eróziou. V mapke č. 7 vid' označenie H7.

V poľnohospodárskej krajine sa v podhorí v južnej časti katastrálneho územia na báze stredne ťažkých až ľahšie skeletnatých zvetralín nekarbonátových hornín vyvinuli najmä kambizeme modálne (kultizemné) nasýtené až kyslé. Sprievodnými typmi sú rankre a kambizeme pseudoglejové (kultizemné pseudoglejové). Dominantné typy pôd sú slabo kyslé až kyslé, zrnitostne stredne ťažké až ľahké, skeletnaté, stredne hlboké až hlboké. Limitujúcimi faktormi pôdnej úrodnosti sú svahovitosť a skeletnatosť. Potenciálnymi degradačnými procesmi pôdy v tejto časti územia sú acidifikácia a čiastočne i vodná erózia na plochách so svahovitosťou nad 10°. V mapke č. 7 vid' označenie H1.

Vo východnej časti katastrálneho územia v rámci poľnohospodárskej pôdy sa pôdy vyvinuli na zvetralín rôzne pôdne jednotky. Dominantné sú kambizeme pseudoglejové (kultizemné pseudoglejové) nasýtené a ako sprievodné pôdy sú pseudogleje modálne (kultizemné) a lokálne gleje. Pôdy sú v tejto časti katastrálneho územia zrnitostne stredne ťažké, mierne kyslé, hlboké. Na niektorých lokalitách v tejto časti územia je limitujúcim faktorom pôdnej úrodnosti výška hladiny podzemnej vody. Pôdy sú v tejto časti územia ohrozené acidifikáciou a mierne až silne ohrozené potenciálnou vodnou eróziou najmä v severných lokalitách. V mapke č. 7 vid' označenie H6.

(Zdroj: <https://portal.vupop.sk/portal/apps>)

Obrázok č.9 Pôdna mapa Slovenska (pôdne jednotky, k.ú. Šiba (výrez))

Zdroj: <https://portal.vupop.sk/portal/apps>

Bonita pôd

V riešenom katastrálnom území Šiba sa nachádza poľnohospodárska pôda zaradená do 5. až 9. kvalitatívnej skupiny BPEJ.

V zmysle prílohy č. 2 Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sa v riešenom katastrálnom území Šiba (kód k.ú.: 60816) nachádzajú tieto bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ): 0765212, 0765215, 0766035, 0769202, 0769212, 0769242, 0865215, na ktoré sa vzťahuje ochrana pred ich nepoľnohospodárskym použitím. Predmetné BPEJ sú zaradené do 5. a 6. kvalitatívnej skupiny BPEJ a to nasledovne

- 5. skupina BPEJ: 0765212, 0765215, 0766035, 0769202, 0769212, 0865215.
- 6. skupina BPEJ: 0769242.

Poznámka: Kvalita poľnohospodárskej pôdy je vyjadrená kvalitatívnou skupinou 1. až 9. Najkvalitnejšie pôdy patria do 1. skupiny a najmenej kvalitné do 9. skupiny.

Znečistenie pôdy

Pôdy sú nekontaminované, relatívne čisté.

C.II.6. Fauna, flóra – kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov.

Flóra a chránené druhy flóry

Podľa fyto geografického členenia (Futák, 1980) riešené územie náleží do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticumoccidentale), obvodu východobeskydskej flóry (Beschidicumorientale), okresu Východné Beskydy, podokresu Čergov.

Podľa fyto geograficko-vegetačného členenia (Plesník, 2002) západná časť riešeného katastrálneho územia Šiba, ktorou je geomorfologický celok Čergov, patrí do bukovej zóny, flyšovej oblasti a východná časť (mimo Čergova) v Ondavskej vrchovine patrí do dubovej zóny, horskej podzóny, flyšovej oblasti.

Podľa vegetačných výškových stupňov patrí riešené katastrálne územie do výškového stupňa dubového a výškového stupňa bukového.

Súčasná charakteristika lesov v druhovom zložení je (až na výnimky) veľmi podobná potenciálnej prirodzenej vegetácii. Súčasný lesy patria k jedľovo-bukovým zmiešaným lesom s prevahou listnatých drevín – dominujú buk lesný (*Fagus sylvatica*), jedľa biela (*Abies alba*), vyskytujú sa tiež javor horský (*Acer pseudoplatanus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), vo východnej časti riešeného

katastrálneho územia aj borovica lesná (*Pinus sylvestris*), dub (*Quercus petraea*), aj smrek obyčajný (*Picea excelsa*).

V katastrálnom území Šiba lesné pozemky zaberajú výmeru 847,2165 ha (61,28%).

Nelesná drevinová vegetácia (NDV)

Líniovú prirodzenú nelesnú drevinovú vegetáciu predstavuje v krajine predovšetkým sprievodná a brehová vegetácia tokov – brehové porasty Šibskej vody a jej prítokov, drevinová vegetácia v enklávach v rámci poľnohospodárskej pôdy, na medziach, erózných brázdach, v depresiách, pozdĺž poľných ciest.

Invázne druhy rastlín

Výskyt inváznych druhov rastlín v riešenom katastrálnom území Šiba nemá v mapovom prehliadači Štátnej ochrany prírody SR žiadny záznam pre žiaden invázny druh rastlín. I napriek tejto skutočnosti sa môžu lokálne/pomiestne vyskytovať v riešenom území invázne druhy ako napr. zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis* L.), zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea* Ait.), pohánkovec (*Fallopia* sp.), ktorých výskyt je v okrese Bardejov evidovaný.

Chránené druhy rastlín

V riešenom katastrálnom území Šiba sa nachádzajú biotopy chránených druhov rastlín, ktorých výskyt je evidovaný najmä v chránených územiach v pohorí Čergov. Niektoré chránené druhy rastlín sú súčasťou plôch prvkov ÚSES. Vid' aj nižšie uvedenú kapitolu C.II.8.

Prírodné biotopy národného a európskeho významu

Biotopy európskeho významu. V riešenom území štátna ochrana prírody registruje (podľa poskytnutých podkladov od ŠOP SR, RCOP v Prešove, stanovisko z roku 2023) viacero plôch s výskytom prírodných biotopov európskeho významu, ktoré patria k biotopom lesným a travinnobylinným biotopom a niekoľko ďalších prírodných biotopov európskeho významu je evidovaných podľa R-ÚSES okresu Bardejov (2019).

V katastrálnom území Šiba je lesný biotop **Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (Ls5.1, kód Natura 2000: 9130)** súvislejšie rozšírený v lesoch k riešenému územiu prislúchajúcej časti Čergova. V biotope dominujú buk lesný (*Fagus sylvatica*) a jedľa biela (*Abies alba*), s prímiesou javora horského (*Acer platanoides*) a lipy malolistej (*Tilia cordata*). Porasty sú bohaté na druhové zloženie bylinnej i krovinovej etáže. Na Slovensku je tento lesný biotop pomerne rozšírený a relatívne bežný, v európskom meradle však patrí medzi vzácne biotopy.

Vo vyšších polohách Čergova v riešenom katastrálnom území Šiba je zaznamenaný výskyt biotopu európskeho významu **Javorovo-bukové horské lesy (Ls5.3, kód Natura 2000: 9140)**. V biotope dominuje najmä javor horský (*Acer platanoides*) a buk lesný (*Fagus sylvatica*). Časté sú prímiesi drevín – smrek, jedľa, jarabina vtáčia. Krovinové poschodie býva chudobné, avšak bylinný podrast je veľmi bohatý.

V riešenom katastrálnom území sa najmä severozápade od zastavaného územia obce po hranicu lesného porastu nachádzajú plochy biotopu európskeho významu **Nížinné a podhorské kosné lúky (Lk1, kód Natura2000: 6510)**. Na Slovensku je tento biotop rozšírený a relatívne bežný, v európskom meradle však patrí medzi vzácne biotopy. Obyčajne sú to jedno až dvojkosné lúky s prevahou vysokosteblových, krmovínarsky hodnotných tráv. Vyskytujú sa od vlhkých stanovišť až po suchšie stanovištia, sú druhovo bohaté (druhová bohatosť však závisí od spôsobu a intenzity obhospodarovania).

Pozdĺž niektorých tokov (napr. Tichší potok na južnej hranici k.ú. Šiba) bol zistený biotop vlhkomilný travinnobylinný biotop európskeho významu **Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (Br6, kód Natura 2000: 6430*)**. Ide o biotop tvorený hustými, viacvrstvovými príbrežnými spoločenstvami deväťsilov. Vyskytuje sa na prirodzených a poloprirodzených až zaburinených stanovištiach na brehoch vodných tokov. Biotop je ohrozený narušením stanovištných podmienok (zarastanie drevinami, vplyv ľudských sídiel a komunikácií).

Niektoré úseky zachovalej pobrežnej vegetácie tokov sú biotopom európskeho významu **Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (Ls1.3, kód Natura 2000: 91E0*)**. Biotop sa vyskytuje popri menších tokoch a je tvorený jaseňom štíhlým (*Fraxinus excelsior*) a jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*). Biotop je ohrozený, pretože alúviá tokov sa využívajú na poľnohospodárske účely. Ich degradáciu spôsobuje i šírenie inváznych druhov.

Biotopy národného významu

V riešenom katastrálnom území štátna ochrana prírody (podľa poskytnutých podkladov) neevviduje biotopy národného významu.

Takmer všetka poľnohospodárska pôda mimo hraníc zastavaného územia obce Šiba je v rámci LPIS rozdelená na diely pôdnych blokov (DPB), ktoré sú v užívaní rôznych subjektov, najväčší podiel má Podielnícke poľnohospodárske družstvo Bardejov. Katastrálne územie Šiba je súčasťou lokality LPIS s názvom „Hertník“ (štvorec 10x10 km). Trvale trávne porasty sú na viacerých DPB v katastrálnom území Šiba zaradené medzi biotopy skupiny B – Mezofilné trvale trávne porasty a prijímateľ podpory pre biotopy je povinný dodržiavať podmienky kosenia, pasenia, košarovania, mulčovania a aplikácie hnojív podľa druhu biotopu. Dva DPB resp. ich časti sú označené ako „citlivé TTP“, čo znamená, že na nich nie je možná zmena druhu pozemku ani oranie TTP, a to z dôvodu, že tieto dva DPB sa nachádzajú v CHVÚ Čergov, ktoré je súčasťou Natura 2000.

Fauna a chránené druhy fauny

Podľa regionálneho členenia fauny Slovenska (Čepelák, 1980) riešené územie je zaradené do provincie Karpaty, oblasti západné Karpaty, prechodného obvodu, nízkobeskydského okrsku.

Podľa zoogeografického členenia terestrického biocyklu (Jedlička – Kalivodová, Atlas krajiny SR, 2002) riešené územie je začlenené do provincie listnatých lesov, do podkarpatského úseku.

Živočíchy trvalo i dočasne (sezónne) žijúce alebo migrujúce v riešenom katastrálnom území môžeme v hrubých rysoch rozdeliť podľa toho, aké prírodné, prípadne poloprírodné alebo človekom pozmenené a vytvorené prostredie obsadzujú, medzi druhy lesné, stepné, prechodového typu, vodné a pri vode žijúce a urbánne.

Urbánne druhy, svojim spôsobom života sú naviazané na viac alebo menej urbanizované prostredie (vrabec domový – *Passer domesticus*, žltouchvost domový – *Phoenicurus ochruros*, belorítka domová – *Delichon urbica*, zriedkavejšie lastovička domová – *Hirundo rustica*), potravnú bázu nachádzajú aj v poľnohospodárskej krajine. Na urbánne prostredie sa viaže i bocian biely (*Ciconia ciconia*) a v zastavanom území obce je evidované jeho hniezdenie na samostatnom stĺpe s hniezdnou podložkou.

Chránené druhy fauny

V lesnom prostredí (vrátane ekotónového pásma) sú z významných druhov cicavcov evidované plch lesný (*Dryomys nitedula*), plšík lieskový (*Muscardinus avellanarius*), vlk dravý (*Canis lupus*) – pohybuje sa v širšom geografickom priestore, medveď hnedý (*Ursus arctos*) – zriedkavo, pohybuje sa v širšom geografickom priestore, mačka divá (*Felis sylvestris*), rys ostrovid (*Lynx lynx*).

Lesná i poľnohospodárska krajina a vodné toky v riešenom katastrálnom území Šiba sú výrazne bohaté na vtáacie druhy. Toto konštatovanie potvrdzuje aj existencia Chráneného vtáacieho územia Čergov ako i vymedzený regionálny biokoridor migračnej cesty avifauny. Vid' i nižšie uvedenú časť C.II., kapitola 8, kde sú uvedené konkrétne chránené druhy avifauny vyskytujúcej sa vo vyhlásených chránených územiach. Viaceré vtáacie druhy žijúce v lesných porastoch alebo na ich okrajoch majú však svoje lovné biotopy v poľnohospodárskej krajine.

Všetky voľne žijúce druhy vtákov sú na Slovensku chránené.

Migračné biokoridory živočíchov

Riešené katastrálne územie Šiba vzhľadom k sústredenej/kompaktnej zástavbe poskytuje v krajine mimo zastavaného územia priestor pre migráciu živočíchov. Významným migračným priestorom sú lesné porasty Čergova. Poľnohospodárska pôda najmä lúčne porasty a mozaikovitá rozložená drevinová vegetácia pozdĺž tokov, v remízkach a medziach vytvára tiež priestor pre migráciu živočíchov.

Podľa návrhu Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Bardejov z roku 2019, ktorý nie je do t.č. schválený (ďalej tiež i „návrh RÚSES okresu Bardejov“) je takmer celé riešené katastrálne územie Šiba súčasťou biokoridoru na regionálnej úrovni a na nadregionálnej úrovni. (Zdroj: SAŽP, ESPRIT, s.r.o., 2019, Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Bardejov)

Podľa návrhu RÚSES okresu Bardejov (2019) sú v katastrálnom území Šiba vyčlenené tieto biokoridory, ktoré plnia i funkciu migračných koridorov.:

- RBk2 Regionálny biokoridor Raslavice –Kružlov – Frička
- NRBk1 – Nadregionálny biokoridor Čergov – Kokošovská dubina

Pri aktualizácii RÚSES okresu Bardejov bude potrebné doplniť regionálne biokoridory o ďalší regionálny biokoridor, a to Regionálny biokoridor podhorskej kultúrnej stepi Osikov – Fričkovce – Hertník – Šiba – Hervartov – Bogliarka – Kružlov, ktorého návrh vzišiel z výsledkov Záverečnej správy z mapovania výberových druhov vtákov v Chránenom vtáčom území Čergov (v podhorí v úsekoch Fričkovce – Šiba, Hervartov – Richvald, Bogliarka – Kružlov a Malcov – Lukov) za rok 2015 v rámci projektu ŠOP SR - Vypracovanie programov starostlivosti o vybrané chránené vtáčie územia, čiastková správa Buday, M., 2015). Ide o reálne existujúci biokoridor pre migráciu poskytujúci i vhodné pobytové podmienky pre stepné druhy vtákov. (Informácie o prvkoch ÚSES vid' i nižšie v kapitole C.II. 8)

Z hľadiska vzťahov k územnému plánu podstatné sú migračné trasy živočíchov, ktoré riešené územie mimo obdobia ťahov využívajú k relatívne krátkym migráciám v súvislosti s vyhľadávaním potravy, potravinovej bázy a v súvislosti s pudom rozmnožovania. Niektoré druhy pri krátkych a príležitostných migráciách (najmä za potravou) využívajú aj, alebo len poľnohospodársky typ krajiny s možnými úkrytmi (srnec lesný, diviak lesný, mačka divá – v koridoroch brehových porastov, líška hrdzavá a i.). Medzi takéto refúgia patria rozptýlené enklávy s drevinovou vegetáciou pozdĺž vodných tokov, v remízках a medziach. V severovýchodnom cípe riešeného katastrálneho územia, v priestore, kde sa bezmenný pravostranný prítok Šibskej vody úplne približuje k ceste III. triedy č. 3494 a súčasne je najbližšie k toku Šibská voda, je identifikovaný migračný koridor zveri (najmä srnčej zveri) v smere západ - východ (informácie o strete zveri s motorovými vozidlami sú získané od miestnych obyvateľov).

Všeobecne špecifickým problémom vo vzťahu k cestnej doprave sú migrácie obojživelníkov predovšetkým v čase rozmnožovania. Takéto problémy sa v riešenom katastrálnom území Šiba nevyskytujú, nepredpokladajú sa ani v súvislosti s návrhmi územného plánu.

C.II.7.Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana

Krajinu riešeného územia je potrebné hodnotiť nie izolovane, ale v širšom geografickom kontexte relatívne blízkeho okolia. Obývaná a poľnohospodársky využívaná časť katastrálneho územia Šiba leží v krajine, ktorej základy vytvorili rôznorodé abiokomplexy a ktoré dodali krajine súčasnú tvárnosť; tá je samozrejme aj výsledkom antropogénnych vplyvov v historickej línii po súčasnosť.

Prvotná krajinná štruktúra

Geologická stavba v rozhodujúcej miere predurčovala aj geomorfologické pomery a podmienila vznik morfológických a morfometrických typov reliéfu riešeného katastrálneho územia. Základnú morfoštruktúru – zlomovo-vrásovú štruktúru flyšových Karpát v riešenom katastrálnom území tvoria vo východnej časti (v geomorfologickom celku Čergov) „pozitívne vysoko vyzdvihnuté blokové štruktúry“ a v západnej časti (v geomorfologickom celku Ondavská vrchovina, podcelok Raslavická brázda) „transverzálna depresia Nízkyh Beskýd“.

V erózo-denulačnom reliéfe sa uplatňujú dva základné typy reliéfu, a to vo východnej časti hornatinový reliéf (Čergov) v západnej časti reliéf erózných brázd (severná časť Raslavickej brázdy). Hranicu medzi Čergovom a Raslavickou brázdou tvorí reliéfny tvar morfológicky výrazných strání na tektonickej poruche spolu s hlbokými V dolinami a v Raslavickej brázde sú typické reliéfné tvary – úvalinové doliny, ktorými pretekajú vodné toky, riečne terasy nízke a pomiestne sa vyskytujú i zosuvy.

Súčasná krajinná štruktúra

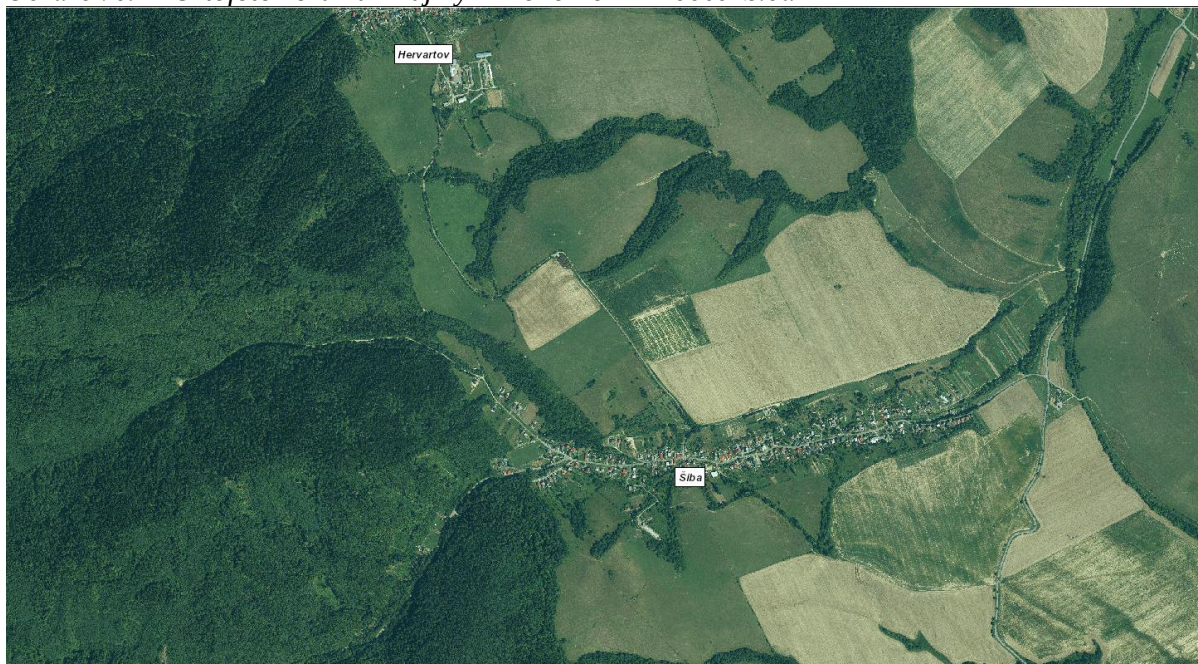
Pokým hornatinový reliéf predstavuje v riešenom území lesnatú krajinu Čergova, v reliéfe erózných brázd sa rozvinuli sídlo a krajina poľnohospodárskeho typu. Súčasná krajinná štruktúra je formovaná charakterom historického osídlenia ahistorickým a súčasným spôsobom využívania krajiny. Pri porovnávaní zmien v dotknutom území na základe ortofotomáp z roku 1950 a 2020-2022 je možné všeobecne konštatovať, že krajinná štruktúra dotknutého územia sa mení v priebehu rokov najmä spôsobom obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy, zmenou plochy urbanizovaného územia a zmenou plochy porastenej nelesnou drevinovou vegetáciou.

Obrázok č. 10 Historická ortofotomapa krajiny - 1950 – obec Šiba

Zdroj: <https://mapy.tuzvo.sk>

Obrázok č. 11 Ortofotomozaika krajiny - 2020-2022 - obec Šiba

Zdroj: <https://mapy.tuzvo.sk>

V súčasnej krajinnej štruktúre prevláda lesná krajina v celej západnej časti riešeného katastrálneho územia (lesné pozemky – 61,28%) a poľnohospodárska krajina so sídlom v západnej časti. Plocha zastavaného územia obce, vypočítaná podľa údajov katastra nehnuteľností (bez návrhov nových funkčných plôch), ktoré zväčšujú výmeru zastavaného územia obce (sídla), t.č. zaberá 12% z celkovej výmery katastrálneho územia Šiba.

V okolí sídla sú rozsiahle lány ornej pôdy a tiež lúk a pasienkov v kultúre TTP. V rámci tejto poľnohospodárskej pôdy sa nachádzajú enklávy a línie nelesnej drevinovej vegetácie (NDV), najmä pozdĺž tokov, erózných brázd, depresíí a pozdĺž poľných ciest a jeden rozsiahlejší komplex nelesnej drevinovej vegetácie severozápadne od sídla

Štruktúru krajiny dopĺňa sieť vodných tokov; hydrologickú os katastrálneho územia tvorí potok Šibská voda s dvoma väčšími prítokmi. Z antropogénnych vrátane technických prvkov sa v súčasnej krajinnej štruktúre uplatňuje zástavba budovami, cestná sieť, elektrické vzdušné vedenia a telekomunikačné stožiare.

Scenéria

Obec Šiba je z hľadiska krajinnej scenérie situovaná v relatívne málo narušenom prírodnom a malebnom prostredí. Krajinu katastra je možné považovať za segment, kde sa pomerne v dobrom stave zachovala historická štruktúra krajiny.

Najstabilnejšími a najvýznamnejšími krajinnými prvkami sú lesné spoločenstvá Čergova vymedzené pomerne ostro voči poľnohospodárskemu typu krajiny v geomorfologickom celku Ondavskej vrchoviny. V poľnohospodárskej krajina pozitívne vnemovo pôsobí mozaika kosných lúk a nelesnej drevinovej vegetácia vrátane sprievodnej vegetácie vodných tokov.

Ekologická stabilita

Podľa prvkov súčasnej krajinnej štruktúry lesnaté časti katastrálneho územia Šiba predstavujú priestor ekologicky stabilný a poľnohospodárska časť krajina spolu so sídlom sú súčasťou priestoru ekologicky menej stabilného.

Stupeň ekologickej stability sa vypočítava z údajov o plošnom zastúpení (v ha) ornej pôdy, záhrad, ovocných sádov, lúk, celkovej sumy poľnohospodárskej pôdy, lesnej pôdy, rybníkov (alebo iných súvislých vodných plôch charakteru vodných nádrží), zastavanej plochy vo vzťahu k celkovej ploche katastra. Nižšie uvedený výpočet ekologickej stability, ktorý definuje stupeň ekologickej stability celého riešeného katastrálneho územia, vychádza z údajov katastra nehnuteľností registra „C“ so stavom k 01. 01. 2024

$$KES = \frac{POP.ESOP + PZA.ESZA + PTT.ESTT + PLE.ESLE + PVO.ESVO + PZP.ESZP + POP.ESOP}{CPKU}$$

Pop - plocha ornej pôdy v k.ú.

ESop - ekologickej stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota 0,77)

Pza - plocha záhrad, ovocných sádov a viníc v k. ú.

ESza - ekologickej stupeň záhrad ovocných sádov a viníc (priemerná hodnota 3,00)

Ptt - plocha trvalých trávnych porastov v k.ú.

ESTt - ekologickej stupeň trvalých trávnych porastov (priemerná hodnota 4,00)

Ple - plocha lesov v k. ú.

ESle - ekologickej stupeň lesov (priemerná hodnota 5,00)

Pvo - plocha vodných plôch v k. ú.

ESvo- ekologickej stupeň vodných plôch (priemerná hodnota 4,00)

Pzp - plocha zastavaných plôch v k. ú.

ESzp - ekologickej stupeň zastavaných plôch (priemerná hodnota 1,00)

Pop - plocha ostatných plôch v k. ú.

ESop - ekologickej stupeň ostatných plôch (priemerná hodnota 0,50)

CPku - celková výmera plochy katastrálneho územia

KES - stupeň ekologickej stability - katastrálneho územia Šiba je **3,76**. Táto hodnota vyjadruje kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologickej väzieb v katastrálnom území. Hodnota KES 3,76 v riešenom katastrálnom území vyjadruje, že riešené územie má vysoký stupeň ekologickej stability (najvyššia hodnota je 5,0).

Tabuľka č. 3 *Stupnica ekologickej stability podľa práce Löw et al. (1995)*

Stupeň ekologickej stability číselné vyjadrenie	Stupeň ekologickej stability slovné vyjadrenie
0	bez významu
1	veľmi nízka ekologická stabilita
2	nízka ekologická stabilita
3	stredná ekologická stabilita
4	vysoká ekologická stabilita
5	veľmi vysoká ekologická stabilita

V rámci detailnejšieho hodnotenia ekologickej stability riešeného katastrálneho územia, je možné vyčleniť menšie územné jednotky/časti riešeného územia, ktoré majú rôzny stupeň ekologickej stability. Lesnaté časti katastrálneho územia vrátane súvislého celku drevinovej vegetácie charakteru lesa severozápadne od sídla možno zaradiť do priestoru s veľmi vysokou ekologickou stabilitou (5.stupeň), mozaiku enkláv s nelesnou drevinovou vegetáciou a plochami lúčnych enkláv v severnej časti možno zaradiť do priestoru s vysokou stabilitou (4.stupeň) a časť katastra so sídelno-poľnohospodárskym typom s veľkým zastúpením ornej pôdy do priestoru s nízkou ekologickou stabilitou (2.stupeň).

Ochrana krajiny

Ochrana krajiny je vo všeobecnosti riešená všeobecne záväznými právnymi predpismi rôznej sily, ktoré zabezpečujú ochranu buď plošných štrukturálnych prvkov krajiny alebo bodových prvkov krajiny. Najznámejší typ ochrany krajiny je daný zákonom č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v z.n.p.. Poskytuje ochranu osobitne vymedzeným územiám (územná ochrana v chránených územiach ochrany prírody a ich ochranných pásmach) alebo poskytuje ochranu viacerým prvkom krajiny štruktúry najmä prírodným biotopom, biotopom druhov, mokradiam a nelesnej drevinovej vegetácii. Ďalším dôležitým zákonom na ochranu krajiny je zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu, ktorý zabezpečuje ochranu nielen územiám (pamiatkové územia - pamiatková rezervácia, pamiatková zóna; ich ochranné pásma) ale i objektom (kultúrna pamiatka a jej ochranné pásmo). Ochrana poľnohospodárskej pôdy je zabezpečovaná prostredníctvom zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Poskytuje ochranu napr. najkvalitnejším pôdam v katastrálnom území pri jej nepoľnohospodárskom použití a viniciam. Ochrana lesných pozemkov a na nich sa nachádzajúcich lesných porastov je zabezpečovaná zákonom č. 326/2004 Z.z. o lesoch ako i systémom deceniálnych programov starostlivosti o les. Osobitne je zabezpečovaná ochrana vody (chránené vodohospodárske oblasti, ochranné pásma vodných zdrojov) a ochrana krajiny pred povodňami, a to najmä zákonmi č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a zákon č. 7/2009 Z.z. o ochrane pred povodňami a ich vyhláškami. Informácie o chránených častiach krajiny sú obsiahnuté v jednotlivých tematických kapitolách tejto Správy o hodnotení.

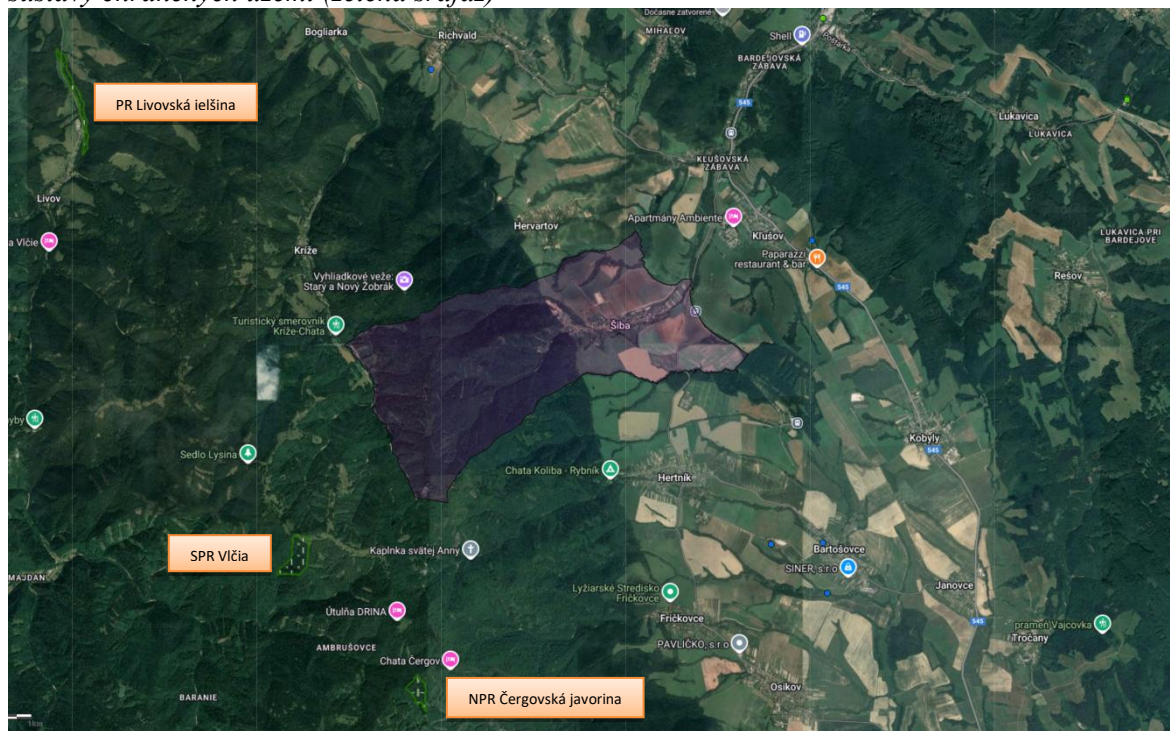
C.II.8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).

❖ Chránené územia podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v z.n.p. v riešenom katastrálnom území Šiba

Chránené územia národnej sústavy chránených území a chránené stromy.

V riešenom katastrálnom území Šiba sa nenachádzajú žiadne chránené územia národnej sústavy chránených území. Nenachádzajú sa tu ani žiadne stromy osobitne vyhlásené za chránené stromy.

Obrázok č. 12 K.ú. Šiba (fialová plocha so širším okolím) a najbližšie chránené územia národnej sústavy chránených území (zelená šrafová)

Zdroj: <https://envirozataze.enviroportal.sk/Mapa>

Chránené územia európskej sústavy chránených území - Natura 2000

V riešenom katastrálnom území Šiba sa nachádzajú dva typy chránených území európskej sústavy chránených území – Natura 2000 (ďalej len „územia Natura 2000“), a to chránené vtáčie územie (ďalej tiež i „CHVÚ“) a územie európskeho významu (ďalej tiež i „UEV“ alebo „SKUEV“)

Chránené vtáčie územie Čergov(kód Natura 2000: SKCHVÚ052) bolo zriadené vyhláškou MŽP SR č. 28/2011 Z.Z., ktorou sa vyhlasuje chránené vtáčie územie Čergov. CHVÚ Zasahuje do 44 katastrálnych území, vrátane k.ú. Šiba. Jeho celková výmera je 35 849,71 ha.

CHVÚ bolo vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sovy dlhochvostej, muchárika bieločrkého, muchárika červenohrdlého, jariabka hôrneho, penice jarabej, d'atľa bieločrbého, d'atľa čierneho, chriašteľa poľného, žlny sivej, kuvika vrabčieho, d'atľa trojprstého, kuvika kapcavého, lelka lesného, orla krikľavého, rybárika riečného, včelára lesného, bociana čierneho, tetra holičiaka, orla skalného, muchára sivého, prhl'aviara čiernohlavého, krutihlava hnedého, žltouchvosta lesného a prepelice poľnej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Vyhláška v § 2 uvádza zakázané činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany v celom CHVÚ a týkajú sa regulácie až obmedzenia hospodárenia na pozemkoch, na ktorých sa nachádzajú hniezdne biotopy chránenej avifauny, ktorá je predmetom ochrany CHVÚ Čergov.

Obrázok č. 13 Prekryv k.ú. Šiba (fialová plocha) s CHVÚ Čergov (modrý raster)

Zdroj: <https://envirozataze.enviroportal.sk/Mapa>

V rámci riešeného katastrálneho územia Šiba patria do CHVÚ Čergov pozemky nasledujúcich parciel KNC so stavom k 1.1.2010:

parcely KNC č.556, 653 - časť, **657/1, 657/2, 657/3, 657/4, 657/5, 657/6, 657/7, 657/8, 657/9, 657/10, 657/11, 657/12**, 659/1 - časť, 659/2, 659/3, 659/4, 659/5, 659/6, 659/7, 659/8, **660/1, 660/2, 660/3, 660/4, 660/5, 660/6, 660/7, 660/8, 660/9, 660/10, 660/11, 660/12**, 661/1, 661/2, 662/1 - časť, 662/2, 662/3, 662/4, 663/1, **663/2, 663/3, 663/4, 663/5**, 664, **666/2, 666/6, 666/7, 666/8, 666/9, 666/10, 668, 669, 670/1, 670/2, 671, 672/1, 672/2, 672/3, 673, 674/1, 674/2, 675/1, 675/2, 675/3**, 676/1, 676/2, **677/1, 677/2, 677/3, 677/4, 677/5, 677/7, 680/1, 680/2, 680/3, 680/5, 681, 682, 684, 685, 686/1, 695, 697, 698, 699** - časť, 700/1, 700/2, 700/3, 701, 702. Vymedzené pozemky nie sú len lesnými pozemkami, ale tiež TTP, ostatná plocha, vodná plocha a zastavaná plocha a nádvorie (napr. i stavby - budovy, lesné cesty). Lesné pozemky sú vyznačené tučným písmom.

Pre toto chránené vtáčie územie bol vypracovaná a schválená dokumentácia ochrany prírody – Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Čergov na roky 2019 – 2048 (schválený uznesením vlády SR č.432/2019), ktorý navrhuje opatrenia ochrany pre jednotlivé druhy avifauny, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ ako i opatrenia napr. pre oblasti lesného hospodárstva, poľnohospodárstva, vodného hospodárstva, poľovníctva a rybárstva, ťažbu nerastných surovín, rekreácie a športu.

Územie európskeho významu Čergov (kód Natura 2000: SKUEV0332) bolo do národného zoznamu území európskeho významu prvýkrát zaradené v roku 2004 a následne schválené Európskou komisiou, t.č. je súčasťou národného zoznamu v zmysle Nariadenia vlády SR č. 451/2023 Z.z., ktorou sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu (účinné od 01.01.2024).

Územie má celkovú výmeru 6 028,62 ha a zasahuje do 11 k.ú. v rámci okresov Bardejov, Sabinov a Prešov. V zmysle Nariadenia vlády SR č.451/2023 Z.z. platí pre pozemky v SKUEV0332 Čergov, ktoré sa nachádzajú v k.ú. Šiba, 2. stupeň územnej ochrany.

Územie je zaradené do národného zoznamu území európskeho významu z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Lk 5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430), Ls 1.3 Jaseňovojelšové podhorské lužné lesy (* 91E0), Ls 1.4 Horské jelšové lužné lesy (* 91E0), Ls 4 Lipovojavorové sutinové lesy (* 9180), Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls 5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110), Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy (9140), Tr 8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (* 6230) a

ochrany biotopov druhov európskeho významu: borosSchneiderov (Borosschneideri), fuzáč veľký (Cerambyx cerdo), kunka žltobruchá (Bombina variegata), mlok hrebatý (veľký) (Triturus cristatus), mlok karpatský (Lissotriton (=Triturus) montandoni), netopier veľký/netopier obyčajný (Myotis myotis), podkovár malý/podkovár krpatý (Rhinolophus hipposideros), roháč obyčajný (Lucanus cervus), rys ostrovid (Lynx lynx), * fuzáč alpský (Rosalia alpina), * medveď hnedý (Ursus arctos), * vlk dravý (Canis lupus).

Obrázok č. 14 Prekryvk.ú. Šiba (fialová plocha) s UEV Čergov (červený raster)

Zdroj: <https://envirozataze.enviroportal.sk/Mapa>

V rámci riešeného katastrálneho územia Šiba patria do SKUEV0332Čergov pozemky nasledujúcich parciel KNC so stavom v roku 2023:

parcely KNC č. 660/1, 660/10, 660/12, 660/13, 660/14, 660/15, 660/16, 660/17, 660/18, 660/19, 660/2, 660/20, 660/21, 660/22, 660/23, 660/24, 660/25, 660/3, 660/4, 660/5, 660/6, 660/7, 660/8, 660/9, 661/1, 661/2, 662/2, 662/3, 662/4- časť, 663/2, 663/3, 663/4, 663/5, 663/6, 663/7, 668/1, 668/10, 668/11, 668/12, 668/13, 668/14, 668/15, 668/16, 668/2, 668/3, 668/4, 668/5, 668/6, 668/7, 668/8, 668/9, 669, 670/1- časť, 670/12, 670/13, 670/14, 670/15, 670/2, 670/3, 670/4, 670/5, 670/6, 671/1, 671/2, 671/3, 672/1, 672/2, 672/3, 672/4, 672/5, 672/6, 672/7, 672/8, 672/9, 673, 681, 698, 699-časť.

Prvky územného systému ekologickej stability

Generel nadregionálneho ÚSES, premietnutý do RÚSES okresu Bardejov (návrh z roku 2019)

Nadregionálne biocentrum Čergov - Minčol (Čergov) (NRBc1) .

Zahrňa najmä lesné komplexy vrátane tokov, enkláv lúk a pasienkov. Prechádza západnou časťou katastrálneho územia Šiba. Svojim charakterom plní biokoridor predovšetkým úlohu biokoridoru terestrického (suchozemského) typu s funkciou najmä migračnou. Čiastočne zasahuje do riešeného katastrálneho územia v jeho západnej časti.

Nadregionálny biokoridor Čergov - Kokošovská dubina (NRBk1) .

Biokoridor reprezentujú viaceré spoločenstvá lesné, lúčne a prechodné medzi lesom a otvorenými plochami na rôznom podklade čo podmieňuje pomerne veľkú biodiverzitu. Cenné sú horské lúky hlavného hrebeňa jednak z krajinársko-estetického hľadiska, ale hlavne zastúpením vzácných druhov bylín. Územie je druhovo bohaté z hľadiska zastúpenia fauny. Čiastočne zasahuje do riešeného katastrálneho územia v jeho najzápadnejšej časti.

Regionálny ÚSES okresu Bardejov (návrh z roku 2019, t.č. neschválený príslušným orgánom ochrany prírody)

Regionálny biokoridor (RBk) Raslavice –Kružlov – Frička (RBk2) prechádza veľkou časťou riešeného katastrálneho územia Šiba, najmä cez intenzívne využívanú poľnohospodársku krajinu. Biokoridor je vymedzený ako významná ťahová – migračná cesta vtákov. Je to trasa, ktorú využíva najmä drobné vtáctvo – ľabtuška vrchovská, stehlík zelený, slávik modrák, skaliarik sivý, kalužiak perlavý, sluka lesná, belorítka domová, lastovička domová, a.i. V rámci poľnohospodárskej krajiny poskytuje priestory lovných a oddychových biotopov migrujúcej avifaune.

Regionálne biocentrum Pasterník (RBc6) – rozsiahly komplex bučín, jedľobučín, jaseňových porastov s výskytom i chránených druhov rastlín (cesnak hadí, zubačka žliazkatá, rozchodník obyčajný a.i.). Čiastočne zasahuje do riešeného katastrálneho územia v jeho juhozápadnej časti. Jedným z navrhovaných manažmentových opatrení pre územie je – vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia a nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry.

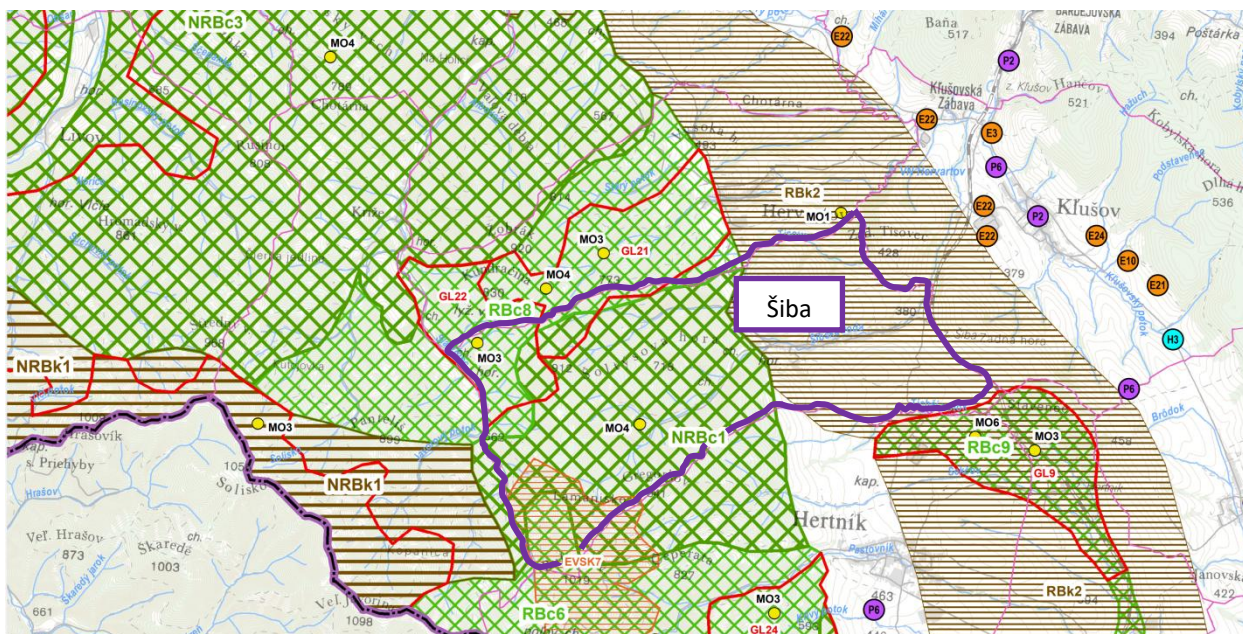
Regionálne biocentrum Kundračina – Vysoká hora (RBc8) – lesný komplex zahŕňajúci bukové, jedľo-bukové porasty, jaseňové javoriny, jelšové bukové porasty, aluviálne lúky a svahové lúčky s rozptýlenou zeleňou. Zo vzácnejších druhov sa tu vyskytujú päťprstnica obyčajná, vstavačovec májový, vstavačovec bazový, vemenník zelenkastý, horec luskáčovitý, praslička zimná a i.. Jeho súčasťou sú genofondové lokality GL21 a GL22.

Genofondová lokalita Vysoká hora (GL21) - je súčasťou NRbC1. Územie je dolinou vytvorenou okolo potoka. Prevládajú jedľovo-bukové porasty, na severných svahoch je prevaha jedlí, v južnej expozícii prevládajú hrabové bučiny. Lesné porasty sú súčasťou viacerých lesných biotopov európskeho a národného významu. Územie predstavuje refúgium pôvodných druhov tejto oblasti, z ktorých sú zastúpené tieto druhy: viaceré druhy bystrušiek, kuvik kapcavý, ľabtuška lesná, orol kriľavý, myšiarka ušatá, prepelica poľná, kukučka jarabá, ďateľ bielochrbtý. Do riešeného katastrálneho územia zasahuje len čiastočne, a to v severnej časti katastrálneho územia.

Genofondová lokalita Kundračina (GL22) - je súčasťou NRbC1. Územie s komplexom lesných porastov, ktoré sú súčasťou viacerých lesných biotopov európskeho a národného významu. Na danú plochu sú viazané tieto živočíšne druhy: bystruška ploská, bystruška fialová, kožovitá, potočná, ľabtuška lesná, stehlík čížavý, kôrovník dlhoprstý, bocian čierny, ďateľ bielochrbtý, malý, tesár čierny, pinka lesná, kuvik vrabčí. Do riešeného katastrálneho územia zasahuje len čiastočne, a to v jeho severozápadnom cípe.

Ekologicky významný segment krajiny Bukový vrch (EVSK7)služi na ochranu jedľobučín a nachádzajú sa tu aj významné entomologické lokality pre horské a vysokohorské druhy. Do riešeného katastrálneho územia zasahuje čiastočne, a to v jeho juhozápadnom cípe.

Obrázok č. 15 Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Bardejov; k.ú. Šiba (výrez)

Zdroj: R-ÚSES okresu Bardejov, 2019, Esprit, s.r.o.

Návrh - Regionálny biokoridor podhorskej kultúrnej stepi Osikov – Fričkovce – Hertník – Šiba – Hervartov – Bogliarka – Kružlov. Reálne existujúci biokoridor slúži pre migráciu, ale aj ako priestor vhodných pobytových podmienok pre niektoré stepné druhy avifauny, predovšetkým pre chriašťaľa poľného (*Crex crex*) – európsky významný druh, prepelicu poľnú (*Coturnix coturnix*), pŕhl'aviara čiernohlavého (*Saxico latorquata*), jarabice poľnej (*Perdix perdix*). Tieto druhy sú špecificky viazané na okrajové podhorské lúčne a pasienkové spoločenstvá v podhorí Čergova (podobne aj v podhorí na severe a západe Čergova). Časť lúčnych spoločenstiev v podhorí je súčasťou CHVÚ Čergov. Návrh zaradenia k regionálnym biokoridorom vychádza z výsledkov Záverečnej správy z mapovania výberových druhov vtákov v Chránenom vtáčom území Čergov (v podhorí v úsekoch Fričkovce – Šiba, Hervartov – Richvald, Bogliarka – Kružlov a Malcov – Lukov) za rok 2015 v rámci projektu ŠOP SR - Vypracovanie programov starostlivosti o vybrané chránené vtáacie územia, čiastková správa: Buday, M., 2015).

Prvky miestneho (lokálneho) ÚSES

V rámci spracovania návrhu riešenia územného plánu obce Šiba boli vo výkrese „ochrana prírody“ vyčlenené prvky ÚSES na miestnej úrovni, ktorými je doplnená sieť prvkov ÚSES vyšších hierarchických úrovní. Vzhľadom k tomu, že celé pohorie Čergov v rámci riešeného katastrálneho územia Šiba má zabezpečenú ochranu prostredníctvom vyhlásených chránených území – CHVÚ Čergov, tiež SKUEV0332 Čergov a celé pohorie Čergov je územím v rámci prvkov R-ÚSES okresu Bardejov a Nadregionálneho ÚSES, neboli tu navrhnuté žiadne prvky miestneho ÚSES.

V riešenom katastrálnom území Šiba sú na základe prítomnosti reálnej vegetácie navrhnuté tieto prvky miestneho ÚSES.

1. **Miestne biocentrum - MBc Tisovec** – v krajine predstavuje drevinová náletová vegetáciu charakteru lesa na okraji lúk, v strži a pozdĺž potoka Tisovec spolu s lúčnym biotopom európskeho významu. Drevinová vegetácia je súčasťou brehovej a širšej sprievodnej zelene toku Tisovec s rôznorodým druhovým zložením (vŕby, jelše, topole) a viacerými etážami. Biocentrum sa nachádza na hranici troch katastrálnych území Šiba, Hervartov a Kľušov.

2. **Miestny biokoridor - MBk Tisovec** – ide o hydricko-terestrický biokoridor toku Tisovec a jeho ľavostranné prítoky.

3. **Miestny biokoridor - MBk Tichší potok** - ide o hydricko-terestrický biokoridor Tichšieho potoka a s ním prepojené strže. V jednej časti tento biokoridor vytvára okrajovú zónu regionálneho biocentra RBc9 Stavenec a genofondovej plochy GL9, ktoré sú situované v k.ú. Hertník a k.ú. Bartošovce. Pozdĺž potoka je evidovaný výskyt mokradňových spoločenstiev a v príľahlých trávnatých porastoch i vzácna ostrica Dawallova (Zdroj R-ÚSES okresu Bardejov, 2019).

Oba vyššie uvedené biokoridory sú tvorené okrem vlastného toku i bohatou pobrežnou a sprievodnou vegetáciou tokov (vrbý, jelše, topole, ostružina) a priľahlých strží. Toky vrátane ich brehov nie sú upravované, majú prírodný charakter. V poľnohospodárskej krajine (orná pôda, TTP) sú dôležitými úkrytovými miestami pre migrujúcu zver. Podľa R-ÚSES okresu Bardejov (2019) porasty pozdĺž Tichšieho potoka patria k biotopom európskeho významu - Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpskeho stupňa Br6 (kód Natura2000: 6430), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy Ls1.3 (Kód Natura2000: 91E0).

4. Miestny biokoridor MBk Šibská voda pod obcou – ide o úseku toku Šibská voda za hranicou zastavaného územia obce pod sídlom. Biokoridor tvorí vlastný vodný tok so svojou dobre vyvinutou a zachovalou pobrežnou a sprievodnou vegetáciou mimo zastavaného územia. V zastavanom území má Šibská voda upravené a zregulované koryto a čiastočne zredukovanú pobrežnú vegetáciu a návrh regulácie je vypracovaný aj pre úsek jej ľavostranného prítoku – Šoltýsovo potoka. Funkciu migračnej cesty pre vodné živočíchy z územia pohoria Čergov cez zastavané územie obce, k určenému miestnemu biokoridoru Šibská voda pod obcou, preberá v zastavanom území regulovaný vodný tok a systém rôznych druhov nadväzujúcej zelene v rámci vymedzených funkčných plôch územného plánu.

5. Miestny biokoridor Hôrka - je tvorený pásom vzrastlej náletovej drevinovej vegetácie lesného charakteru na strži (z časti druh pozemku: ostatná plocha a z časti druh pozemku: TTP). Tento terestrický biokoridor sa ťahne od okraja lesných porastov pohoria Čergov k zastavanému územiu obce, kde funkciu migračnej cesty preberá zeleň jednotlivých funkčných plôch.

6. Miestny biokoridor MBk pozdĺž pravostranného bezmenného prítoku Šibskej vody – ide o líniovú zeleň tvorenú pobrežnou zeleňou bezmenného toku a zeleňou ochranného pásma železnice. Touto líniovú zeleň tvorenú pobrežnou zeleňou značne napriameného toku je v poľnohospodárskej krajine prepojený MBk Tichší potok so spodným úsekom MBk Šibská voda. V úseku, kde sa bezmenný tok úplne približuje k ceste III. triedy č. 3494 a súčasne je najbližšie k Šibskej vode, je identifikovaný migračný koridor zveri (najmä srnčej zveri) v smere západ - východ a opačne (informácie o strete zveri s motorovými vozidlami sú od miestnych obyvateľov).

7. Interakčné prvky – nelesná drevinová vegetácia na stržiach a medziach v polohe južne od hospodárskeho dvora, v okrajovej polohe lokality Nad kostolom a v okrajovej polohe lokality V záhradách.

8. Skupiny stromov a solitéry na poľnohospodárskej pôde/pozdĺž ciest - ide o dreviny s individuálnym krajinotvorným významom, ktoré sú i bodovými refúgiami pre živočíchy pri ich migrácii cez poľnohospodársku pôdu a na obrábanej pôde vytvárajú špecifickú mikroklimu. Takéto objekty sú považované tiež za krajinotvorné prvky až významné krajinotvorné prvky. Niektoré z nich sú osobitne vyznačené i na dieloch pôdných blokov v rámci LPIS.

❖ Chránené územia podľa ostatných osobitných predpisov.

V riešenom katastrálnom území Šiba sa nenachádzajú: chránená vodohospodárska oblasť, chránené ložiskové územie, pamiatkovo chránené územia a ochranné pásma pamiatkovo chránených území a nehnuteľných kultúrnych pamiatok.

Informácia o ostatných typoch ochrany napr. ochranné pásmo vodného zdroja, výhradné ložiská, ložiská nevyhradených nerastov, ochranné pásmo ciest, najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda podľa BPEJ, apod. ak sú tieto dôležité a potrebné pre územné plánovanie, sú uvedené v príslušných tematických kapitolách.

C.II.9.Obyvateľstvo – demografické údaje sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi)

Demografické údaje. Obec Šiba je malé vidiecke sídlo. Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov k 31. 12. 2020 Štatistickým úradom Slovenskej republiky boli zistené tieto demografické údaje:

- Počet obyvateľov: 633

- z toho muži: 310
- ženy: 323
- Hustota obyvateľstva 45,79 ob./km²
- Veková štruktúra: 0-14 roční: 137
15-64 roční: 414
65 a viac roční: 82
- Priemerný vek: 37,31 rokov
- Vzdelanie: základné: 104
stredoškolské: 325
vysokoškolské
- Počet rodinných domov: 148
Bytových domov: 2

Z dlhodobejšieho hľadiska počet obyvateľov mierne stúpa, trendom je mierny rast.

Návrh územného plánu vychádza z nasledujúceho reálneho a predpokladaného vývoja počtu obyvateľov.

Tabuľka č. 4 Vývoj počtu obyvateľov v obci Šiba

rok	1991	2001	2011	2020	2030	2040	2050
Počet obyvateľov	565	564	562	633	720	800	890

Na základe uvedeného predpokladu vývoja počtu obyvateľov a všeobecného trendu znižovania obložnosti bytov návrh územného plánu vychádza z nasledujúcej potreby počtu obývaných bytov v návrhovom období.

Tabuľka č. 5 Vývoj počtu bytov v obci Šiba

rok	1991	2001	2011	2021	2030	2040	2050
Počet obývaných bytov	121	125	130	149	180	210	240
Obložnosť (obyv./byt)	4,7	4,5	4,3	4,2	4,0	3,8	3,7

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/moja-obec>

Pre dosiahnutie tohto predpokladaného počtu obývaných bytov sa v návrhovom období predpokladá potreba vybudovania cca 110 bytov, z toho 20 ako náhrada nevyhovujúceho bytového fondu a neobývaných bytov.

Aktivity. V roku 2021 počet obyvateľov v produktívnom veku dosahoval 65,4% a v poproduktívnom veku 12,9%. Ekonomicky aktívnych obyvateľov v roku 2021 bolo 321 (51%). Väčšina ekonomicky aktívnych obyvateľov za prácou odchádza mimo obec (stavebníctvo, verejná správa, zdravotníctvo).

Tabuľka č. 6 Vývoj počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov v obci Šiba

rok	1991	2001	2011	2021
počet ekonomicky aktívnych obyvateľov	253	264	263	321
z toho odchádza do zamestnania	224	173	211	279

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/moja-obec>

Dostupným zdrojom pracovných príležitostí pre obyvateľov obce je najmä blízke okresné mesto Bardejov s ponukou v oblasti výroby, obchodu a služieb. Šiba je miestom bývania obyvateľov pracujúcich prevažne mimo obec, má však aj vlastnú výrobnú základňu, ktorá poskytuje určité pracovné príležitosti pre ekonomicky aktívnych obyvateľov obce. Výrobná funkcia sídla je len doplnková a viaže sa najmä na poľnohospodársku a lesnú výrobu a výrobné a nevýrobné služby. Občianska vybavenosť poskytuje obyvateľom obce základné služby, ale aj pracovné príležitosti.

V súčasnosti je v obci vybudovaná len minimálna občianska vybavenosť ako komplex zariadení a účelovo upravených plôch v rozsahu – materská škola, základná škola 1. – 4. ročník, obecný úrad, predajňa potravín, hasičská zbrojnica, dom smútku, dva cintoríny, kostol, futbalové ihrisko, multifunkčné ihrisko a tri detské ihriská. Jednotlivé zariadenia sú rozmiestnené pozdĺž hlavnej ulice -

prieťahu cesty III. triedy obcou – a netvorí centrum obce ani ucelenejšie zóny občianskej vybavenosti. Ostatné zariadenia občianskej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Bardejov, prípadne v blízkych väčších obciach.

Rekreačná funkcia je v sídle zastúpená niekoľkými staršími objektmi, využívanými ako chalupy a na okraji pohoria Čergov v údolí Šibskej vody menším rekreačným areálom s chatami a záhradkárskou osadou. V pohorí Čergov je v údolí potoka Slatvinec rekreačná oblasť so súkromnými chatami, ktorá je prístupná z obce Kríže.

Prírodný rekreačný potenciál pohoria Čergov je sprístupnený najmä turistickými značenými chodníkmi (modrý a červený - Cesta hrdinov SNP). Cesta III. triedy č. 3491, ktorá vedie východnou časťou katastrálneho územia, je zároveň i úsekom medzinárodnej cyklomagistrály Karpatská cyklistická cesta.

Obec Šiba ako koncová obec je dopravne prístupná cestou III. triedy č. 3494, ktorá sa napája na cestu č. 3491 Raslavice – Osikov – Hertník – Kľušov. Dopravne je prístupná i železničnou traťou Prešov – Kapušany – Bardejov, na ktorej je v rámci susedného katastrálneho územia Kľušov funkčná železničná zastávka „Šiba“, ktorá obsluhuje obyvateľov obce Šiba.

Obec Šiba je na elektrickú energiu napojená zo vzdušnej siete 22 kV linkou, pripojenou z linky č. 600, vedenej z ES Bardejov. V zastavanom území sa nachádzajú 3 trafostanice o celkovom výkone 420 kVA. Východnou časťou riešeného katastrálneho územia vedie trasa VVN 2x110 kV č. 6755/6756, spájajúceho ES Prešov 1 a ES Bardejov.

Obec Šiba má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť, na ktorú bolo v roku 2021 pripojených 126 domov. Obec je zásobovaná pitnou vodou z existujúcich vodárenských zdrojov v pohorí Čergov (dva pramene a jeden vrt). Celkový povolený odber vody je 5,8 l/s. Vybudované sú dva vodojemy – Šiba 100 m³ a Šiba nový 150 m³. Priemerná spotreba vody v obci v roku 2021 bola 94,4 l/os/deň. V doline toku Slatvinec sú rekreačné objekty zásobované vodou z vlastných studní.

Kanalizačná sieť nie je v obci vybudovaná. Prevádzkovatelia jednotlivých objektov zachytávajú splaškové vody do vodonepriepustných žump a tieto odpadové vody sú následne vyvázané na likvidáciu do ČOV Bardejov.

Obec Šiba je zásobovaná zemným plynom distribučnými rozvodmi. V roku 2021 bolo na rozvod zemného plynu pripojených 140 domov. Ako zdroj zemného plynu je vo východnej časti zastavaného územia obce postavená regulačná stanica plynu s výkonom 1200 m³/hod, ktorá je napojená na VTL rozvod vedený z Prešova do Bardejova.

Obec Šiba je na pevnú telefónnu sieť napojená z automatickej telefónnej ústredne Slovak Telecomu v Bardejove. Telefónny kábel do obce je vedený pozdĺž cesty III. triedy. Obec je pokrytá signálom mobilných telefónnych operátorov, kvalita signálu však nie je dostatočná.

V roku 2020 bolo v obci Šiba vyprodukovaný odpad podľa zložiek komunálneho odpadu (papier, lepenka, sklo,) v objeme 27 076 kg odpadu a zmesový komunálny odpad (kód: 200301) v objeme 47 850 kg, objemový odpad (kód: 200307). Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov za rok 2020 bola 44,39 %. Všetky rodinné domy a zariadenia občianskej vybavenosti sú vybavené 110 l zbernými nádobami na zmiešaný odpad a samostatnými nádobami alebo vrecami na separovaný odpad. Vývoz domového a separovaného odpadu zabezpečuje zmluvný vývozca v súlade so schváleným všeobecne záväzným nariadením obce o odpadoch.

C.II.10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF), v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok nie je v riešenom katastrálnom území Šiba zapísaný žiadny pamiatkový objekt. V katastrálnom území Šiba priamo v sídle obce Šiba eviduje Krajský pamiatkový úrad Prešov archeologickú lokalitu označenú ako "historické jadro obce". Je to územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku.

Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a archeologických nálezísk náhodne zistených pri stavebnej činnosti.

Prvá zmienka o obci Šiba sa datuje z roku 1427. Obec Šiba má schválený „Zoznam hmotných nehnuteľných pamätihodností obce“ (Uznesenie č.05/2023). Do tohto zoznamu patria: Rímsko-

katolícky kostol sv. Kozmu a Damiána, budova základnej školy, kameň pochádzajúci z oblasti Zombarov, ktorý je umiestnený pri vstupe do obce a pamätná tabuľa na budove základnej školy. Z architektonických pozoruhodností obce sa v sídle obce Šiba nachádza i klasicistický kaštieľ. V katastrálnom území Šiba sa zachovali aj historické kríže, ktoré je vhodné zachovať, pretože akcentujú historický charakter osídlenia v krajine. K ostatným pamätihodnostiam by sa mohli priradiť napr. i náhrobné pomníky rodiny Fickerovcov, zachovanú ľudovú drevenú architektúru alebo ľudové murované objekty s hodnotným architektonicko-výtvarným stvárnením.

C.II.11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V riešenom území sa paleontologické náleziská, ani významné geologické lokality nevyskytujú (nie sú evidované) a v súvislosti s poznatkami o geologickej stavbe územia sa ani nepredpokladajú.

C.II. 12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie)

V riešenom katastrálnom území Šiba sa nevyskytujú resp. nie sú známe žiadne významné zdroje znečistenia životného prostredia hlukom, vibráciami a iným ako prírodným žiarením.

Katastrálne územie Šiba, najmä zastavané územie obce, z hľadiska prírodného radónového žiarenia patrí prevažne do územia s nízkym radónovým rizikom (Zdroj: www.geology.sk).

V meste Bardejov je umiestnená monitorovacia stanica pre sledovanie radiácie (žiarenia) v ovzduší. Nižšie uvedené dáta v tabuľke č.7 sú na úrovni prírodného pozadia, prípadné odchýlky od prírodného pozadia mohli vzniknúť v dôsledku poveternostných podmienok. Zvýšené hodnoty radiácie, ktoré by bolo možné pripísať iným ako prírodným dôvodom, neboli v roku 2023 v monitorovacej stanici Bardejov zaznamenané.

Obrázok č. 16 Mapa prírodnej rádioaktivity – radónové riziko, k.ú. Šiba (výrez)

Tabuľka 7. Popisné štatistiky príkonu dávkového ekvivalentu gama žiarenia, SHMÚ, 2023 (počítané na báze 10-min priemerov v nSv/h [nanosivert za hodinu])
Údaje z monitorovacej stanice radiačnej siete SHMÚ k 01. 01. 2024

Bardejov, sonda EGM-04											
11962	Počet meraní	Mesačný priemer	Smerodajná odchýlka	Medián	Minimum	Maximum	Dolný kvartil	Horný kvartil	Kvartilové rozpätie	Dolný decil	Horný decil
Január	4463	104,91	6,77	104	78	141	101	108	8	97	113
Február	4022	99,02	6,85	99	66	137	94	104	10	90	107
Marec	4457	105,50	4,79	105	88	124	102	108	6	100	112
Apríl	4319	105,22	6,08	105	89	164	102	108	6	99	111
Máj	4462	105,47	5,32	105	87	135	102	108	6	99	112
Jún	4319	107,61	6,90	107	78	162	104	110	7	101	114
Júl	4319	108,88	6,13	108	86	176	105	112	6	103	115
August	4463	108,43	6,92	108	88	171	104	112	8	101	116
September	4319	106,57	7,14	106	87	176	103	109	7	100	113
Október	4469	107,37	6,95	106	91	152	103	110	7	101	114
November	4319	105,31	5,50	105	87	137	102	108	7	99	112
December	4462	102,03	6,02	102	84	133	98	106	8	95	110

Zdroj: https://www.shmu.sk/File/Radiacne_rocenky/Sprava_radioaktivita_2023.pdf

C.II.13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Súčasnú najdôležitejšie environmentálne problémy obce Šiba je možné prezentovať nasledovne:

- absencia verejnej kanalizácie vrátane COV;
- doterajší spôsob nakladania s odpadmi - potreba zvýšenia separácie a zhodnocovania odpadov
- nedostatočná protipovodňová ochrana sídla, hrozba povodňových záplav privalovými vodami, absencia dostatočných vodozádržných opatrení;
- využívanie tuhých palív a nízky podiel využívania obnoviteľných zdrojov energie.

C.III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

C.III.1. Vplyvy na obyvateľstvo – počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činností pre dotknuté obce, iné vplyvy

Údaje o počte obyvateľov obce Šiba v riešenom katastrálnom území Šiba dotknutých navrhovaným územným plánom s predpokladaným demografickým vývojom do roku 2050 sú uvedené v kapitole C.II.9.

Návrh územného plánu je koncipovaný tak, aby vznikli podmienky pre základnú funkciu obce (bývanie), a to najmä vytvorením nových funkčných plôch pre bývanie a návrhom novej infraštruktúry pre zvýšenie komfortu bývania obyvateľov obce, navrhovaný je tiež rozvoj rekreácie a cestovného ruchu ako doplnková funkcia obce.

Navrhované plochy bývania.

Hlavnou funkciou sídla je obytná funkcia. Táto je výrazne podporovaná i rozsahom nových funkčných plôch bývania, a to najmä v rodinných domoch a v menšej plošnej výmere v bytových domoch. Návrh územného plánu vychádza z vývoja počtu obyvateľov a bytov a extrapolácie tohto vývoja: v roku 2021 bolo obývaných 212 bytov s obložnosťou 4,7 ubytovaných, v roku 2030 je predpoklad 235 bytov s obložnosťou 4,5 a v cieľovom roku 2040 270 bytov s obložnosťou 4,1.

Pre dosiahnutie predpokladaného počtu obývaných bytov by bolo štatisticky v návrhovom období potrebné vybudovať cca 80 bytov. Počíta sa však s vyšším počtom pozemkov na výstavbu rodinných domov (cca 210) oproti vyčíslennej potrebe (príčinou sú komplikované majetkové vzťahy na viacerých navrhovaných funkčných plochách rodinných domov).

Výstavba rodinných domov je navrhnutá do plošne väčších funkčných plôch situovaných v okrajových častiach obce (lokality: Nad kostolom, Nad krčmou, Ortáš, Ocobné, Na záhumnie, Za mlynom), a to najmä mimo t.č. zastavaného územia obce (ďalej tiež i „ZUO“). V ostatných častiach

obce je výstavba rodinných domov umožnená v t.č. ZUO na menších plochách a tiež v prielukách existujúcej zástavby. Výstavba bytových domov (obecných nájomných bytov) je navrhnutá len v jednej lokalite, v polohe nad základnou školou. Výstavba týchto bytových objektov je určená ako verejnoprospešné stavby (ďalej len „VPS“).

Navrhnuté funkčné plochy bývania budú mať pozitívny vplyv na obyvateľstvo v súvislosti s ponukou väčšieho počtu disponibilných stavebných pozemkov a s následným skvalitňovaním ponuky služieb v obci.

Navrhované plochy občianskej vybavenosti.

V súčasnosti je v obci vybudovaná len minimálna občianska vybavenosť ako komplex zariadení a účelovo upravených plôch v rozsahu – materská škola, základná škola 1. – 4. ročník, obecný úrad, predajňa potravín, hasičská zbrojnica, dom smútku, dva cintoríny, kostol, futbalové ihrisko, multifunkčné ihrisko a tri detské ihriská. Rozvoj kapacít občianskej vybavenosti sa bude riešiť prednostne formou rekonštrukcie, nadstavieb a dostavieb súčasných objektov a areálov občianskej vybavenosti. S rozširovaním kultúrno-spoločenských zariadení sa počíta na obecnom pozemku za budovu obecného úradu vybudovaním amfiteátra. Urbanistická koncepcia rozvoja obce rieši v rámci občianskej vybavenosti návrhy funkčných plôch pre kompostovisko a zberný dvor v lokalite Panská záhrada, ktoré sú určené ako VPS. Táto nová vybavenosť bude mať jednoznačne pozitívny vplyv na pohodu obyvateľov v súvislosti s riešením likvidácie produkovaných odpadov ale bude mať pozitívny vplyv najmä na životné prostredie, a to očakávaním zníženia počtu nelegálnych skládok v krajine.

Navrhované plochy rekreácia a cestovného ruchu

V súčasnosti je najvýznamnejšou lokalitou rekreácie chatová zástavba v doline potoka Slatvinec v pohorí Čergov (vyčlenené ako samostatné zastavané územie obce) na západnom okraji riešeného katastrálneho územia. V tejto doline sa nenavrhujú nové rozvojové plochy pre rekreačnú výstavbu. K rekreácii tiež patrí chatovo - záhradkárska osada v doline Šibskej vody. Návrh územného plánu počíta s rekreačnou funkciou ako s doplnkovou funkciou sídla. Na rozvoj rekreačných zariadení sú určené lokality Pod Kopanu a Ocobné v blízkosti sídla západne od t.č. ZUO. Navrhnutý je tiež agroturistický areál južne od areálu poľnohospodárskeho družstva. Riešeným katastrálnym územím vrátane pohoria Čergova prechádza značený turistický chodník a značená cykloturistická trasa a mimo pohoria Čergov i cyklistická trasa Eurovelo. Navrhujú sa cyklistická cestička a nové cyklotrasy na existujúcich účelových komunikáciách a v rámci pohoria Čergov, najmä vo forme značených cykloturistických trás. Rekrečná funkcia sídla je rozvojovou funkciou. Vzhľadom k charakteru návrhov rekreačných plôch a trás nepredpokladá sa negatívny vplyv na pohodu obyvateľov a ich zdravie.

Navrhované plochy vo vzťahu k ekonomickej základni obce.

Ekonomická základňa obce je t.č. viazaná najmä na oblasť poľnohospodárstva a tiež lesného hospodárstva. Predložený návrh územného plánu navrhuje zachovať pôvodný areál poľnohospodárskeho družstva a dopĺňa ho o agroturistický areál v lokalite Panská záhrada. Nové funkčné plochy pre nezávadnú priemyselnú výrobu a skladovanie sú navrhované severovýchodne od t.č. ZUO v lokalite V záhradách v nadväznosti na cestu III. triedy č.3491. V tomto priestore je navrhnutá i ČOV pre obec Šiba. Navrhnuté plochy pre ekonomické aktivity sú v takej vzdialenosti od obytných území, pri ktorej sa nepredpokladá vplyv prevádzok na obytné územia. Novo vybudované prevádzky v rámci navrhutej novej funkčnej plochy môžu pozitívne ovplyvniť zamestnanosť bývajúceho obyvateľstva.

Funkcia poľnohospodárstva bude naďalej spočívať najmä v obrábaní ornej pôdy a využívaní trvale trávnych porastov (ďalej len „TTP“) a podobne funkcia lesohospodárska sa bude ďalej riadiť schválenými programami starostlivosti o lesy a nie je žiadnym spôsobom ohrozená návrhmi územného plánu.

Návrhy vo vzťahu k doprave.

Obec je napojená na dopravnú sieť cestou III. triedy č.3494 a na východnom okraji sa napája na cestu III. triedy č.3491. Navrhované riešenie územného plánu počíta s rekonštrukciou križovatky na styku

ciest č. 3491 a 3494 a v tej súvislosti i s výstavbou ník a autobusových zastávok. Navrhujú sa i verejné parkoviská. Navrhované miestne komunikácie budú vybavené minimálne jednostranným chodníkom prípadne i so zeleným pásom pre uloženie technickej infraštruktúry. Niektoré účelové komunikácie sú navrhnuté ako spevnené.

Južne od ZUO na ceste č. 3491 v jej nehodovom úseku, ktorým je výrazný ohyb cesty/otvorená slučka, je navrhovaná úprava trasovania cesty preložkou tohto úseku (jeho napriamením), čím príde k skráteniu dĺžky tohto úseku (z cca 250 m na 155 m). Navrhovaná plocha pre preložku je situovaná na ornej pôde.

V súvislosti s obsluhou obce železničnou dopravou, je potrebné v susednom katastrálnom území Kľušov navrhnuť rekonštrukciu existujúcej železničnej zastávky, ktorú využívajú obyvatelia obce Šiba. Tento návrh však nie je predmetom riešenia tohto územného plánu. V súvislosti s prístupovou komunikáciou k železničnej zastávke je navrhnutá jej rekonštrukcia na štandardnú miestnu komunikáciu s chodníkom a vytvorením verejného parkoviska v blízkosti zastávky.

Pre lepšiu turistickú dostupnosť riešeného územia sa navrhuje tiež cyklistická cestička a nové cyklotrasy na existujúcich účelových komunikáciách a v rámci pohoria Čergov najmä vo forme značených cykloturistických trás.

Navrhované riešenie dopravy predpokladá pozitívny vplyv na kvalitu dopravného napojenie obce s okolitým územím, čo prispeje k vyššiemu komfortu bývania v obci Šiba a tiež k zvýšeniu atraktivity obce ako turisticky navštevovaného územia.

Návrhy vo vzťahu k zásobovaniu energiami.

Riešeným katastrálnym územím prechádzajú trasy VVN a VN. V rámci riešenia územného plánu sa navrhujú nové elektrické prípojky k existujúcim a novým transformačným staniciam a prekládky niektorých úsekov VN trás.

Obec je plynofikovaná a nové trasy plynových prípojek sú navrhnuté k novým funkčným plochám bývania a funkčnej ploche priemyselnej výroby a skladovania.

Tieto návrhy majú skôr pozitívny vplyv na komfort bývania obyvateľstva a neohrozujú jeho zdravie.

Návrhy územného plánu vo vzťahu k hospodáreniu s vodami.

V obci je vybudovaný verejný vodovod. Nie je vybudovaná splašková kanalizácia, a teda ani ČOV. Obec nemá vybudovanú dažďovú kanalizáciu. Nové trasy vodovodného potrubia budú zásobovať novo navrhnuté lokality zástavby. Odvádzanie splaškových vôd v celom sídle vrátane nových plôch zástavby je navrhnuté formou splaškovej kanalizácie. Čistenie splaškových vôd by malo byť zabezpečené v navrhovanej ČOV v severovýchodnej časti katastrálneho územia v lokalite V záhradách.

Zrážkové vody budú naďalej odvádzané systémom priekop do prírodných recipientov a nad novo navrhnutými plochami pre zástavbu budú zrážkové vody zachytávané do zasakovacích pásov navrhovaných na prilahlých južných a severných svahoch nad sídlom. Ochrana obce pred zvýšenými prietokmi vody a vybrežením toku, ktorý prechádza celým zastavaným územím obce, je riešená najmä návrhom vybudovania 3 poldrov a hrádzok na toku Šibská voda a jeho ľavostrannom prítoku (Šoltýsov potok) v lokalitách v pohorí Čergov. Vypracovaný je už i projekt na úpravu Šoltýsovho potoka(úsek dlhý 912 m) z okrajovej časti lesa po začiatok existujúcej úpravy pri jeho sútoku so Šibskou vodou v t.č. ZUO.

Základnou podmienkou pri výstavbe nových budov je zadržanie zrážkových vôd na vlastnom pozemku vytvorením vyhovujúceho vodozádržného opatrenia.

Predpokladá sa, že základné návrhy súvisiace s hospodárením s vodou, najmä s odpadovou vodou ako i návrhy obecných protipovodňových opatrení/vodozádržných prvkov budú mať pozitívny vplyv na pohodu, komfort a kvalitu obyvateľov obce a neohrozia ich zdravotný stav.

Všeobecné zhrnutie vplyvov na obyvateľstvo. Návrh územného plánu obce Šiba vo vzťahu k obyvateľstvu obsahuje také riešenia, u ktorých nie je predpoklad rizika ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva, rizika negatívnych sociálno-ekonomických dopadov alebo významného narušovania pohody, komfortu a kvality života obyvateľov obce. Návrh obsahuje práve také riešenia (zvýšenie

ponuky stavebných pozemkov, doplnenie existujúcej a vybudovanie novej technickej infraštruktúry, skvalitnenie a rozšírenie dopravných trás, zlepšenie riešenia odpadového hospodárstva, a pod.), ktorými budú skvalitnené ekonomické, sociálne a zdravotné podmienky pre dotknuté obyvateľstvo a bude skvalitnená i pohoda, komfort a kvalita bývania obyvateľov obce. Vybudovaním nových vodozadržných prvkov na tokoch v pohorí Čergov sa na príľahlých svahoch k zastavanému územiu sa predpokladá zvýšenie bezpečnosti územia a obyvateľstva v prípade príválových dažďov ako i ochrana krajiny v súvislosti s klimatickými zmenami.

Pri hodnotení vplyvov zámerov návrhu územného plánu na obyvateľstvo a jeho zdravie ako celku, môžeme tieto vplyvy hodnotiť v rozsahu od pozitívnych po mierne negatívne vplyvy a ako vplyvy priame i nepriame, kumulatívne.

Prechodné krátkodobé zhoršenie životných podmienok (kvality a komfortu bývania) obyvateľov nastane len pri realizácii stavebnej činnosti navrhnutých zámerov, a to zvýšením hlučnosti, prašnosti, zvýšením produkcie odpadov (predovšetkým stavebných odpadov). Z dlhodobého hľadiska krátkodobé zhoršenie životných podmienok neznamena zvýšené riziko pre obyvateľstvo.

C.III. 2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa navrhovaného riešenia územného plánu obce Šiba nebude mať významný negatívny vplyv na horninové prostredie, geodynamické javy a geomorfologické pomery. Nepredpokladá sa, že v rámci nových funkčných plôch určených na zástavbu, budú realizované také individuálne rozsiahle povrchové stavby alebo podpovrchové stavby, ktoré by vyžadovali zásadný zásah do horninového prostredia.

V riešenom katastrálnom území sa nenachádzajú žiadne evidované aktívne zosuvy. T.č. zastavané územie patrí z hľadiska stability svahov prevažne do rájónu stabilného územia a nové funkčné plochy navrhnuté na severnom okraji obce sú v rájónu potenciálne nestabilného územia. Keďže takéto územie je podmienenčne vhodné až nevhodné pre výstavbu, bude potrebné vykonať tu podrobný inžinierskogeologický prieskum prípadne zabezpečiť inžinierskogeologický posudok a v rámci preventívnych opatrení sa zamerať na racionálne rozmiestnenie objektov na svahu, riešenia výkopov a násypov, ako i na hĺbku a spôsob zakladania objektov. Rovnako bude nevyhnutné zabezpečiť nezastavané časti lokalít v tomto území v maximálnej miere vhodným vegetačným pokryvom pre minimalizáciu podmáčania svahu.

V riešenom katastrálnom území Šiba sa nenachádzajú dobývacie priestory vyhradených nerastov, ani nie sú vytýčené chránené ložiskové územia a prieskumné územia. Z toho hľadiska sú vplyvy na vyhradené nerastné suroviny vylúčené.

Vplyvy na horninové prostredie možno hodnotiť ako vplyvy lokálne a len mierne negatívne.

C.III. 3. Vplyvy na klimatické pomery

V súvislosti s novo navrhovanou výstavbou v rámci funkčných plôch určených na zástavbu sa nepredpokladajú zásadné zmeny v klimatických pomeroch riešeného územia a jeho okolia. Je všeobecne známe, že zväčšovaním zastavanej plochy na úkor voľnej krajiny resp. plôch, ktoré umožňujú prirodzené vsakovanie vody do pôdy, prichádza k prehrievaniu zemského povrchu a teda k postupnej a pozvoľnej zmene klímy. Z dôvodu, aby boli vplyvy na lokálne klimatické pomery čo najmenšie, je potrebné minimalizovať zastavanosť stavebných pozemkov a pri realizácii spevnených plôch využívať priepustné povrchy a zlepšiť hospodárenie so zrážkovou vodou.

Určité „mikrozmeny“ v mikrokλίme môžu nastať tiež v lokalitách budovania poldrov a prehrádzok za účelom dočasného zadržania vody a znižovanie rizika povodní. Toto ovplyvnenie mikrokλίmy nebude zásadnej povahy, nebude mať negatívne vplyvy na prírodu, obyvateľstvo a jeho zdravie ale očakáva sa práve pozitívny mikroklimatický vplyv.

Vplyvy na klimatické pomery je možné hodnotiť ako priame i sekundárne a dlhodobé, v škále od pozitívnych až po mierne negatívne.

C.III.4. Vplyvy na ovzdušie

Realizácia navrhovaných stavieb a činností prezentovaných v návrhu územného plánu nevyvolajú zásadné negatívne zmeny v ovzduší. Územný plán nenavrhuje prevádzky a činnosti, ktoré by potenciálne významne ovplyvňovali kvalitu ovzdušia. Nové lokality bývania budú napojené na

plynové rozvody. V novo navrhnutej ploche priemyselnej výroby a skladov sa nepredpokladá realizácia aktivít, ktorých prevádzka by mohla významne ovplyvniť kvalitu ovzdušia. V závislosti od typu a výmery jednotlivých prevádzok, tieto môžu byť podrobené samostatnému hodnoteniu ich vplyvov na životné prostredie v zmysle prílohy č.8 zákona EIA.

Vplyvy dopravy na kvalitu ovzdušia sa neočakávajú, keďže sa neočakáva žiadny výrazný nárast dopravy v sídle.

Krátkodobé vplyvy na ovzdušie môžu spôsobiť stavebné práce v bezprostrednom okolí realizovanej stavby formou zvýšenej prašnosti a emisií z pohybu dopravných a stavebných mechanizmov a úpravy povrchu v kontakte s pôdou, prípadne horninovým podložím.

Vplyvy je možné hodnotiť ako vplyvy priame i sekundárne, najmä však krátkodobé resp. dočasné a lokálne, a ako indiferentné.

C.III.5.Vplyvy na vodné pomery

V súvislosti s povrchovými vodami návrh územného plánu nerieši žiadne väčšie zásahy do vodného toku Šibská voda v priestoroch zastavaného územia obce ale v súlade s už vypracovaným projektom rieši úpravu úseku ľavostranného prítoku Šibskej vody (Šoltýsovho potoka) v dĺžke 912 m v nadväznosti na už zregulovaný tok Šibskej vody. Návrh územného plánu rieši tiež ochranu ZUO pred prívalovými dažďami a plošnou vodnou eróziou návrhmi vodozádržných prvkov, a to na dvoch úsekoch vodných tokoch Šibská voda a Šoltýsov potok, ktoré sú nad sídlom v pohorí Čergov (návrh poldrov na spomalenie odtoku vody) a na svahoch nad obcou nad navrhovanou zástavbou (zasakovacie pásy). V prípade potrieb pre ochranu sídla návrh územného plánu pripúšťa i budovanie malých prehrádzok na horných úsekoch tokov v pohorí Čergov. Miesta prehrádzok však územný plán neurčuje.

Do územia, ktoré je určené ako záplavové územie pri storočnej vode je umožnená výstavba rodinných domov len v niektorých prielukách existujúcej zástavby. Pri prípadnom záujme o tieto stavebné pozemky si stavebník na vlastné náklady musí zrealizovať individuálne protipovodňové opatrenia svojej stavby.

Z viacerých hľadísk budovanie a následná existencia vodozádržných prvkov vrátane občasného vzniku vodných plôch v poldroch bude pozitívnym prvkom v krajine v súvislosti s riešením nepriaznivých vplyvov klimatickej zmeny. Návrh riešenia územného plánu nenavrhuje, okrem už vyprojektovanej úpravy úseku Šoltýsovho potoka, žiadne iné úpravy/regulácie ostatných tokov, t.z., že existujúci prírodný charakter ostatných vodných tokov vrátane ich brehovej a sprievodnej vegetácie mimo ZUO ostáva bez zmien.

Návrh územného plánu počíta so zvýšenou spotrebou množstva vody pre zásobovanie obyvateľov, a to naďalej využívaním miestnych zdrojov – prameňov a vrtu, ktoré majú povolenú dostatočnú kapacitu odberu na pokrytie navrhovanej spotreby pre rozšírenú sieť vodovodných potrubí zásobujúcich vodou nové lokality zástavby. Z uvedeného vyplýva, že nie je potrebné navýšenie odberu vody z vodných zdrojov ani budovania nových vodojemov.

V súvislosti so zrážkovými vodami návrh územného plánu rieši ich odvádzanie naďalej systémom priekop do prírodných recipientov a zasakovacích pásov navrhovaných na príľahlých svahoch na južnej a severnej strane od zastavaného územia obce. Základnou podmienkou pri novej výstavbe bude podmienka zadržanie zrážkových vôd na vlastnom pozemku vytvorením vyhovujúceho vodozádržného opatrenia – retenčnej nádrže.

V súvislosti s odvádzaním splaškových vôd je navrhnuté vybudovanie kanalizačných trás a zneškodňovanie týchto odpadových vôd má byť riešené v navrhovanej ČOV.

Vplyvy návrhu riešenia územného plánu na vodné pomery ako celku budú teda rozmanité, väčšinou pozitívne (budovanie kanalizačnej siete a ČOV, zvýšenie biodiverzity v súvislosti s vodnými plochami v poldroch, spomalenie odtoku vody v tokoch, zvyšovanie retenčnej schopnosti územia) a v závislosti od povahy zámeru sa budú prejavovať rôznou intenzitou pozitívnych, dlhodobých vplyvov na životné prostredie.

C.III.6.Vplyvy na pôdu

Návrh územného plánu rieši zábery poľnohospodárskej pôdy z dôvodu novej zástavby, nenavrhuje žiadne dočasné ani trvalé zábery lesnej pôdy.

Plochy na zastavanie sú navrhnuté prevažne na pôdach nadväzujúcich na zastavané územie obce. Realizácia činností a stavieb na nových funkčných plochách bude mať mierny negatívny vplyv na pôdy a to v súvislosti so znižovaním výmeru poľnohospodárskej pôdy v rámci katastrálneho územia Šiba. Tieto plošné zábery budú komplexne štatisticky vyhodnotené v tabuľkovom prehľade o odňatí poľnohospodárskej pôdy až po prerokovaní návrhu územného plánu a po zapracovaní pripomienok dotknutých subjektov. V tejto etape je možné konštatovať, že zábery poľnohospodárskej pôdy budú vykonané v kategórii TTP a tiež orná pôda. Budú realizované na plochách s BPEJ v skupine kvality 6 – 9, teda aj v skupine chránených pôd v obci Šiba pred ich nepoľnohospodárskym použitím (kvalita 6) v zmysle Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z..

Nové funkčné plochy zástavby (bývanie a rekreácia a cestovný ruch) sú navrhnuté i v priestoroch svahov so sklonom nad 10°, kde pôsobí spravidla plošná erózia pôdy v dôsledku dažďov v závislosti od pôdneho pokryvu a využívania pozemku. Všeobecne však tiež platí, že čím vyšší obsah ílu v pôde, tým menšie riziko erózie. V prípade dočasnej likvidácie vegetačného pokryvu v súvislosti s novou zástavbou na lokalite Ocobné, bude i pôda v tejto lokalite ohrozená vodnou eróziou. Ohrozenosť pôdy vodnou eróziou sa môže prejavovať na navrhovaných plochách zástavby na svahoch nad južnou hranicou ZUO a pomedzi na svahoch nad severným okrajom ZUO. V polohách so svahovitosťou vyššou ako 10° bude potrebné zabezpečiť nezastavané časti lokality v maximálnej miere vhodným vegetačným pokryvom pre väčšiu ochranu pôdy pred vodnou eróziou.

V súvislosti s navrhovaným riešením územného plánu sa nepredpokladá kontaminácia pôd, ohrozenie čistoty alebo kvality pôd.

V poľnohospodárskej krajine sa bude pokračovať v doterajšom spôsobe využívania ostatnej ornej pôdy a ostatných TTP, rovnako tak lesnej pôdy. Ochranu pôdy na TTP a časti ornej pôdy zabezpečujú i pravidlá obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy, ktoré vyplývajú z užívania pôdy zaradenej do pôdnych blokov v rámci systému LPIS a ochranu lesnej pôdy zabezpečuje program starostlivosti o lesy.

Vplyvy návrhu územného plánu na výmeru doterajšieho pôdneho fondu budú priame a trvalé.

Súhrnne možno konštatovať, že vplyvy na pôdny fond budú prevažne len mierne negatívne, a ojedinele lokálne stredne významné, priame, krátkodobé počas výstavby (erózne procesy) a trvalé vo vzťahu k úbytku plôch poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

C.III.7.Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

V podstate každý jeden zásah do pôvodných prírodných pomerov môže znamenať ovplyvňovanie fauny a flóry. Významnejšie spoločenstvá flóry a fauny vrátane chránených druhov sa viažu na plochy vymedzené ako chránené územia a prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES) a tie na regionálnej a nadregionálnej úrovni sú situované najmä v pohorí Čergov. Všeobecne sa očakáva, že navrhované riešenie územného plánu nebude mať významne negatívne vplyvy na faunu a flóru.

Navrhované funkčné plochy a navrhované činnosti (opatrenia) len minimálne zasahujú do lesného prostredia pohoria Čergov (návrh budovania poldrov a prehrádzok, návrhy cykloturistických trás na účelových/lesných komunikáciách) a nevyžadujú si žiadne dočasné ani trvalé zábery lesnej pôdy.

V rámci záberov poľnohospodárskej pôdy, nie sú na pozemkoch dotknutých novým zámerom t.č. evidované žiadne konkrétne miesta s výskytom chránených rastlín okrem možného výskytu chránených rastlinných druhov v prírodných biotopoch európskeho významu a poľnohospodárska plocha všeobecne je potravným a pobytoým biotopom rôznych druhov fauny, ktorá však migruje.

V návrhu územného plánu obce Šiba sú navrhované plochy/činnosti mimo t.č. ZUO, u ktorých je predpoklad, že môžu mať mierne negatívny vplyv na štandardné životné podmienky fauny a flóry. V niektorých prípadoch je možné očakávať však i pozitívne vplyvy.

Vplyvy na faunu a flóru vrátane chránených druhov

Zámery územného plánu priamo nezasahujú do žiadnej t.č. známej lokality, v ktorej by bol priamo evidovaný výskyt chránených rastlín.

V t.č. ZUO je predpoklad, že zámery návrhu územného plánu napriek širokej škále návrhov sa môžu len minimálne dotknúť chránenej fauny. Druhy avifauny využívajúce urbánne prostredie sú schopné tolerovať nové vplyvy a v súvislosti s ľudskými aktivitami primerane na nich reagovať a premiestňovať sa (migrovať). V celom riešenom území je však potrebné konkrétnu realizáciu aktivít vo vzťahu k faune plánovať tak, aby neboli podstatne narušené niektoré cykly, ako napr. hniezdenie

a výchova mláďat. Predpokladané vplyvy je možné vyhodnotiť ako mierne negatívne, nepriame a krátkodobé.

Vplyvy na faunu sa môžu prejavovať v lesnej krajine pri budovaní poldrov/prehrádzok. Pôjde najmä o rušivý vplyv počas výstavby, ktorý je však hodnotený ako krátkodobý a málo významný. Na druhej strane vybudovanie týchto vodozádržných opatrení prinesie nielen pozitívny vplyv z hľadiska ochrany zdravia a majetku obyvateľov pred prívalovými povodňovými vodami ale v prípade vybudovania poldrov sa môžu vytvoriť nové ekosystémy, obohacujúce kvalitu biodiverzity krajiny. Ďalšie vplyvy môžu byť spôsobené zrealizovaním značených cykloturistických chodníkov. Nepredpokladá sa, že by vplyv prevádzky týchto nových značených trás bol podstatne iný, ako je tomu doteraz, keďže využívanie účelových/lesných ciest cyklistami je realizované už aj v súčasnosti, kedy nie sú tieto cesty značené turistickým cyklistickým značením.

Vplyvy na migračné trasy

Migračné trasy nadregionálnej, regionálnej a tiež miestnej úrovne u terestrických živočíchov (za potravou, za rozmnožovaním) nie sú plánovanými zámermi podstatne narušené. Výlučne terestrické koridory, ktoré využívajú predovšetkým cicavce (vysoká zver, šelmy) a stepné druhy avifauny nebudú významne negatívne dotknuté, pretože využívanie priestoru na migráciu zveri nie je viazané na úzke koridory/priestory či už lesnej krajine alebo v poľnohospodárskej krajine. V určitom krátkom úseku bude dotknutý navrhovaný regionálny terestrický biokoridor pre stepné druhy vtákov v lokalite Ocobné návrhom funkčných plôch rekreácie a cestovného ruchu a časťou funkčnej plochy rodinných domov. Vzhľadom k tomu, že ide o relatívne malý plošný zásah v pomere k celej dĺžke navrhovaného biokoridoru, nepredpokladajú sa ani tu významné negatívne vplyvy na migráciu avifauny. V krajine riešeného katastrálneho územia nevzniknú žiadne nové výrazné (dlhé či široké) bariéry, ktoré by ovplyvnili doterajšiu migráciu terestrických živočíchov.

Migrácia, resp. odovzdávanie genetických informácií limnických (vodných) živočíchov sa v riešenom území deje výlučne vo vodnom prostredí, ktoré predstavuje médium hydrickej časti hydricko-terestrických biokoridorov – tečúca voda. Na úsekoch vodných tokoch (v lesnom prostredí na Šibskej vode a Šoltýsovom potoku) sú navrhnuté poldre. Z hľadiska migrácie vodných živočíchov vrátane vodných mikroorganizmov musia byť tieto stavby projektované tak, aby nevytvorili bariéry na toku, čo už je predmetom konkrétneho projektu stavieb. Pri dodržaní podmienky zabezpečenia priechodnosti toku, je vplyv na migráciu možné hodnotiť ako indiferentný prípadne s málo významným vplyvom.

Návrh územného plánu obce Šiba rieši i reguláciu úseku ľavostranného prítoku Šibskej vody (Šoltýsovho potoka) v dĺžke cca 912 m. Veľmi krátky úsek regulovaného toku sa nachádza v území CHVÚ Čergov. Regulácia toku nepredpokladá významný negatívny vplyv na túto migračnú vodnú trasu, pretože na nej nevzniknú bariéry pre pohyb vodných živočíchov.

Vplyvy na prírodné biotopy:

Zámery návrhu územného plánu budú realizované i na plochách t.č. evidovaných prírodných biotopov európskeho významu, a to mimo t.č. ZUO. Podstatnejšie zásahy do prírodného prostredia a teda aj do prírodných biotopov sa mimo t.č. ZUO obce sústreďujú na plochy v súčasnej poľnohospodárskej krajine, ktoré sú naviazané na blízkosť sídla.

Ide najmä o lokalitu Ocobné – návrh funkčnej plochy rekreácie a cestovného ruchu a časť návrhu funkčnej plochy rodinných domov, ktoré sú navrhované na poľnohospodárskej pôde. Tieto návrhy zasahujú do evidovaných plôch prírodných biotopov európskeho významu - Nížinné a podhorské kosné lúky (Lk1, kód Natura 2000: 6510). Ide o pomerne rozšírený biotop. V súvislosti s jeho záberom sa nepredpokladá významný negatívny vplyv na stav tohto biotopu, maximálne môže ísť o stredne významný vplyv vzhľadom k jeho čiastočnej likvidácii resp. ovplyvnením zástavbou v časti lokality Ocobné. Výmera tohto biotopu v rámci SR sa odhaduje na 60 000 ha.

Ostatné t.č. známe plochy prírodných biotopov na poľnohospodárskej pôde nebudú návrhom územného plánu významne plošne dotknuté, prípadne len veľmi okrajovo alebo líniovito v rámci už existujúcej účelovej komunikácie (návrhy cyklistických trás).

Návrhom územného plánu budú do určitej miery dotknuté lesné prírodné biotopy európskeho významu, a to výstavbou poldrov/prehrádzok na tokoch a zriadením značených cykloturistických trás na existujúcich lesných účelových cestách. Tieto vplyvy na lesné prírodné biotopy vyskytujúce sa

v mieste realizácie sa predpokladajú len nepriame (bez záberu lesnej pôdy s plochami lesných prírodných biotopov) a krátkodobé počas realizácie ale i počas prevádzky týchto aktivít a ako vplyvy málo významné. Nepredpokladá sa, že by vplyv prevádzky nových značených trás bol podstatne iný, ako je tomu doteraz, keďže využívanie lesných ciest cyklistami je realizované už aj v súčasnosti, kedy nie sú tieto cesty značené turistickým cyklistickým značením.

Ochrana plôch prírodných biotopov či už európskeho alebo národného významu sa má zabezpečovať prostredníctvom informácií o ich výskyte sprostredkovaná stavebníkovi/investorovi orgánom ochrany prírody v etape územného konania (vymedzenie jeho plošnej hranice). Pri vyhodnotení situácie tak, že návrh činnosti poškodzuje alebo zničí prírodný biotop, je možná realizácia činnosti len na základe rozhodnutia – súhlasu orgánu ochrany prírody a uložením prípadných opatrení na kompenzáciu negatívnych účinkov navrhovanej činnosti na dotknutý biotop.

C.III.8. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

Realizáciou zámerov navrhovaného riešenia územného plánu vzniknú v krajine nielen nové prvky jej štruktúry (napr. poldre, zasakovacie pásy) najmä však príde k zmene výmery plôch druhov pozemkov v štruktúre krajiny.

Zväčšené budú najmä zastavané plochy. Tieto však priamo nadväzujú na hranice t.č. ZUO, nebudú realizované žiadne samostatné, od ZUO oddelené nové zastavané plochy. Okrem nárastu plôch s funkčným využitím bývania, budú zväčšené napr. plochy rekreácie a cestovného ruchu, priemyslu, výroby a skladovania mimo t.č. ZUO. Všetky navrhované plochy na zástavbu sú kontinuálnym pokračovaním doterajšej zástavby v obci. Z uvedeného vyplýva, že zmeny v skladobnej štruktúre prvkov krajiny nebudú významné a neočakáva sa ich významný negatívny vplyv na štruktúru krajiny, keďže naďalej zostanú koncentrované v jednotnom udelenom priestore.

V t.č. ZUO ani na navrhovaných nových plochách mimo ZUO nie sú navrhované žiadne výrazné výškové dominanty. Vo voľnej krajine nie sú navrhované žiadne stožiare pre telekomunikačné spojenie ani vyhladkové veže. Výška stavebných objektov na nových funkčných plochách je limitovaná záväznými regulatívmi.

V štruktúre poľnohospodárskej krajiny z hľadiska druhovej skladby pozemkov (využívania pozemkov) príde k úbytku plôch ornej pôdy a TTP, čím prichádza zároveň k návrhu na zväčšenie plochy ZUO. V štruktúre lesnej krajiny nenastanú žiadne takéto zmeny, keďže nepríde k žiadnemu vyňatiu lesnej pôdy.

Celkovo je možné vplyvy na krajinu, jej štruktúru a scenériu vyhodnotiť ako priame a sekundárne, trvalé, málo významné vplyvy.

C.III.9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma vrátane vplyvov na európsku sústavu chránených území (Natura 2000), na územný systém ekologickej stability.

V riešenom katastrálnom území Šiba sú vyhlásené chránené územia ochrany prírody a ich ochranné pásma podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v z.n.p.. Nie sú tu vyhlásené/zriadené žiadne chránené územia v zmysle ďalších osobitných zákonov - chránená vodohospodárska oblasť, chránené ložiskové územie ani chránené územia z hľadiska ochrany pamiatkového fondu.

Vplyvy na chránené územia ochrany prírody, vrátane vplyvov na sústavu Natura 2000.

V riešenom katastrálnom území Šiba sa nachádzajú dve chránené územia zriadené podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v z.n.p., sú chránenými územiami v rámci sústavy Natura 2000. Ide o územie európskeho významu SKUEV0332 Čergov a chránené vtáčie územie - CHVÚ Čergov, ktoré sú bližšie opísané v kapitole C.II.8.

V rámci územia CHVÚ Čergov sú územným plánom obce navrhnuté protipovodňové opatrenia (poldre) na vodnom toku Šibská voda a jeho ľavostrannom prítoku – Šoltýsov potok a návrhy na vyznačenie cyklistických trás (najmä ako cykloturistických značených chodníkov) na účelových lesných komunikáciách. Niektoré účelové/lesné komunikácie sú navrhnuté so spevneným povrchom. Návrhy protipovodňových opatrení ako i návrhy cyklistických trás sú zaradené medzi verejnoprospešné stavby/opatrenia.

Výstavba poldrov (polder 1 a polder 2) na Šoltýšovom potoku bola predmetom zisťovacieho konania v roku 2017 na základe zámeru „Projekt protipovodňovej ochrany v povodí toku Šibská voda“ (VII/2017)“. V zisťovacom konaní orgán EIA, i na základe stanovísk dotknutých subjektov, rozhodol (OÚ-BJ-OSZP/2017/008869-0019 z 30.10.2017), že zámer sa nebude ďalej posudzovať.

Výstavba 2 poldrov na Šoltýšovom potoku podľa projektu znamená vybudovanie hrádze poldra s dnovým výpustom (1,6 x 1 m), bezpečnostným prepacom a vývarom. Pri výstavbe príde k realizácii zemných prác a tiež k odstráneniu stromov v mieste hrádze a v mieste novej zátopy. Vplyvy počas výstavby budú predstavovať rušenie hniezdiacich vtákov v bezprostrednom okolí stavby v dôsledku intenzívnejšieho pohybu mechanizmov a ľudí. Polder nepredstavuje migračnú bariéru pre vodné živočíchy. Vplyvy počas prevádzky protipovodňových opatrení sú hodnotené ako pozitívne. Prítomnosť hoci len dočasnej zátopy územia môže skvalitniť biodiverzitu dotknutého lesného segmentu a môže ovplyvniť lokálnu mikroklimu. Vplyvy realizácie tohto protipovodňového opatrenia na predmet ochrany a integritu CHVÚ nebude významne negatívny, čo dokumentuje i rozhodnutie orgánu EIA vydané po ukončení zisťovacieho konania. Očakávajú sa priame i nepriame vplyvy, krátkodobé rušivé vplyvy počas výstavby a dlhodobý pozitívny vplyv počas prevádzky. Návrh realizácie výstavby protipovodňového opatrenia (výstavba poldrov) nebude mať významne negatívny vplyv na predmet ochrany a integritu CHVÚ Čergov.

Obdobne i pri realizácii poldra priamo na toku Šibská voda v rámci CHVÚ sa nepredpokladá jeho významný negatívny vplyv na predmet ochrany a integritu CHVÚ Čergov.

V rámci územia CHVÚ Čergov návrh územného plánu zdokumentováva i ďalšie protipovodňové opatrenie, ktorým je návrh regulácie úseku Šoltýšovho potoka podľa vyhotovenej projektovej dokumentácie – „Projekt protipovodňovej ochrany v povodí toku Šibská voda“ (VII/2024). Regulovaný má byť úsek toku o dĺžke 912,0 m, pričom priamo do územia CHVÚ zasahuje regulovaný úsek len vo veľmi malej dĺžke (cca 80 m na parcelách KNC č.680/1 a 682/1 k.ú. Šiba). Potok má byť zregulovaný na prietok $Q_{100} = 15 \text{ m}^3/\text{s}$. Navrhované je opevnenie brehov polovegetačnými panelmi, dno koryta bude v celej dĺžke úpravy toku prirodzené. K predmetnému projektu bolo vydané odborné stanovisko podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v z.n.p. (OU-PO-OSZP1-2024/065360-005 z 26.09.2024). Podľa tohto stanoviska môže prísť ku krátkodobému nevýznamnému vyrušovaniu niektorých druhov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ a k minimálnym zásahom do ich lovných biotopov. Záverom orgán ochrany prírody konštatuje, že u tejto činnosti je vylúčený významný vplyv na predmet ochrany a integritu CHVÚ Čergov.

Návrh územného plánu obce Šiba navrhuje v CHVÚ Čergov zriadenie/vyznačenie viacerých cyklistických trás najmä vytvorením značených cykloturistických trás na existujúcich účelových/lesných komunikáciách.

Do územia **SKUEV0332 Čergov** je návrhom územného plánu obce navrhnuté vyznačenie cykloturistickej trasy na existujúcej lesnej ceste resp. účelovej ceste, ktorá prechádza pozdĺž celej západnej hranice k.ú. Šiba dolinou potoka Slatvinec. Ide o územie s 2. stupňom územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v z.n.p. Vzhľadom k tomu, že ide o existujúcu lesnú cestu resp. účelovú komunikáciu, ktorá sprístupňuje i rekreačné chaty v doline potoka Slatvinec v k.ú. Šiba, nepredpokladá sa vyznačením cykloturistickej trasy žiadny významný negatívny vplyv na jej okolie a tým ani na predmet a integritu SKUEV0332 Čergov.

Účelové/lesné cesty sprístupňujú najmä lesné porasty pre potrebu pohybu mechanizmov pri starostlivosti o les a ťažbu v ňom. Jazda na bicykli nie je na účelových/lesných komunikáciách zakázaná ani podľa zákona o lesoch ani podľa zákona č. 543/2002 Z.z., t.j. už i t.č. i bez cykloturistického označenia je možné využívať tieto komunikácie pre jazdu na bicykli. Vytvorenie najmä značených cykloturistických trás v lesnom území predstavuje len organizačné opatrenie, nevyžaduje si žiadny osobitný zásah do prírodného prostredia. Práve vyznačením cykloturistických trás môže prísť k regulácii doterajšieho pohybu cyklistov v území CHVÚ Čergov ako i v území SKUEV0332 Čergov a to tým, že ich pohyb bude koncentrovaný na určité účelové/lesné cesty podľa turistických máp. Pri prípadnej realizácii spevneného povrchu cesty sa nepredpokladá rozšírenie jej telesa, a teda nepríde k zásahu do okolitého prírodného prostredia. V čase takejto úpravy cesty bude hlukom mechanizmov a pohybom osôb rušená fauna. Tento vplyv bude krátkodobý a dočasný a nebude významne negatívny.

Zámery výstavby protipovodňových opatrení na vodných tokoch a zámery zriadenia cyklistických trás na účelových/lesných komunikáciách v CHVÚ Čergov, ktoré sú riešené územným plánom obce Šiba, nie sú v rozpore so všeobecnými zásadami a opatreniami pre vodné hospodárstvo a rekreáciu, ktoré sú pre CHVÚ Čergov uvedené v schválenom programe starostlivosti o toto CHVÚ.

Všeobecne možno konštatovať, že zriadenie cyklistických trás a úprava lesných ciest nebude mať významný negatívny vplyv na predmet ochrany a integritu CHVÚ Čergov ani na SKUEV0332 Čergov.

Mimo územia CHVÚ Čergov, avšak v jeho blízkosti, územný plán obce Šiba navrhuje funkčné plochy rekreácie a cestovného ruchu (lokalita Ocobné a lokalita Pod Kopanu) a plošne nie rozsiahle funkčné plochy bývania (lokalita Ocobné).

V lokalite Ocobné príde k záberu cca 2 ha lúčnych porastov s prítomnosťou prírodného biotopu európskeho významu (v KN C vedené ako druh pozemku: ostatná plocha) a v lokalite Pod Kopanu príde k záberu cca 0,8 ha lúčnych porastov s náletovými drevinami (v KN C vedené ako druh pozemku: orná pôda). Tieto malé plochy sú potenciálnym lovným a hniezdnym biotopom niektorým z chránených druhov vtákov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Čergov.

Zastavaním navrhnutých relatívne malých pozemkov novou výstavbou, najmä rekreačného charakteru s budovami a subplochami zelene v rámci stavebných pozemkov, sa nepredpokladá významný negatívny vplyv na predmet a integritu blízkeho CHVÚ. Navrhnuté rozšírenie zástavby je kontinuálnym pokračovaním t.j. už zastavaných plôch. Vplyvy na blízke CHVÚ bude potrebné v etape územného konania preveriť ešte postupom podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v z.n.p., ktorým štátna ochrana prírody na základe bližších informácií o výstavbe, môže vyhodnotiť mieru vplyvu výstavby na blízke CHVÚ. Pre výstavbu v týchto lokalitách bude potrebné i vzhľadom k terénnym danostiam určiť vyšší koeficient zelených plôch a prípadne regulovať obdobie výstavby, aby nedošlo v hniezdnom období k stratám na populáciách cieľových druhov avifauny, ak by sa výskyt hniezdenia takýchto druhov v tomto priestore a v nadväzujúcom území CHVÚ Čergov priamo potvrdil.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability (ÚSES)

V riešenom katastrálnom území je vymedzených niekoľko prvkov ÚSES na nadregionálnej a regionálnej úrovni podľa dokumentácie R-ÚSES okresu Bardejov (2019), jeden navrhovaný regionálny biokoridor podľa podkladov pre dokument - Vypracovanie programov starostlivosti o vybrané chránené vtáacie územia, čiastková správa (2015) a návrh reálnych prvkov ÚSES na miestnej úrovni, špecifikovaných v návrhu riešenia tohto posudzovaného územného plánu obce Šiba. Bližšie informácie o jednotlivých prvkoch ÚSES sú uvedené v kapitole C.II.6.

Zámery obsiahnuté v navrhovanom riešení územného plánu obce Šiba zasiahnu prvky ÚSES len v nepodstatnej miere a nespôsobia znefunkčnenie dotknutých prvkov ÚSES.

Do území prvkov ÚSES sú navrhnuté nasledovné funkčné plochy/stavby:

Návrh protipovodňových prvkov na vodnom toku Šibská voda a na jeho prítoku a návrh cyklistických trás na niektorých účelových/lesných komunikáciách s možnosťou spevnenia ich povrchu je situovaný v NRBC Čergov – Minčol. Vzhľadom na rozsah navrhovaných stavieb a ich rozloženie v území sa nepredpokladá významný negatívny vplyv na funkčnosť dotknutých prvkov ÚSES. Vplyv je možné identifikovať ako krátkodobý počas výstavby a počas prevádzky ako minimálne negatívny až indiferentný.

Návrhy všetkých funkčných plôch v poľnohospodárskej krajine vrátane zastavaného územia obce sú situované v RBK2 Raslavice – Kružlov – Frička (migračná cesta avifauny). Tento biokoridor predstavuje vzdušnú ťahovú cestu vtákov s prípadným využívaním vhodných plôch poľnohospodárskej krajiny ako oddychových miest. Vzhľadom k tomu, že sa nenavrhuje výstavba žiadnych nových diaľkových trás VVN a VN v otvorenej krajine a že zábery vzrastlej drevinovej vegetácie v poľnohospodárskej krajine budú minimálne, že zábery lúčnych plôch budú realizované v priamej nadväznosti na ZUO a v zostávajúcej časti poľnohospodárskej krajiny nie je navrhnutý iný spôsob obhospodarovania ako doterajší, nepredpokladá sa významný negatívny vplyv výstavby navrhnutých funkčných plôch na dotknutý biokoridor. Vplyv je možné identifikovať ako minimálne negatívny až indiferentný.

Návrhy funkčných plôch bývania a funkčných plôch rekreácie a cestovného ruchu v lokalite Ocobné a Nad Kopanu sú situované do navrhovaného nového regionálneho biokoridoru podhorskej kultúrnej stepi Osikov – Fričkovce – Hertník – Šiba – Hervartov – Bogliarka – Kružlov, a to v jeho časti, ktorou sa biokoridor dotýka doterajšej zástavby v západnej časti sídla. V týchto miestach príde v dôsledku navrhovanej výstavby k záberu lúčnych porastov a nelesnej drevinovej vegetácie. Vplyvy navrhovanej výstavby v rámci funkčných plôch budú mať mierne negatívny vplyv na dotknutý navrhovaný biokoridor. Mieru vplyvu novej zástavby je možné čiastočne eliminovať záväznými regulatívami (vyšší koeficient zelených plôch a minimálny koeficient zastavaných plôch).

V návrhu územného plánu obce Šiba špecifikované prvky ÚSES na miestnej úrovni budú dotknuté len pomiestne vo svojich okrajových častiach, avšak bez priameho záberu vymedzených plôch prvku miestneho ÚSES. Tieto vplyvy je možné hodnotiť ako nepriame, dočasné počas realizácie stavieb, trvalé počas prevádzky stavieb a len s minimálnymi negatívnymi vplyvmi, ktoré nemajú vplyv na funkčnosť prvkov ÚSES.

C.III.10.Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

V riešenom katastrálnom území Šiba sa nenachádzajú chránené územia o objekty zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. Nachádzajú sa tu však objekty určené ako nehnuteľné pamätihodnosti obce a ich existenciu návrh územného plánu plne rešpektuje. To sa týka aj známeho archeologického náleziska v obci vymedzeného v zmysle podkladov Krajského pamiatkového úradu Prešov, ktoré návrh územného plánu potvrdzuje a rešpektuje. Nové archeologické lokality môžu byť objavené počas výstavby objektov, vyplývajúcich so zámerov návrhu ÚPN.

Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a archeologických nálezísk náhodne zistených pri stavebnej činnosti. Z uvedených dôvodov sa preto nepredpokladajú žiadne vplyvy na kultúrne a historické pamiatky a archeologické lokality.

C.III.11.Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality nie je potrebné vyhodnotiť z dôvodu, že žiadne sa v riešenom katastrálnom území nenachádzajú.

C.III.12. Iné vplyvy

Iné vplyvy, ktoré by vyplývali z návrhu riešenia územného plánu obce Šiba nie sú známe resp. identifikované.

C.III.13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Posudzovaná územnoplánovacia dokumentácia - návrh územného plánu obce Šiba je vypracovaná v súlade s postupmi, ktorú určoval zákon č. 50/1976 Zb. (stavebný zákon), a to z dôvodu, že jej obstarávanie začalo pred účinnosťou nového zákona o územnom plánovaní.

Po obsahovej stránke je posudzovaný návrh územného plánu vypracovaný i v súlade s cieľom územného plánovania definovaného v zákone č. 200/2022 Z.z..

Vyhodnotenie vplyvov návrhu riešenia územného plánu je vykonané slovným opisom vplyvu v každej z podkapitol v časti C. II. tejto správy o hodnotení. Predpokladané vplyvy navrhovanej zástavby a navrhovaných činností (opatrení) z návrhu územného plánu sú v tejto správe o hodnotení hodnotené v rámci stupnice významnosti – bez vplyvu a odstupňované miery negatívneho vplyvu (-):

- **bez vplyvu/indiferentný vplyv (0):** plán neovplyvní zložky životného prostredia a obyvateľstvo
- **mierne negatívny vplyv/málo významný vplyv (-1):** vplyv s možným rizikom s málo významným pôsobením na zložky životného prostredia, prevažne len lokálneho charakteru; jeho pôsobenie je z kvantitatívneho hľadiska nízke, jeho vnímateľnosť je nízka;
- **stredne negatívny vplyv/stredne významný vplyv (-2):** vplyv s možným rizikom ovplyvnenia lokality ale i jej širšieho okolia, ktorý nie je zanedbateľný; jeho vnímateľnosť je stredná až značná;

- **významný negatívny vplyv/veľmi významný vplyv (-3):** vplyv, ktorého pôsobenie je z kvantitatívneho hľadiska veľké, pôsobí na širšie okolie a citlivejšie zložky životného prostredia a môže spôsobiť až nezvratné zmeny, jeho vnímateľnosť je vysoká.

Miera pozitívneho vplyvu nie je odstupňovaná.

Na základe vykonaného posudzovania vplyvov návrhu územného plánu obce Šiba sa predpokladá, že návrh riešenia rozvoja obce, špecifikovaný v posudzovanom návrhu územného plánu, bude mať určitú mieru vplyvu na životné prostredie, a to v závislosti od charakteru zástavby určenej jednotlivými funkčnými plochami ako i samostatne navrhnutými stavbami a činnosťami (opatreniami) a v závislosti od konkrétneho miesta ich umiestnenia v krajine. Je však potrebné skonštatovať, že pre žiadne z navrhovaných funkčných plôch a činností (opatrení) územného plánu obce Šiba nebol v štádiu návrhu územného plánu (t.j. bez konkrétnej projektovej dokumentácie) vyhodnotený ich vplyv ako významne negatívny (veľmi významný vplyv). V rámci posúdenia návrhu riešenia územného plánu obce Šiba na životné prostredie, boli identifikované ako problémové funkčné plochy s predpokladaným stredne negatívnym vplyvom nasledovné funkčné plochy:

- návrhy funkčných plôch v lokalite Ocobné a v lokalite Pod Kopanu vo vzťahu k prvkom ÚSES (k navrhovanému migračnému koridoru pre stepné druhy vtákov)
- návrhy funkčných plôch v lokalite Ocobné vo vzťahu k prírodným biotopom európskeho významu a dočasnému ohrozeniu územia vodnou eróziou.

Využitie týchto funkčných plôch pre zástavbu je však možné, a to pri stanovení opatrení na minimalizáciu ich vplyvov formou stanovenia prísnejších limitov najmä pre mieru zastavanosti plochy v spojení s limitom pre plochy zelene na rastlom teréne. Tieto opatrenia sú vyjadrené v záväzných regulatívoch.

Návrh riešenia územného plánu umožňuje aj realizáciu takých činností, ktoré samostatne svojimi parametrami a charakterom, môžu podliehať zisťovaciemu konaniu alebo povinnému hodnoteniu podľa zákona EIA, tiež i posúdeniu ich vplyvu na sústavu Natura 2000 podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v z.n.p., ako i posúdeniu splnenia environmentálnych cieľov dotknutých vodných útvarov podľa § 16a zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon). Takéto stavby a opatrenia budú už na základe konkrétnej projektovej dokumentácie opätovne posúdené/hodnotené z hľadiska ich vplyvov na konkrétne zložky životného prostredia a opätovne bude musieť byť hodnotená miera významnosti ich vplyvu na životné prostredie a jeho zložky.

Navrhované priestorové a funkčné usporiadanie územného plánu obce Šiba spolu s určením záväzných limitov a regulatívov je riešené tak, aby sa zabezpečila minimalizácia negatívnych vplyvov na životné prostredie pri dodržaní ustanovení právnych predpisov ochraňujúcich zložky životného prostredia a životné prostredie ako celok.

C.III.14. Zhodnotenie splnenia požiadaviek zo stanovísk k oznámeniu o strategickom dokumente podľa určeného rozsahu hodnotenia a zo stanovísk k rozsahu hodnotenia

❖ Stanoviská dotknutých subjektov doručené príslušnému orgánu EIA/SEA k oznámeniu o strategickom dokumente

V súlade s § 6 ods.2 zákona EIA začal proces pripomienkovania oznámenia o strategickom dokumente – Územný plán obce Šiba dňa 04.09.2023, kedy Okresný úrad Bardejov, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán EIA/SEA zverejnil text oznámenia o strategickom dokumente pre verejnosť na webovej adrese <https://www.enviroportal.sk/eia>. Príslušný orgán EIA/SEA osobitne doručil v súlade § 6 ods.2 zákona EIA oznámenie o strategickom dokumente tiež dotknutým orgánom štátnej správy, schvaľujúcemu orgánu, dotknutým obciam a ostatným dotknutým subjektom.

Na základe stanovísk, ktoré boli príslušnému orgánu EIA/SEA zaslané všetkými dotknutými subjektmi, príslušný orgán EIA/SEA v zmysle § 8 zákona EIA určil za účelom vypracovania Správy

o hodnotení rozsah hodnotenia strategického dokumentu - č. OU-BJ-OSZP-2024/000976-010 z 26. 04. 2024.

V tomto dokumente, ktorý vydal príslušný orgán EIA/SEA po ukončení pripomienkovania oznámenia o strategickom dokumente – Územného plánu obce Šiba, tento orgán určil v bode 2.2.23 podmienku „písomne vyhodnotiť splnenie alebo nesplnenie (v danom prípade zdôvodniť prečo nie) všetkých stanovísk k oznámeniu“.

Spracovateľ Správy o hodnotení si od príslušného orgánu EIA/SEA vyžiadal kópie všetkých stanovísk, ktoré boli v procese pripomienkovania k oznámenia strategického dokumentu doručené. Od verejnosti neboli v rámci pripomienkovania oznámenia o strategickom dokumente doručené príslušnému orgánu EIA/SEA žiadne stanoviská. V rámci tohto pripomienkovania boli príslušnému orgánu EIA/SEA doručené 4 stanoviská orgánov štátnej správy resp. samosprávy.

01 - Prešovský samosprávny kraj, odbor strategického rozvoja

List č. 08048/2023/DUPaZP-2 z 12. 09. 2023

Úrad požaduje, „aby strategický dokument bol riešený v súlade s Územným plánom Prešovského samosprávneho kraja, v rámci ktorého je potrebné rešpektovať najmä ustanovenia záväznej časti.

Vyhodnotenie zhotoviteľa Správy o hodnotení: Táto požiadavka, vzhľadom k svojmu obsahu, sa týka potreby jej zohľadnenia pri návrhu územného plánu. Požiadavke bolo vyhovené v návrhu územného plánu obce Šiba je rešpektovaný Územný plán PSK a príslušné ustanovenia jeho záväznej časti sú v sprievodnej správe územného plánu obce Šiba citované.

02 - Okresný úrad Bardejov, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek ochrany prírody a krajiny

List č. OU-BJ-OSZP-2023/011688-002 z 12. 09. 2023

Orgán ochrany prírody požaduje do územnoplánovacej dokumentácie obce Šiba zapracovať Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Bardejov, ktorý bol vypracovaný v roku 2019, avšak nebol ešte schválený.

Orgán ochrany prírody informuje o prvkoch RÚSES okresu Bardejov (2019), ktoré zasahujú do riešeného k.ú. Šiba.

Vyhodnotenie zhotoviteľa Správy o hodnotení: Predmetné stanovisko je vydané vecne nepríslušným orgánom ochrany prírody. Vecne príslušným dotknutým orgánom ochrany prírody je MŽP SR, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny (viď stanovisko nižšie v texte).

Orgán ochrany prírody z Okresného úradu Bardejov nevyjadril žiadnu konkrétnu požiadavku vo vzťahu k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu. Požiadavky resp. informácie obsiahnuté v stanovisku orgánu ochrany prírody sú relevantné vo vzťahu k vlastnému návrhu strategického dokumentu – územnému plánu obce Šiba. Požiadavke je vyhovené, v sprievodnej časti návrhu územného plánu obce Šiba sú prvky z dokumentu RÚSES okresu Bardejov (2019) opísané a vo výkrese č.6 sú graficky vyznačené.

03 - Okresný úrad Bardejov, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek ochrany ovzdušia

List č. OU-BJ-OSZP-2023/011701-002 z 05. 12. 2023

Orgán ochrany ovzdušia uvádza:

- súhlasíme s návrhom „Územný plán obce Šiba“ s podmienkou: Pri umiestňovaní novobudovaných zdrojov znečisťovania ovzdušia a pri rozširovaní existujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia v priemyselných areáloch, priemyselných zónach a zmiešaných zónach je potrebné dodržiavať všeobecné zásady umiestňovania zdrojov znečisťovania ovzdušia, prihliadať na odporúčané odstupové vzdialenosti (recipročne najmä odstup obytných zón od priemyselných zdrojov) a zásady uplatňovania vzdialeností podľa prílohy č. 10 vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z.z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia;

Vyhodnotenie zhotoviteľa Správy o hodnotení: Uvedenú požiadavku uviedol príslušný orgán EIA/SEA v rozsahu hodnotenia v bode 2.2.1., pričom však táto požiadavka, vzhľadom k svojmu obsahu, sa týka potreby jej zohľadnenia pri návrhu územného plánu. Uvedená požiadavka je zohľadnená priamo v strategickom dokumente – v územnom pláne obce Šiba. Návrh novej funkčnej plochy pre priemysel, výrobu a skladovanie je situovaný v dostatočnej vzdialenosti od

obytnej časti obce Šiba a rešpektuje limity odporúčaných odstupových vzdialeností od citlivých receptorov. Využitie existujúceho poľnohospodárskeho dvora pre chov oviec neprekračuje limitný počet oviec, pre ktorý sa už odporúča odstupová vzdialenosť min. 500 m.

04 - MŽP SR, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny

List č. 14624/2023-6.3 zo 04. 12. 2023

Dotknutý orgán ochrany prírody konštatuje, že v riešenom k.ú. Šiba sa nachádzajú chránené územia – CHVÚ Čergov, SKUEV0332 Čergov a na území SKUEV0332 Čergov platí 2. stupeň územnej ochrany, ďalej vymenúva prvky ÚSES podľa R-ÚSES okresu Bardejov a informuje o výskyte biotopov európskeho významu.

Dotknutý orgán ochrany prírody požaduje do rozsahu hodnotenia zaradiť nasledovné špecifické požiadavky:

- minimalizovať návrhy prvkov ÚPN do plôch, na ktoré sa vzťahuje záujem ochrany prírody;
- v prípade návrhu rozvojových aktivít, pri ktorých nie je možné vylúčiť možnosť významného vplyvu na Chránené vtáčie územie Čergov a územie európskeho významu Čergov bude potrebné vyhodnotiť vplyvy územnoplánovacej dokumentácie na územia sústavy Natura 2000 (tzv. primerané hodnotenie) podľa Metodiky primeraného hodnotenia vplyvov plánov, programov a projektov na územia sústavy Natura 2000 (SAŽP, 2023) autorizovanou osobou podľa § 28a zákona č. 543/2002 Z. z. ;
- vyhodnotiť vplyvy strategického dokumentu na biotopy európskeho a národného významu, na chránené druhy rastlín a živočíchov a tiež mokrade;
- vyhodnotiť vplyvy územnoplánovacej dokumentácie a jej jednotlivých navrhovaných aktivít na prvky ÚSES;
- na základe vyhodnotenia možných vplyvov strategického dokumentu na prírodné prostredie navrhnúť opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie

Vyhodnotenie zhotoviteľa Správy o hodnotení: Uvedený text označený ako „požiadavky“ uviedol príslušný orgán EIA/SEA do rozsahu hodnotenia zo dňa 26.04.2024, a to v bodoch 2.2.2 (požiadavka v prvej odrážke) , 2.2.3 (požiadavka v druhej odrážke), 2.2.4. (požiadavky v tretej odrážke), 2.2.5 (požiadavky vo štvrtnej odrážke). Požiadavka podľa bodu 2.2.2 nie je relevantná vo vzťahu k Správe o hodnotení a je teda irelevantná i v rozsahu hodnotenia. Bola však v maximálnej miere zohľadnená v návrhu Územného plánu obce Šiba. Požiadavky podľa bodov 2.2.3 až 2.2.5. sú rešpektované a v Správe o hodnotení sú vplyvy navrhovaného riešenia územného plánu na záujmy ochrany prírody primerane vyhodnotené. Obdobne posledná požiadavka zo stanoviska orgánu ochrany prírody je rešpektovaná už tým, že vlastný strategický dokument obsahuje primerané opatrenia na elimináciu a minimalizáciu vplyvov na životné prostredie a tieto opatrenia sú súčasťou záväznej časti územného plánu a preto ďalšie požiadavky na elimináciu a minimalizáciu vplyvov návrhu územného plánu na životné prostredie nebolo potrebné v Správe o hodnotení špecifikovať.

❖ Stanoviská dotknutých subjektov doručené orgánu EIA/SEA k určenému rozsahu hodnotenia

V súlade s § 8 ods.8 zákona EIA boli príslušnému orgánu EIA/SEA, po vydaní určenia rozsahu hodnotenia strategického dokumentu, doručené pripomienky od dvoch dotknutých subjektov k tomuto určenému rozsahu hodnotenia. Príslušný orgán EIA/SEA v súlade s § 8 ods. 8 zákona EIA zaslal tieto pripomienky obstarávateľovi strategického dokumentu - Obci Šiba svojím listom č. OU-BJ-OSZP-2024/000976-014 z 08.08.2024.

– Krajský pamiatkový úrad Prešov

List č. Z-PUSR-036686/2024 z 02.05.2024

Úrad žiada doplniť do Rozsahu hodnotenia strategického dokumentu Územný plán obce Šiba podmienky ochrany pamiatkového fondu, archeologických nálezov a archeologických nálezísk:

„V Ústrednom zozname pamiatkového fondu nie sú v katastrálnom území Šiba v súčasnosti zapísané žiadne nehnuteľné národné kultúrne pamiatky.

V katastrálnom území Šiba je v Evidencii archeologických lokalít evidovaná archeologická lokalita „Historické jadro obce – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku (najstaršia písomná zmienka o obci k roku 1427).

Vyznačiť v grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie evidovanú archeologickú lokalitu. Archeologickú lokalitu vyznačiť vhodnou a čitateľnou grafickou značkou a s uvedením popisu v legende. (Mapa s archeologickou lokalitou bola zaslaná obstarávateľovi - obci Šiba.)

Na ploche archeologickej lokality dodržiavať ustanovenia zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (pamiatkový zákon): Pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku je vlastník, správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na Krajský pamiatkový úrad Prešov. Krajský pamiatkový úrad Prešov v spolupráci s príslušným stavebným úradom pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej či inej hospodárskej činnosti zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a archeologických nálezísk na vyššie evidovanom území v procese územného a stavebného konania. Krajský pamiatkový úrad Prešov môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov. Krajský pamiatkový úrad zašle rozhodnutie o povinnosti vykonať archeologický výskum aj príslušnému stavebnému úradu.

V súlade s ustanovením § 44a pamiatkového zákona toto záväzné stanovisko po uplynutí troch rokov odo dňa jeho vydania stráca platnosť, ak nedošlo k jeho použitiu na účel, pre ktorý je určené.

Vyhodnotenie zhotoviteľa Správy o hodnotení: Informácie obsiahnuté v liste dotknutého orgánu ochrany pamiatkového fondu sú štandardné informácie, ktoré musí zohľadniť spracovateľ územnoplánovacej dokumentácie v návrhu územného plánu obce Šiba. Informácie s odkazom na zákon o ochrane pamiatkového fondu sú len formálne, keďže vyplývajú priamo zo zákona č. 49/2002 Z.z. Vzhľadom k tomu, že ide o pripomienku, ktorá je súčasťou zákona, jej neplnenie neprichádza vôbec do úvahy. Na základe uvedeného, požiadavky dotknutého orgánu ochrany pamiatkového fondu na doplnenie rozsahu hodnotenia sú irelevantné, pretože svojim obsahom nenapĺňajú účel obsahu a rozsahu hodnotenia vplyvov navrhovaného dokumentu na životné prostredie.

– Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Bardejove

List č. RÚVZBJ/OHŽaZ/17/2554/2024 z 02. 05. 2024

Regionálny úrad verejného zdravotníctva nemá k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu „Územný plán obce Šiba“ pripomienky z hľadiska ochrany verejného zdravia, požaduje však dodržiavať ustanovenia platných legislatívnych predpisov na ochranu verejného zdravia počas implementácie navrhovaných opatrení a aktivít, s ohľadom na minimalizáciu dopadov na verejné zdravie a kvalitu života obyvateľstva.

Vyhodnotenie zhotoviteľa Správy o hodnotení: Vzhľadom k tomu, že dotknutý orgán ochrany verejného zdravia nemá k textu určeného rozsahu hodnotenia žiadne pripomienky, nie je potrebné v tomto prípade nič vyhodnocovať. Dodržiavanie platných legislatívnych predpisov na ochranu verejného zdravia počas implementácie navrhovaných opatrení a aktivít počas platnosti územného plánu bude predmetom činnosti príslušných štátnych odborných orgánov.

C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Všetky dôležité opatrenia zamerané na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov nových zámerov podľa návrhu územného plánu obce Šiba sú súčasťou záväzných regulatívov územného plánu, vrátane vymedzenia verejnoprospešných stavieb. Osobitne sú prísnejšie špecifikované záväzné regulatívy pre funkčné plochy navrhnuté v blízkosti pohoria Čergov a na ploche prírodných biotopov, v nadväznosti na hranicu CHVÚ Čergov.

Z pohľadu posúdenia vplyvov na životné prostredie ako celku, vrátane posúdenia možných vplyvov na prírodné biotopy a predmet ochrany CHVÚ Čergov, je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné. Samotný návrh riešenia územného plánu Šiba rešpektuje zásady územného plánovania. Opatrenia na minimalizáciu vplyvov na životné prostredie špecifikované v návrhu územného plánu

vychádzajú najmä zo základného cieľa územného plánovania – udržateľného územného rozvoja so zreteľom na miestne danosti, charakter prírodnej štruktúry, efektívne a udržateľné užívanie prírodných zdrojov, zachovanie biodiverzity, vyvážený environmentálny prístup k priestorovému usporiadaniu územia a funkčnému využívaniu územia pri ochrane ekologickej stability a ekologickej konektivity. Návrh riešenia územného plánu prihliada tiež na všetky relevantné pripomienky doručené orgánu územného plánovania v doterajšom procese tvorby územného plánu.

Prípadné ďalšie pripomienky, ktoré budú doručené k návrhu riešenia územného plánu od dotknutých orgánov štátnej a verejnej správy, ktoré budú podporovať ochranu a starostlivosť o životné prostredie, budú do konečného návrhu územného plánu primerane zapracované.

C.V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

V dokumente „rozsah hodnotenia pre vypracovanie Správy o hodnotení“, ktorý vydal Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie v Bardejove č.OU-BJ-OSZP-2024/000976-010 z 23. 04. 2024po pripomienkovaní oznámenia o strategickom dokumente – Územného plánu obce Šiba, bolo stanovené, že pre ďalšie hodnotenie vplyvu návrhu strategického dokumentu „Územný plán obce Šiba“ sa neurčujú varianty.

Z toho hľadiska je porovnanie možných variantov bezpredmetné.

V porovnaní s tzv. nulovým variantom je predložený strategický dokument „Územný plán obce Šiba“ v etape návrhu územného plánu jednoznačne výhodnejší a progresívny vo všetkých oblastiach, ktoré aktuálne územno-plánovacia dokumentácia rieši resp. má možnosť riešiť. Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia v rozsahu jeho aktuálne zastavaného územia a plôch mimo zastavaného územia, teda bez ďalšieho územného rozvoja, bez doplnenia potrebnej infraštruktúry v oblasti čistenia odpadových vôd, progresívneho riešenia odpadového hospodárstva, zlepšovania miestnej dopravnej komunikačnej siete a vytvárania podmienok pre komfort bývania obyvateľov ako i zlepšovania ekonomickej základe obce.

Navrhovaný územný plán oproti nulovému variantu je výhodnejší, pretože rieši existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy s cieľom eliminovať negatívne vplyvy na životné prostredie obce, vrátane jej obyvateľov a ich zdravia. Vytvára tiež podmienky na zlepšenie pohody bývania, sociálno-ekonomického postavenia obyvateľov obce, ekonomického postavenia obce a environmentálnej problematiky.

C.VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Pri hodnotení vplyvov navrhovaného riešenia územného plánu obce Šiba na životné prostredie táto správa o hodnotení vychádza predovšetkým z informácií o súčasnom stave životného prostredia dotknutého riešeného územia a z odhadu významnosti vplyvu jednotlivých navrhovaných funkčných plôch a činností (opatrení) podľa návrhu územného plánu na zložky životného prostredia a životného prostredia ako celku ako i odhadu významnosti vplyvu na zdravie a pohodu obyvateľov.

Vyhodnotenie predpokladaných vplyvov návrhu riešenia územného plánu je vykonané slovným opisom vplyvu v každej z kapitol v časti C. II. tejto správy o hodnotení. Predpokladané vplyvy navrhovanej zástavby a navrhovaných činností (opatrení) z návrhu územného plánu sú v tejto správe o hodnotení hodnotené v rámci stupnice významnosti – bez vplyvu až negatívny vplyv: bez vplyvu/indiferentný vplyv (0); mierne negatívny vplyv/málo významný vplyv (-1); stredne negatívny vplyv/stredne významný vplyv (-2); významný negatívny vplyv/veľmi významný vplyv (-3).Miera pozitívneho vplyvu nie je odstupňovaná.

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie sa vychádzalo zo známych publikovaných informácií o území, pričom najviac boli využité odborné informácie verejne prístupné na internete, environmentálne dokumentácie súvisiace s riešeným katastrálnym územím, informácie obsiahnuté v stanoviskách dotknutých subjektov, z konzultácií s dotknutými orgánmi štátnej správy, s odbornými organizáciami a z úrovne vlastného poznania dotknutého riešeného územia a environmentálnych problematik jeho obyvateľov, ako i z limitov určených všeobecne záväznými právnymi predpismi.

C.VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracovávaní správy o hodnotení

Nedostatky pri vypracúvaní tejto správy o hodnotení vychádzajú zo skutočnosti, že pre dotknuté riešené územie nie sú známe/publikované niektoré relevantné konkrétne údaje, charakterizujúce merateľný stav niektorých zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie (napr. konkrétne údaje z meraní o kvalite a stave ovzdušia, povrchových a podzemných vôd a pôdneho horizontu, konkrétne údaje o výskyte chránenej bioty na konkrétnych lokalitách vo voľnej krajine). Táto správa o hodnotení vychádzala len z údajov o území do t.č. publikovaných a verejne prístupných a údajov, ktoré je možné získať bežným pozorovaním prírodných a iných javov v území.

Ďalšie neurčitosti, ktoré môžu ovplyvniť predpokladaný odhad vplyvov návrhu územného plánu na životné prostredie, vyplýva tiež zo skutočnosti, že na základe návrhu jednotlivých funkčných plôch a činností (opatrení), pri ktorých miera podrobnosti o stavebných objektoch v rámci týchto plôch a činností zodpovedá úrovni územného plánu obce, nie je pochopiteľne možné určiť, o aké konkrétne projektované stavby/činnosti pôjde a aké spôsoby/metódy/technológie realizácie týchto stavieb/činností budú využité. Nie sú a nemôžu byť k dispozícii detailné technické údaje, tie sa budú riešiť na úrovni konkrétnej predprojektovej a projektovej prípravy stavby/činnosti.

C.VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Obec Šiba nemá v súčasnosti pre ďalší svoj rozvoj aktuálnu územno-plánovaciu dokumentáciu. Pre riadenie rozvoja obce v súčasnom sociálnom a ekonomickom prostredí pri potrebe zabezpečiť atraktivnosť a pohodu bývania pre domáce obyvateľstvo resp. i pre nových obyvateľov, zabezpečiť podmienky pre udržateľný územný rozvoj pri ďalšom ekonomickom a sociálnom raste obce, a to pri minimalizácii vplyvov na životné prostredie pri realizácii nových zámerov v katastrálnom území Šiba s prihliadnutím na širší geografický priestor, je nevyhnutné riadiť sa aktuálnym, súčasným trendom zodpovedajúcim koncepčným dokumentom s jasne stanovenými územno-priestorovými pravidlami a zásadami. Takéto požiadavky hodnotený návrh Územného plánu obce Šiba spĺňa.

Na základe vykonaného posudzovania vplyvov návrhu územného plánu obce Šiba sa predpokladá, že návrh riešenia rozvoja obce špecifikovaný v posudzovanom návrhu územného plánu bude mať určitý vplyv na životné prostredie, a to v závislosti od charakteru zástavby určenej jednotlivými funkčnými plochami ako i samostatne navrhnutými stavbami a činnosťami (opatreniami) a v závislosti od konkrétneho miesta ich umiestnenia v krajine. Je však potrebné skonštatovať, že žiadny z týchto vplyvov nebol v štádiu návrhu územného plánu (t.j. bez konkrétnej projektovej dokumentácie) vyhodnotený ako vplyv významne negatívny. V rámci posúdenia návrhu riešenia územného plánu obce Šiba na životné prostredie, boli identifikované ako problémové lokality vo vzťahu k prvkom ÚSES (k navrhovanému migračnému koridoru pre stepné druhy vtákov) návrhy funkčných plôch v lokalite Ocobné a v lokalite Pod Kopanu, vo vzťahu k prírodným biotopom európskeho významu a dočasnému ohrozeniu územia vodnou eróziou návrhy funkčných plôch v lokalite Ocobné. Využitie týchto funkčných plôch pre zástavbu je však možné pri stanovení prísnejších limitov pre mieru zastavanosti navrhovanej plochy v spojení s limitom pre plochy zelene na rastlom teréne, čo je vyjadrené v záväzných regulatívoch záväznej časti návrhu územného plánu obce Šiba.

Navrhované riešenie územného plánu však má nesporne prevažujúce benefity pre životné prostredie, a to najmä v súvislosti s navrhnutým riešením odvedenia odpadových vôd a vybudovaním obecnej ČOV, návrhom riešenia odpadového hospodárstva zriadením kompostoviska a zberného dvora, návrhom zlepšenia kvality miestnej dopravnej infraštruktúry, návrhom zvyšovania miery plynofikácie obce, návrhom budovania protipovodňových opatrení na ochranu územia, obyvateľov a ich majetku.

Návrh územného plánu obce Šiba je vypracovaný v súlade s nadradenými koncepciami starostlivosti o životné prostredie, nadradenými územno-plánovacími dokumentáciami, primerane rieši problematiku obyvateľstva a jeho zdravia, rieši návrhy na odstránenie environmentálnych problémov, rešpektuje historický charakter obce i historickú štruktúru krajiny, vyhlásené chránené územia,

v dostatočnej miere rešpektuje územný systém ekologickej stability, známe chránené prírodné biotopy a biotopy chránených druhov, historické pamätihodnosti a známe archeologické náleziská.

C.IX. Riešiteľ - autor správy o hodnotení, podpis riešiteľa:

Ing.arch. Vladimír Ligus
Ateliér Urbeko, s.r.o., Prešov

C.X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

- Buday, M., 2015: Vypracovanie programov starostlivosti o vybrané chránené vtáčie územia, čiastková správa, ŠOP SR Banská Bystrica.
- Marcin D. a kol., 2017: Vysvetlivky k základnej hydrogeologickej a hydrochemickej mape pohoria Čergov v mierke 1 : 50 000. ŠGÚDŠ Bratislava.
- Gúgh, J, Trnka, A., Karaska, D., Ridzoň, J., 2015: Zásady ochrany európsky významných druhov vtákov a ich biotopov. Štátna ochrana prírody SR Banská Bystrica.
- ESPRIT, s.r.o., 2019: Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Bardejov. SAŽP Banská Bystrica
- Karaska, D., Trnka, A., Krištín, A., Ridzoň, J., 2015: Chránené vtáčie územia Slovenska. Štátna ochrana prírody SR Banská Bystrica.
- Kol., 2005: Európsky významné biotopy na Slovensku. Štátna ochrana prírody SR Banská Bystrica v spolupráci s DAPHE-inštitút aplikovanej ekológie.
- Kol., 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 1.vyd. MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica.
- Löw J. et al. 1995. Rukovet' projektanta miestního územního systému ekologické stability, Doplněk Brno,
- MŽP SR, 2021: Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Bodrogu – aktualizácia 2021.
- MŽP SR, 2018. Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy – aktualizácia.
- MŽP SR, 2011: Predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkovom povodí Bodrogu.
- Nemčok, J., 1990: Geologická mapa Pienin, Čergova, Ľubovnianskej a Ondavskej vrchoviny. ŠGÚDŠ Bratislava.
- Stanová, V., Valachovič, M., (eds.) 2002: Katalóg biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava.
- Zeleňáková M, 2017: Zámer - Projekt protipovodňovej ochrany v povodí toku Šibská voda podľa zákona č 24/2006 Z.z.
- Zeleňáková M, 2024: Zámer - Projekt protipovodňovej ochrany v povodí toku Šibská voda podľa zákona č 24/2006 Z.z.
- Prof. Ing. Martina Zeleňáková, PhD, Projekt protipovodňovej ochrany v povodí toku Šibská voda, Dokumentácia pre stavebné povolenie, 09/2024
- Valbek&Prodex, spol. s r.o., Bratislava, Eliminácia bezpečnostných rizík na ceste III/3491 Hertník - Kľušovská Zábava, DRS(DP), 03/2022
- Webové lokality: www.hbu.sk, www.enviroportal.sk, www.atlassr.sk, www.geology.sk, www.shmu.sk, www.e-obce.sk, www.skgeodesy.sk, www.sazp.sk, www.sopsr.sk, www.biomonitoring.sk, www.pamiatky.sk, www.zbgis.sk, www.kst.sk, www.ssc.sk, www.svp.sk, www.mpsr.sk, www.vupop.sk, www.tuzvo.sk, www.srzrada.sk,

C.XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

V Šibe

.....

Peter Lenárt
starosta obce Šiba